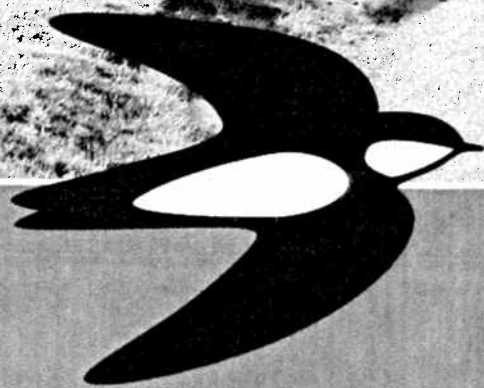
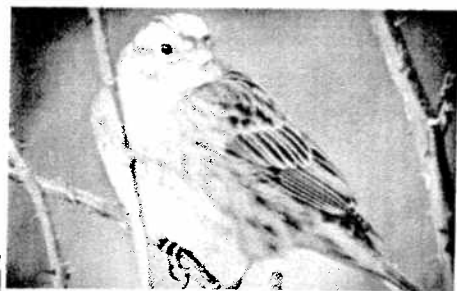
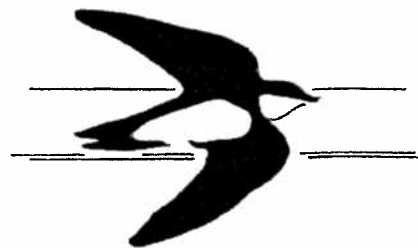

Het Bruuijsel

Vogelwacht Uden e.o.

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Riky Alma, Peter van de Braak en Johan van Roosmalen.
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 2 - 2006

- Redactieleden** : Liesbeth Verkaar, Jolanda Rutten, Adrie Nijssen,
Jan-Willem Hermans, John Hermans en Peter Noy.
- Typewerk + correctie:** Jolanda Rutten
Boekelsedijk 14, Zeeland
Tel.: 0486-453462
E-mail: jolanda@cdevink.com
- Eindredactie + kopij** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Omslag** : Graphiset B.V. te Uden.
- Drukwerk** : Theo Thijssen en Wim Hoefs (faciliteiten: Basisschool De Vlonder)
- Verspreiding** : Sandra van de Burgt (06-18519424) en Lies Schoenmakers.

“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 215 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047
- Website Vogelwacht** : www.vogelwachtuden.nl

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

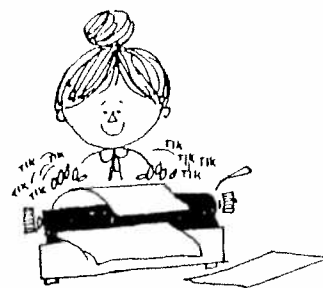
Inhoudsopgave

Colofon	Redactie	01
Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Jolanda Rutten	03
Van de Bestuurstafel	Liesbeth Verkaar	04
Vogelwacht Uden goes Lesbos (inleiding)	Jan-Willem Hermans	07
Vogelwacht Uden goes Lesbos, maandag 1 mei 2006	Theo Veldpaus	09
Vogelwacht Uden goes Lesbos, dinsdag 2 mei 2006	Tiny van Boekel	10
Vogelwacht Uden goes Lesbos, woensdag 3 mei 2006	Jan van den Tillaart	10
Vogelwacht Uden goes Lesbos, donderdag 4 mei 2006	Toy Janssen	11
Vogelwacht Uden goes Lesbos, vrijdag 5 mei 2006	John Hermans	12
Vogelwacht Uden goes Lesbos, zaterdag 6 mei 2006	Jan-Willem Hermans	13
Vogelwacht Uden goes Lesbos, zondag 7 mei 2006	Connie Koenen	14
Vogelwacht Uden goes Lesbos, maandag 8 mei 2006	Peter van de Braak	14
Vogelwaarnemingen Lesbos 2006	Jan-Willem Hermans	15
Drukbezochte publiekswandelingen voorjaar 2006	Peter Noy	16
Vogels in onze tuin	Jolanda Rutten	17
JeugdVogelwacht	Stijn van Gils	18
Waar onze roofvogels zoal mee te maken krijgen	Ad Bekkers	20
Bijzondere Waarnemingen	Peter van de Braak	23
In gesprek met... Carel van der Sanden	Liesbeth Verkaar	24
Witte Zwanen, Zwarte Zwanen	Adrie Nijssen	26
De Harde Notenkraker... ..	R. Regulus	27
Voorjaarsexcursie Texel 2006 inleiding	Liesbeth Verkaar	28
Voorjaarsexcursie Texel 2006, donderdag 25 mei	Simone van de Burgt en	29
.....	Antoinette Klören	29
Voorjaarsexcursie Texel 2006, vrijdag 26 mei	Tonny Vlamings-Donkers	30
Voorjaarsexcursie Texel 2006, zaterdag 27 mei	Marlies Noy	31
Voorjaarsexcursie Texel 2006, zondag 28 mei	Arend Vermaat	32
Vogelwaarnemingen excursie Texel 2006	Jacques Raats	33
Verslag vogelcursus 2006	Riet van Boekel	34
Halve dagexcursie 'De Vilt'	Theo Veldpaus	35
Populair Wetenschappelijk... ..	Joop Bergsma	36
Zaterdag 13 mei 2006 'Big Day'	Jan-Willem Hermans	38
Vogel onder de Loep... 'de Groene Specht'	Pedro van den Acker	39
Een dagje Drenthe en hoe het allemaal begon	Jac Barten	41
Verslag Uilenwerkgroep 2005	John Hermans	42
Terugblik maandagavondwandelingen 2006	Peter Noy	44
Wetenswaardigheden... ..	John Hermans	46
Nestelrang	Adrie Nijssen	48
Bonte Vliegenvanger vrouwtjes 'gaan ook vreemd'	Lambert Verkuijlen	48
Vogelvoer	Jacques Raats	49
Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden	Redactie	50
Vogelwacht - Winkel	Jacques Raats	52
Herfstexcursie Terschelling 2006	Peter Noy	54
Advertenties	Bestuur	55

Mededelingen van de Redactie

Wat een koud weer zeg, de laatste tijd! Ik hoop van harte dat het weer een stuk verbeterd is nu jullie het gloednieuwe Bruujssel weer op de deurmat hebben gevonden. Want wat is er nu lekkerder dan op een warme zomeravond bij het zachte schijnsel van een tuinlamp stukjes te lezen uit ons prachtige clubblad?

We hebben weer een heel divers blad in elkaar weten te zetten namens de steeds groter wordende groep van schrijvers en schrijfsters. Dit keer heeft Jac Barten laten zien dat hij een boeiend stukje kan schrijven over een minstens even boeiende dagexcursie naar het Fochteloërveen in Drenthe. In dit Bruujssel staan overigens erg veel excursieverslagen, want er zijn weer een heleboel vogelaars weggeweest op meerdaagse excursies naar Lesbos en naar Texel.

De vogelcursus is erg goed samengevat door Riet van Boekel, ik krijg zo weer zin om nog een keertje mee te doen, want zoals Riet zelf ook al schrijft, er zijn altijd weer nieuwe dingen te leren. Zo laat Joop Bergsma ons zien hoe bijzonder het eigenlijk toch is dat vogels kunnen vliegen, hij gebruikt daarbij wetenswaardigheden die iedereen opnieuw weer kunnen verbazen.

Ook hebben we een verslag van de werkgroep Roofvogels door Ad Bekkers. En naast de vaste rubrieken hebben we dit keer ook een aantal activiteiten beschreven die elk jaar terugkeren. Zo beschrijft Peter Noy een impressie van de maandagavondwandelingen en Jan-Willem Hermans de spannende strijd tijdens de 'Big Day'. De jeugd sluit het jaar weer bijna af en kan terugkijken op een aantal zeer geslaagde bijeenkomsten met steeds meer kinderen.

Ik denk dat dit Bruujssel weer een goede weerspiegeling is van onze zeer actieve club. Op deze manier zullen alle actieve leden zichzelf terugvinden in diverse verhalen en de minder actieve leden krijgen een goed beeld van wat er allemaal gebeurd is. Ik hoop dat jullie allemaal weer evenveel plezier zullen beleven aan het lezen als wij hebben gehad aan het maken van het blad.

Rest mij jullie een hele prettige, zonnige en vogelrijke vakantie toe te wensen en... wij zien de spannende vakantie verhalen graag tegemoet! Het eerstvolgende Bruujssel komt eind september weer uit.

Namens de Redactie,
Jolanda Rutten

Bezorging het Bruujssel

Het komt wel eens voor dat het Bruujssel, om wat voor reden dan ook, niet bij de juiste persoon terechtkomt. Wanneer daar vragen over zijn of onduidelijkheden, kan men contact opnemen met Sandra van de Burgt; telefoon: 06-18519424 of via e-mail: paulensandraburgt@tiscali.nl

Van de Bestuurstafel...

Het bestuur heeft zoals gebruikelijk weer vergaderd op iedere eerste woensdag van de maand. De volgende dingen zijn daar besproken en/of beslist.

- **Vervanging Laptop**

Onze laptop is aan vervanging toe. De zwaardere programma's kan hij niet meer aan. Tegenwoordig worden er steeds meer foto's opgeslagen op de laptop. We kijken uit naar een mooie aanbieding en schaffen dan een nieuwe aan. In de begroting is hier al rekening mee gehouden. De laptop wordt gebruikt voor lezingen en de vogelcursus.

- **Vogelasiel Someren**

We sponsoren het Vogelasiel Someren met € 0,50 per lid per jaar. Dit komt neer op ongeveer € 115,- per jaar. Het asiel krijgt geen subsidie en moet het vooral hebben van particuliere initiatieven. Ze zijn dan ook erg blij met onze sponsoring en bedanken ons hartelijk.

- **Jubileum Kersenboomgaard**

Op 23 april heeft de Stichting Kersenboomgaarden zijn tiende jubileum gevierd. Er is veel aandacht besteed aan deze dag. Veel gezellige kraampjes van de verschillende verenigingen, waaronder de onze. Er werd ook in groepjes uitleg gegeven over onder andere het ontstaan. Ongeveer zeshonderd mensen hebben deze 'groenmarkt' bezocht. Er was ook een fietstocht uitgezet, je kon verschillende bedrijven bezoeken onderweg. Jammer genoeg waren door het late voorjaar de kersenvruchten nog niet erg in bloei, maar dat kon de pret niet drukken.

- **Aanvraag spiegelstokken**

De coördinator van de werkgroep Stootvogels, Willem van der Velden, heeft bij Vogelbescherming spiegelstokken aangevraagd om de nesten van de stootvogels te kunnen controleren. De Mariaheidegroep werkt al met deze uitschuifbare stokken. Alle vogelwerkgroepen konden ideeën indienen en aanprijzen om in hun werkgroep te gebruiken. Vogelbescherming pikt de beste aanvragen eruit en deze krijgen subsidie van de PostcodeLoterij. Een stok kost ongeveer € 250,- en er is voor zeven groepen een stok aangevraagd, maar met minder zijn we natuurlijk ook al erg blij. En nu maar afwachten of de aanvraag gehonoreerd wordt, we zijn benieuwd....

- **Stuurgroep Maashorst-Herperduin**

Deze groep initiatiefnemers heeft als doel de natuurgebieden Maashorst en Herperduin te verbinden en beter op de kaart te zetten. Deze verbinding zou tot stand moeten komen door twee natuurbruggen over de N321 en de A50. Dit om ontsnippering en verdroging van het gebied tegen te gaan. Het beter op de kaart zetten moet worden bereikt door verschillende aantrekkelijke 'poorten' en 'entrees' te maken aan de rand van het landschapspark voor de recreant en toerist. Zo wordt de recreatie geconcentreerd aan de randen en wordt het kwetsbare binnengedeelte gespaard. Bij de ingangen zou informatie over het gebied moeten staan en ze vormen een startpunt voor wandel- fiets- en ruiterroutes. Er moeten dan ook parkeerplaatsen en horecagelegenheden worden gerealiseerd. De verschillende ondernemers die meedoen aan de realisatie, wordt gevraagd samen te werken. Daarnaast wordt subsidie aangevraagd bij Ceres, bij de provincie, bij de verschillende gemeenten en bij particuliere deelnemers. Het bureau Preadium uit Schaijk heeft een uitvoerende taak gekregen. Er wordt ook nagedacht over een nieuwe naam voor het gebied. Op 9 september wordt er een streekfestival gehouden, waar wij als club ook aan mee gaan doen. Jullie horen hier in een later stadium nog meer over.

De deelnemers aan de Stuurgroep zijn:

Projectdeelnemers (initiatief):

- Recron, Horecaondernemers, Recreatieondernemers, Maashorstboeren, Agrariërs, Bezoekerscentrum Slabroek en natuurverenigingen.

Projectpartners (faciliterend):

- Gemeenten Bernheze, Landerd, Oss en Uden
- Provincie Noord-Brabant
- Beheerdersoverleg Maashorst-Herperduin
- Staatsbosbeheer
- Lokale natuur- en milieuverenigingen
- Waterschap Aa en Maas
- Regio-VVV
- Platform Toerisme Landerd
- Lokale toeristische verenigingen

• **Nieuw lid werkgroep Natuur en Milieu**

De werkgroep Natuur en Milieu is een gezamenlijke werkgroep van IVN Uden en Vogelwacht Uden. We zijn op zoek naar iemand die onze club kan vertegenwoordigen in deze werkgroep. Jan-Willem Hermans is al lid, maar een tweede lid is zeer welkom. Je moet wel een beetje op de hoogte zijn van de Udense politiek en van wat er zoal gaande is in het buitengebied van Uden en omgeving. Beslissingen die door de gemeente genomen worden in het kader van natuur en milieu worden kritisch in de gaten gehouden door deze werkgroep en zonodig worden brieven met aanvullende ideeën of protesten naar de gemeente gestuurd. Zo is er pas namens deze werkgroep een brief gestuurd met opmerkingen, bedenkingen en bezwaren op het ontwerp bestemmingsplan buitengebied. Er wordt vier keer per jaar vergaderd. Heb je interesse, geef je dan op bij iemand van het bestuur.

• **Riky Alma stopt als bestuurslid**

Riky Alma is sinds februari 2004 lid van ons bestuur. Persoonlijke omstandigheden hebben haar doen besluiten het bestuur voortijdig te verlaten. Ze heeft die periode met veel enthousiasme de excursies georganiseerd. Ook het maken van de jaaragenda was een van haar taken. We willen Riky bedanken voor haar inzet en sterkte toewensen. Er is nu dus een vacature ontstaan binnen het bestuur. We zullen ons best doen om deze zo goed mogelijk in te vullen.

• **Slechtvalk in het nieuws (NOVA)**

Peter van de Braak heeft landelijke bekendheid gegeven aan onze club! Hij is geïnterviewd door NOVA (Jeroen Pauw), niet het eerste de beste programma. Het programmaonderdeel ging over de Slechtvalken die broeden op de toren bij De Mortel. Er staat een webcam op die wordt gesponsord door KPN, de werkgever van Peter. Betere reclame kunnen we ons niet bedenken!

• **Kerkuilenwebcam Mariaheide**

De Kerkuilenwebcam bij het uilenpaar in Mariaheide wordt ook dit jaar weer zoveel bekeken, waardoor hij soms 'uit de lucht' gaat. Het is weer schitterend om te zien hoe de kleine kerkuilenkuikens het maken. Ook dit is weer mooie reclame voor onze club:

www.vogelwachtuden.nl/livewebcam.

- **Schapendag 2006**

Op 9 juli a.s. wordt er weer de jaarlijkse Schapendag gehouden in Odiliapeel. We zijn nog op zoek naar enkele mensen die de kraam willen bemannen. Het is altijd een erg gezellige dag en er is veel gelegenheid om de mensen te vertellen over ons werk. Ook de winkel is aanwezig.

- **Bescherming weidevogels**

We zijn benaderd door een boer uit Uden die vroeg of wij weidevogelnesten op zijn land konden opsporen. Hij wilde gaan maaien, maar zag dat er verschillende Kieviten en Scholeksters op zijn land broeden. Hij had geen tijd om de nesten op te zoeken. Harry Tielemans heeft in Boekel een weidevogelwerkgroep en die heeft met enkele mensen over het land gelopen om de nesten aan te geven, zodat er omheen gemaaid kon worden. Leuk, zo'n vogelvriendelijke boer. Misschien moeten wij ook maar eens aan een werkgroep Weidevogels gaan denken. We komen hier nog op terug.

- **IVN-er van het jaar**

Joop Bergsma (lid van de Vogelwacht én het IVN) is IVN-er van het jaar 2005 geworden, vanwege zijn grote inzet bij het realiseren van het infoterras bij de Groenhoeve. Hierbij willen wij Joop van harte feliciteren met deze benoeming.

- **Nieuwe leden Vogelwacht**

Dit keer hebben zich maar liefst zes nieuwe leden aangemeld. Dit komt vanwege de Vogelcursus en ook de wandeling op Tweede Paasdag bij Bedaf heeft enkele nieuwe leden opgebracht. Het zijn: Annie van Summeren uit Zeeland, Henk Heesakkers uit Mariaheide, Bart van Kessel uit Vorstenbosch, Ronald Spits uit Nistelrode, Wichard de Krijger uit Uden en Annemiek Droogh uit Veghel. Alle nieuwe leden van harte welkom bij de club en veel vogelplezier!

Namens het bestuur wil ik al onze leden een heel fijne vakantie toewensen, met mooi weer en heel veel vogels. Kom gezond weer thuis en tot ziens op onze brunchwandeling van zondag 3 september a.s. We starten die morgen om acht uur vanaf het Bezoekerscentrum!

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar

Vogelwacht Uden goes Lesbos

Van maandag 1 mei tot en met maandag 8 mei 2006 hebben we met zestien personen deelgenomen aan de vogelexcursie naar Lesbos. De deelnemers aan deze reis waren: Sandra van de Burgt, Tiny van Boekel, Peter van de Braak, John Hermans, Jan-Willem Hermans, Leo van de Heuvel, Maria van de Heuvel, Henri van de Heuvel, Willem van de Heuvel, Toy Janssen, Conny Koenen, Chris van Lieshout, Theo Peters, Jan van den Tillaart, Annelies Timmerman en Theo Veldpaus. Deze reis is net als voorgaand jaar door de club zelf georganiseerd. We hebben een fantastische reis beleefd. Ons verblijf was hotel Malemi gelegen in Skala Kalloni. Een ideale uitvalsbasis voor vogelen op Lesbos. Hieronder het relaas van dag tot dag, maar eerst wat algemene gegevens over Lesbos.

Lesbos of Mytilene is het op een na grootste Griekse eiland, gelegen nabij Turkije. Oppervlakte ca. 1.750 km² (70 kilometer lang en 45 kilometer breed), met maar ca. 80.000 inwoners, waarvan de meeste in de hoofdstad Mytilene wonen. Vanuit het zuiden uit dringen twee baaien (Kalloni en Geras) ver het bergachtige eiland binnen. Olijfbomen zie je overal en is, buiten het toerisme, een belangrijke bron van inkomsten. Je vindt er verschillende landschapstypen, welke hier kort beschreven worden:

Wetlands

De gebieden met de meeste soorten, zeker in het voorjaar, zijn “wetlands” zoals: de beide gebieden met zoutpannen (bij Kalloni en Skala Polichnitos), de Kalloni Poel, het Kalloni Binnenmeer en sloten, de Kalloni Oost- en Westrivier, de Potamia Rivier en de Chalandra Rivier Skala Eressos, de Dipi Larssos Rietvelden en het gebied bekend als “Derbyshire” ten oosten van Kalloni, het Parakila Moeras ten westen van Kalloni en de gebied rond Sigri-Faneromeni en de beide Petra reservoirs.

Kustgebieden

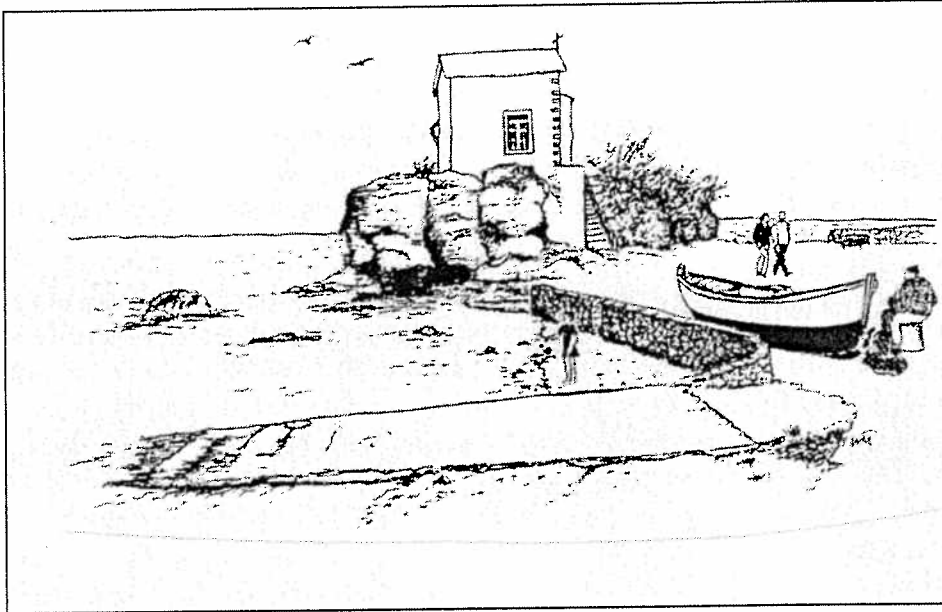
De kustlijn in het noorden en noordoosten en delen in het westen kunnen tamelijk ruig zijn met klippen en verscheidene kleine eilandjes op zee zoals bijvoorbeeld bij Anaxos, Agio Stephanos, Sigri en Makara. Hier broeden soorten als Kuifaalscholver, Kleine Torenvalk, Eleonora's Valk en Alpengierzwaluw en worden vaak foeragerende Pijlstormvogels en meeuwen (waaronder Audouinsmeeuw) gezien, terwijl Slechtvalk, Blauwe Rotslijster, Rotsklever en soms Rotszwaluw en Rotsduif de steilere klippen bezoeken. De minder steile klippen met verspreid struikgewas (zoals tussen Petra en Molivos en Thermi en Madamados bijvoorbeeld) bieden nestgelegenheid aan Rüppells-, Orpheus-, en Baardgrasmus, samen met Bruinkeelortolaan en Cirlgors. Het gebied kan ook populair zijn bij jagende Slangearenden en Arendbuizerd. De kustduinen rondom de Kalloni Zoutpannen, Skala Eressos, Dipi Larssos en van Skala Polichnitos tot Skala Vassilika (ook heel goed voor wilde planten) zijn belangrijk voor Leeuweriken, Piepers, Kwikstaarten, Tapuiten en Hop. Griel nestelt er en Kiekendieven jagen regelmatig in zulke gebieden, terwijl de Roodpootvalken zich er verzamelen voor de oversteek (vooral bij tegenwind).

Gecultiveerde velden en grasland

Deze gebieden bevinden zich doorgaans langs rivieren en rivierdalen, waar water meestal gemakkelijk is te verkrijgen. Dit geldt vooral voor de vlakte bij Kalloni, en ook bij Skala Eressos en Phaneromeni Strand. De aantrekkingskracht van de gebieden is duidelijk en naast het herbergen van grote aantallen leeuweriken en grauwe gorzen, trekken ze ook een grote verscheidenheid aan doortrekkende klauwieren, paapjes, vliegenvangers, grote aantallen kwikstaarten, piepers en gorzen aan. Grasland wordt doorgaans niet gespoten, waardoor er veel planten en insecten op voorkomen. Er komen ook Griel, Steenuil, Bruine en Grauwe Kiekendief, Kleine Torenvalk en Roodpootvalk, afhankelijk van de tijd van het jaar voor.

Struikgewas en droge rivierbeddingen

Dit soort leefgebied, tezamen met opgedroogde rivierbeddingen, komt veel voor. Hoewel het meest voorkomend in het binnenland, zijn de beste plekken om de er voorkomende soorten zoals Baardgrasmus en Rüppells Grasmus, samen met klauwieren en paapjes aan te treffen de kustgebieden tussen Petra en Molivos, het voorgebergte van Agios Stephanos tot Palios (goed voor kleine zwartkop) en de kustweg van "Derbyshire" naar Achladeri. De laatste is buitengewoon goed voor Grauwe Klauwier, Roodborsttapuit, Kleine Klapekster, Nachtzwaluw en Cirlgors. In de droge rivierbeddingen komen vaak Rosse Waaierstaart, Nachtzwaluw en soms Griel voor en tevens doortrekkende vliegenvangers, zangvogeltjes, klauwieren, enz. met een kleine kans op een doortrekkende Perzische Roodborst begin mei.

Olijfbboomgaarden

Olijfbboomgaarden domineren het eiland. Er zijn ca. 11 miljoen bomen, ongeveer 25 % van alle olijfbomen in Griekenland. De hoge productie van de olijfbomen komt door het gematigde klimaat. Sneeuw, hoewel niet zeldzaam, valt doorgaans in de hoger gelegen gebieden, maar blijft niet lang liggen en het aantal zonuren is groter dan elders in Griekenland en de rest van het Middellandse Zeegebied. Op deze bomen, waarvan er veel erg oud zijn, leven veel insecten waar natuurlijk veel zangvogeltjes, Hop, Maskerklauwier, Middelste Bonte Specht en Griekse Spotvogel op af komen, maar ook bijeneters, doortrekkende scharrelaars en wielewalen.

Naald- en eikenbossen

Naald- en eikenbossen beslaan een groot deel van het eiland. Hoewel een eerste blik doet vermoeden dat er weinig vogels zullen zitten, is het een belangrijk gebied voor Rouwmees (een hooglandsoort hier), de Gaai en de Middelste Bonte Specht komen hier veel voor evenals de Taigaboomkruiper en de Europese Kanarie en natuurlijk een van de toppers van Lesbos de Turkse Boomklever. Hoewel de meeste mensen deze soort zoeken op de beboste hellingen boven Agiassos (waar ook aanzienlijke gebieden met aangeplante bossen en tamme kastanjes voorkomen waarboven roofvogels zoals Sperwer, Havik en Buizerd soms gezien kunnen worden) bestaan er zonder twijfel ook nog andere plaatsen, zoals de bekende plek bij Achladeri en de weg naar Vatera. Tijdens een pauze bij de picknick plaats kunnen Staartmees, Winterkoning, Heggenmus of Goudvink (allemaal bijzondere vogels op het eiland) worden waargenomen. In de eiken, waarvan er twee soorten zijn op Lesbos, zijn altijd vogels te vinden, die aangetrokken worden door de insecten in deze bomen.

Hop, mezen, vinken, zangers, klauwieren, vliegenvangers en wielewaal zijn een paar mogelijkheden. Buizerd, maar in het oosten en noorden van het eiland ook wespendien, zijn de meest algemene roofvogels hier, samen met een enkele Slangenarend en Havik. Verspreid liggen eikenbossen in het westen en noordwesten van het eiland (vooral tussen Skoutaros en Vatoussa) zijn de verblijfplaats van de Boomklever, Appelvink en Bergfluit en soms waar ook olijfbomen voorkomen van de Griekse Spotvogel.

Kale hooglanden

Deze gebieden liggen in het westen rond Eressos en Sigri, in het noorden rondom Molivos en in het oosten rond Agiassos. De nabij gelegen berg Olympus is het hoogste punt van het eiland na de berg Lepetimos, die een meter hoger is. Deze gebieden zijn de bolwerken van de Rotsklever, Blonde Tapuit en ook van de Rotsmus en de Blauwe Rotslijster. Hier kan je altijd roofvogels aantreffen zoals: Slechtvalk, Eleonora's Valk, Lannervalk, Kleine Torenvalk, Arendbuizerd en Slangenarend en misschien een Havikarend. Hoewel de Bruinkeelortolaan hier veel voorkomt, is het gebied (vooral rondom Eressos) het meest bekend vanwege het voorkomen van de Smyrnagors. Ook Aziatische Steenpatrijs, hoewel schaars en de Steenuil, lijken zich hier net zo thuis te voelen als in de lager gelegen gebieden.

Hieronder volgt een impressie van dag tot dag.

Maandag 1 mei 2006 door Theo Veldpaus

De eerste dag van een 8 daagse vogelreis naar het Griekse eiland Lesbos. Als het voor de meeste nog midden in de nacht is, moeten zestien vogelwachters uit Uden en omgeving zich uit hun bed laten rollen en zichzelf in de kleren hijsen om zichzelf gereed te maken voor een reis naar het vogeleiland Lesbos in Griekenland. Bij de Groenhoeve aangekomen, staat de bus al gereed. Om half vijf 's morgens vertrekken we, iedereen is netjes op tijd. Vanuit Uden rijden we via Eindhoven en Antwerpen richting Brussel naar vliegveld Zaventem. Om tien voor acht Nederlandse tijd vertrekken we met het vliegtuig. Onderweg mogen we de tijd een uurtje vooruit zetten. Rond twaalf uur 's middags landt het vliegtuig op het vliegveld van Mitilini. Een heel verschil de luchthavens die wij hier in het westen gewend zijn en die zoals we aantreffen op Lesbos. Maar na het ontvangen van de koffers gaan we naar buiten waar twee busjes voor ons klaar staan die we de rest van de week tot onze beschikking hebben. De bagageruimte is maar beperkt en dat wordt proppen. Het eerste wat we aan vogels zien vliegen zijn Bonte Kraaien. Het tellen van de soorten is begonnen. Het wedstrijdelement van zoveel mogelijk verschillende soorten is toch een sport op zich en maakt het extra boeiend.

We vertrekken met de busjes richting Skala Kalloni waar we de rest van de week verblijven in het Malemi Hotel. Onderweg wordt door ieder rondgespeurd naar onze gevleugelde vrienden. Bij het hotel aangekomen snel onze bagage gedumpt en snel aan het vogelen. Kort bij ons hotel ligt een klein moerasgebiedje waar we al gelijk onze ogen uitkeken naar soorten waar we thuis alleen maar van kunnen dromen om deze tegen te komen. We hebben een rondje gelopen om dit moerasje. Hier troffen we onder andere aan Purperreiger, Zwarte Ibis, Witwangstern en een enkele Witvleugelstern, Roerdomp, Ralreiger, Wouwaap Vanuit het moerasje zijn we nog naar de south river gelopen waar we een aantal nieuwe soorten tegenkwamen; Kleine Zilverreiger en een aantal Grielen. Maar het wordt avond en we lopen weer richting hotel. Rond acht uur staat daar een lopend buffet gereed. Na het eten is het de soortenlijst invullen, deze komt voor de eerste dag al op ongeveer zestig soorten. Een mooi begin. Dan sluit ieder de dag af op zijn eigen manier.

Dinsdag 2 mei 2006 door Tiny van Boekel

Na een geweldige eerste dag, waar we al veel bijzondere vogels hebben mogen bewonderen, zijn we om kwart voor negen met de auto's vertrokken via de baai richting Agra. Onderweg hebben we de Orpheus Grasmus, Cirlgors, Bruinkeelortolaan, Paapje en Gele kwikstaart enz. gezien. Ook zaten heel veel sprinkhanen op de weg, je kon er bijna niet omheen lopen. Vervolgens zijn we richting Mesotopos gereden, prachtig uitzicht over de zee en we zagen om half twaalf de Slangenarend en heel veel Zwartkopgorzen, Cetti's Zangers en Rouwmezen in het plaatsje Monasta! Hier hebben we kaarten, brood en frisdrank gekocht. In dit dorpje hebben we ook onze eerste dwaling ondergaan, we kwamen steeds bij dezelfde autobus uit. Vanuit dit dorp kon je via een klein landweggetje (wat een aanrader is) richting Sigri. Onderweg zijn we een aantal keer gestopt, met prachtige uitzichten, waar vooral Zwartkopgorzen, Grauwe Klauwieren en diverse zwaluwen te zien waren. Halverwege kwamen we bij een waterdoorgang uit. Dit punt hadden we de avond ervoor als tip gekregen. Hier was al enkele dagen de Perzische Roodborst gezien. Na een uurtje turen waar we prachtig vier Wielewalen, Zwartkopgorzen, Kleine Klapkester, Maskerklauwier, overvliegende Grauwe Kiekendief, Arendbuiserd gezien hebben, werd er door een aantal leden ook de Perzische Roodborst gezien. Na dit prachtige stukje zijn we verder doorgereden, onderweg nog even bij een kapelletje gestopt. Hier zaten Gele Kwikstaarten en enkele Fluiters. Verderop op een oud schuurtje tussen de geiten zat een Steenuiltje te zonnen.

In Sigri hebben we vervolgens een terrasje gepikt in de felle wind. Via een vogelaar, die we onderweg tegenkwamen, kregen we de tip om richting Antis langs de kust te rijden. Hier waren een aantal Kleine Torenvalken gezien. Deze zandweg werd echter steeds smaller en slechter, totdat we uiteindelijk in een droge rivierbedding terecht kwamen, waarna de weg dood liep. Hadden we de verkeerde afslag genomen? Toch maar gekeerd en teruggereden, waarbij we onderweg een aantal Bijeneters van dichtbij kunnen bewonderen en prachtige foto's kunnen maken. Via allerlei mooie weggetjes zijn we teruggereden, onderweg nog een Aziatische Steenpatrijs en de Blauwe Rotslijster gezien. Na een flinke terugrit kwamen we tegen achten bij het hotel aan alwaar we weer heerlijk gegeten hebben.

Woensdag 3 mei 2006 door Jan van den Tillaart

Terwijl ik op mijn werk zit in Antwerpen en vanwege het slechte weer en de overvloedige regen niets kan doen bedenk ik me dat ik nog een verslag moet schrijven. Onze reis ging dit jaar naar het Griekse Lesbos wat in het voorjaar beslist de moeite waard zou moeten zijn. Van te voren hadden we de nodige voorbereidingen gedaan en van een collega had ik een complete documentatie gekregen waar de mooiste plekken te vinden waren. Dit was een samenvatting van het boek van Richard Brooks, een Engelse ornitholoog.

Vanmorgen werden we gewekt, eigenlijk heel de nacht al door onze kamergenoot Theo. Na het ontbijt vertrokken we met onze gehuurde busjes naar de zoutpannen bij Kalloni. Onderweg moesten er nog wat batterijen gekocht worden voor de Ipod van Toy want daar kwam geen fatsoenlijk geluid meer uit. Aangekomen bij de zoutpannen zagen we al snel een honderdtal Flamingo's en foeragerende Zomertalingen en Zwarte Ruiters. Vlakbij zat een watersnip die ons eerder zag dan wij en er als een haas van doorging waarbij het 'Peels' gevloek van Jan-Willem klonk als een opgewonden Griek. Achter de zoutpannen zaten een paar Vorkstaartplevieren en Roodkeelpiepers die door Peter en Toy nog even digitaal vastgelegd werden. Terug lopend langs het strand werd ik nog even door Sandra gefotografeerd terwijl ik de fotolijst al gemonteerd had. Een Arendbuiserd liet zich laagvliegend goed bekijken en de dagen daarna hebben we die wel elke dag gezien.

Vanaf de zoutpannen gingen we nu richting Achladeri wat ook nog wat moois te bieden had. Onderweg nog roodpootvalken gezien op de hoogspanningsdraden en even daarna werd er stevig geremd met de melding van onze volgbus van een scharrelaar (weer een BBZetje). Na deze vogel eens goed bekeken te hebben (nieuwe soort) reden we naar het eerstvolgende dorp Va Silika om wat brood te halen voor de lunch. Ik had vanmorgen even in ons lunchbakje gekeken waarin wat aardappels lagen en nog wat ander spul wat al gegeten leek dus 'toedelidoki'! Bij de plaatselijke bakker waren ze duidelijk niet gewend aan die buitenlanders en het hele dorp leek uit te lopen. Achter het huis van de bakker dachten ze daar waarschijnlijk anders over want daar zaten ze rustig te schijten. Na wat brood en jam ingeslagen te hebben zijn we naar een bos gereden waar de Turkse Boomklever een nest had met jongen. Dit was van korte afstand goed te zien en om de paar minuten kwam het vrouwtje de jongen voeren. In het bos was verder nog een mooie Maskerklauwier te zien en een Blonde Tapuit.

Na de lunch genuttigd te hebben zijn we weer terug gereden richting de zoutpannen. Onderweg wederom weer twee mannetjes Roodpootvalken die aan het jagen waren wat ze op dezelfde manier doen als onze biddende torenvalk. Na een lekker ijsje en een sapje bij de benzinepomp kwamen we aan de oostzijde van de zoutpannen waar we over een hobbelig zandpad langs een kreek reden. Hier zat een Poelruiter en veel schitterende Witvleugelsterns. Toy zat op de middenbank en omdat ik achterin zat en om de havenklap de schuifdeur openging keek ik regelmatig door driedubbel glas, met mijn bril erbij zelfs vierdubbel, vandaar die aantallen. Toy liet zelfs doorschemeren op zoek te zijn naar een andere vogelwerkgroep, hij moet dat dan wel even schriftelijk aanvragen in drievoud en ondertekend versturen want er gaat niets boven duidelijkheid. Aan het eind van het pad hebben we nog even een groepsfoto gemaakt terwijl een Slangenarend het een en ander van boven gade sloeg. We zijn daarna rustig teruggereden naar ons hotel waar we na het eten de lijst van waargenomen soorten bijgewerkt hebben. Alle vandaag gemaakte foto's werden nog op de laptop van Toy gezet en na wat genuttigd te hebben gingen we maar weer slapen onder het 'sluimerend' geluid van onze Theo.

Al met al een zeer geslaagde en gezellige (niet onbelangrijk) excursie naar het vogelrijke Lesbos en natuurlijk bedanken wij onze reisleader, organisator, chauffeur en voorzitter Jan Willem die de zaakjes weer goed voor elkaar had.

Donderdag 4 mei 2006 door Toy Janssen

Zoals iedere ochtend, vroeg op om van het mooie licht te profiteren om nog wat leuke foto's te maken. De Cetti's Zanger, bij het moerasplasje, was ook deze ochtend weer te zien en vooral te horen. Op tijd terug voor het ontbijt om daarna met de busjes richting het Inland Lake te rijden. Onderweg werd wederom een Slangenarend waargenomen. Bij het Inland Lake aangekomen zagen we meteen een aantal Kwakken. Nieuwe soort voor het reisje. Het doel van dit meer was het Klein Waterhoen. Na enige tijd speuren en ondertussen foto's maken van een Woudaapje, wat zich op korte afstand liet zien, werd aan de overkant van het meertje een Klein Waterhoen waargenomen. Wel op enige afstand maar er zijn toch leuke plaatjes van gemaakt.

Hier werd ook nog een Zwarte Wouw gezien. Volgende stop werden de rietvelden in de buurt van het dorpje Dipi. Hier zouden Zwartkoprietzangers gezien kunnen worden. We hebben de rietvelden afgezocht maar de vogel niet kunnen vinden. Wel werd hier nog een Duinpieper gevonden. Omdat het gebied verder niet veel te bieden had werd besloten om verder te gaan. Er werd richting het dorpje Keramik gereden. We kozen een weg binnendoor die langs een riviertje liep. Hier werden veel Kleine Strandlopers gezien en Kemphanen. Af en toe werd gestopt om te luisteren, hierbij werd een Krekelzanger ontdekt.

De tocht ging nu verder richting het dorpje Asomatos, hier werd een 'baardvrouw' gezien (een heuse Griekse oude dame met een baard). Het dorpje ligt vlakbij het hoogste punt van Lesbos. Onderweg werd kort gepicknickt. Tijdens de picknick werd een Winterkoning gehoord. Dit was de enige Winterkoning van de hele trip. Ook werden hier meerdere Europese Kanaries gehoord en gezien. Een eind verder werd besloten om te stoppen bij een verlaten klooster. Hier liep een pad de bergen in. Onderweg werd een Baardgrasmus gezien. Tevens werden hier Appelvinken, Zanglijster, Grote Bonte Specht en Goudhaan gescoord (nieuwe soorten). Bij het klooster werd ook nog een Boomkruiper gehoord.

Het was al later geworden en er werd besloten om de dag af te sluiten met een bezoek aan de Zoutpannen. Eenmaal hier aangekomen zaten er weer volop steltjes. Ook werden nog zes Kokmeeuwen gezien, de enige van de hele trip. Zij waren opmerkelijk genoeg allen nog in winterkleed. Voor mij was dit een eerste vogeltrip richting een zuidelijk gelegen gebied. Ik mocht dan ook 44 nieuwe soorten toevoegen aan mijn lijst. Ik ben van plan er nog zeker een keer terug te gaan.

Vrijdag 5 mei 2006 door John Hermans

Rit naar Sigri en weer terug

Enkele dagen geleden hadden we de omgeving van Sigri al bezocht en hier zagen we de meeste trekvogels. Vandaar dat we voor vandaag besloten om er weer heen te gaan. Dit is het grote voordeel zonder gids, je kunt doen en laten wat je wilt. Na het ontbijt, met lekkere Griekse yoghurt, vertrokken we weer in de busjes op weg naar Sigri. Meteen zat de stemming er al weer in, maar er gebeuren rare dingen tijdens zo'n vakantie. Theo hielp Conny waarop ze zei "je mag nog vaker komen??" Toch is het niet alleen hilariteit alom, er wordt ook goed rond gekeken naar de vogels van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Het begon aarzelend wat vogels betrof. Het zoeken was nog naar de Rosse Waaiersstaart. Toy meende deze vogel al weer meteen gevonden te hebben maar dit bleken enkele jonge Cirlgorzen te zijn. Wel zagen we op deze plek nog allerlei andere vogels. Zo ontdekten we vrij snel weer het nest van Rotsklevers die jongen hadden, want om de paar minuten zag je ze met voer af en aan vliegen. De fotografen zijn er bij gaan staan maar dan zie je dat ze toch schuw zijn want ze kwamen niet meer opdagen. Pas toen ze weer vertrokken ging het voedsel aanbieden weer door. Van dichtbij zagen we hier de Rotsmus, waarbij je telkens zijn gele vlek op de keel te zien kreeg als de vogel aan het zingen was. Dit met de oog- en kopstrepen zijn kenmerkend voor deze soort. Verder nog mooi Smyrnagorzen gezien (uiteindelijk toch op veel plaatsen gezien) en een Blauwe Rotslijster die hier veel schuwer zijn dan in Extremadura in Spanje. Als nieuwe soort ontdekten we hier de Rotszwaluw. Je zou ze hier op Lesbos veel meer verwachten maar in zijn totaliteit hebben we maar enkele exemplaren gezien.

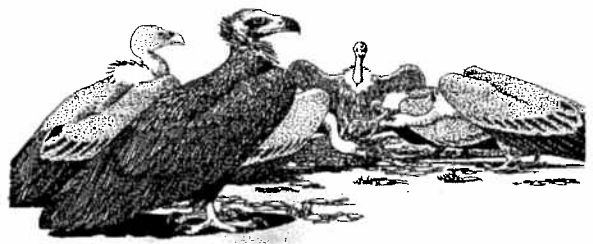
Doorgereden naar een volgende stop, waar Conny en Wil een Hop zagen, maar wat uiteindelijk toch een Roodkopklauwier bleek te zijn. Geeft niets, Conny en Wil, zo zijn wij ook begonnen en ik moet erbij zeggen dat ik liever heb dat mensen iets zeggen dan niets. Tijdens deze stop zagen en hoorden we een Raaf. Even later gebeurde er iets wat je in Nederland niet gauw zult meemaken, gelukkig. Henri zag in een flits hoe een vogel tegen de zijkant van ons busje vloog. Wij teruggereden en in de berm vonden we een dode Wouwaap; dit was de vogel die net tegen onze auto was

aangevlogen. Heel jammer, maar we konden er absoluut niets aan doen. Van dichtbij zie je zo heel goed wat een kleine vogel zo'n Wouwaap is. De opgeblazen veren zorgen vooral voor het volume. De middaglunch hebben we in de buurt van een herder gehouden. Hier zagen we hoe gastvrij ze op Lesbos zijn. De herder kwam naar ons toe en overhandigde ons een ijskoude fles met sinas; gratis. Waar maak je dit mee in Nederland??? Ik denk nergens. Tijdens deze lunch konden we mooi een Steenuiltje observeren en telkens kwamen vrij laag Alpengierzwaluwen met hun witte buik overgevlogen. Uiteindelijk dan toch bij Sigri aangekomen. Het was weer een topdrukte aan vogelaars. Minstens dertig vogelaars waren hier aan het kijken naar vogels waarbij het vooral erom ging de Perzisch Roodborst te spotten. Na een aantal minuten zag ik een seconde de Perzische Roodborst waarna deze zich in de bosjes verschool. Het is een lastig waar te nemen soort. Na ongeveer twintig minuten kwam de Perzische Roodborst voorbij hetzelfde bosje weer tevoorschijn en gelukkig liet de vogel zich toen wat langer zien zodat velen van onze club de vogel hebben gezien. Als nieuwe soorten lieten zich mooi de Sperwergrasmus en Orpheusgrasmus zien. De laatste was ook voor mij een nieuwe soort. Verder veel Grauwe Klauwieren, Grauwe Vliegenvangers en Wielewalen aanwezig. De klauwieren waren helemaal goed vertegenwoordigd want naast de Grauwe Klauwier zagen we ook de Roodkopklauwier, de Maskerklauwier en de Kleine Klapekster. Een eindje verder van de voorgenoemde plaats kwamen we bij een klein kapelletje uit met enkele bomen.

Hier waren verschillende Fluiters ingevallen die we tot op vijf meter konden benaderen. Nog later, op de terugweg naar ons hotel, zagen we langs de kant van de weg weer de karakteristieke rotsen waar een Blauwe Rotslijster weer bovenop zat. Wij deze keer stoppen maar de vogel vloog meteen weg. In de plaats hiervoor kwam er een Cirlgors zitten. Ook mooi. Om acht uur 's avonds moesten we bij het hotel zijn om te eten en jullie kunnen het wel raden, precies om acht uur kwamen we aan bij het hotel. Dit presteerden we overigens haast elke dag. Toch weer een mooie dag achter de rug die aarzelend begon maar met de Perzische Roodborst en de Orpheusgrasmus werd de dag toch weer goed gemaakt.

Zaterdag 6 mei 2006 door Jan-Willem Hermans

Iets voor zevenen weer op, douchen en nog net voor het ontbijt naar het moerasplasje voor het hotel Kalloni. Nu zijn er al veel minder vogels te zien dan in het begin van de week. De Zwarte Ibissen zijn bijna allemaal vertrokken. Op de telefoondraad maar liefst vier zwaluwsoorten te zien, namelijk Oeverzwaluw, Huiszwaluw,

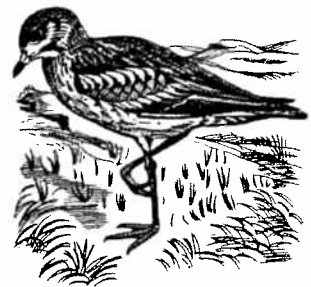
Boerenzwaluw en de Roodstuitzwaluw. Het ontbijt smaakte weer voortreffelijk. Vandaag zouden we naar de linker oever van de East-River gaan. Hier zouden we de Rosse Waaiersstaart moeten zien. Een soort die tot nu nog niet op ons lijstje stond. Na enig zoek zetten we de auto's neer op de plek die ons aangewezen was. Er stonden meer vogelaars te kijken. Helaas na een wandeling van circa een uur geen Rosse Waaiersstaart. Wel zagen we mooi de Rouwmees. Teruggekomen bij onze auto's, wachtte ons een verrassing. Vlakbij zat een Rosse Waaiersstaart uitbundig te pronken. Deze vogel liet zelfs zijn staart in volle glorie bewonderen. Dan is deze vogel op zijn mooist. Bij gesloten verendek valt de soort niet zo op. Er zijn vele foto's genomen die ongetwijfeld op onze site te zien zijn. Bij het kijken naar de Rosse Waaiersstaart was ons opgevallen dat er veel roofvogels in de lucht hingen boven de heuvels. Om deze wat nader te aanschouwen werd besloten om de heuvel op te lopen. Goed en wel op pad kwam opeens recht boven ons een Vale Gier overgevlogen. Een soort die hier niet broedt, maar tijdens de trek af en toe overkomt. In de lucht speurend zagen we ook nog een Arendbuizerd en enkele Zwartkopmeeuwen. Na deze enerverende voormiddag besloten we om terug naar Kalloni te gaan om daar inkopen te doen voor de middaglunch. De supermarkt had alles behalve vers brood. Dit zouden we onderwegens inkopen. We gingen nu op weg naar het noorden van het eiland. Een streek waar we nog niet geweest waren. Van Kalloni werd koers gezet naar Petra en toen naar Molivos. Dit is de meest toeristische streek van het eiland, wat onder andere te zien was aan de vele winkeltjes. We besloten met enkele om naar de bakker te gaan. De weggetjes waren zo steil in Molivos dat dit met de auto's niet te doen was. Het brood kwam vers uit de oven. In Molivos staat boven op een heuvel het kasteel Mithimna. Een prachtige plek voor een picknick, waarbij de vogels ook nog goed bekeken konden worden. Wat is het toch heerlijk in de buitenlucht bij prachtig weer het verse brood te verorberen. Al snel waren de acht broden verdeeld onder de zestien zielen. Maar er moest weer gevogeld worden. De weg (het zandpad) liep langs de kust richting Skala Sikaminias. Iets voorbij Molivos zaten op een helling de Baardgrasmus en Rüppells Grasmus. Langs de zee zagen we dolfijnen en enkele leden zagen de Audouins Meeuw, dit is een schaarse voorkomende meeuw langs de Middellandse zee. Van Skala Sikaminias gingen we langs de hoogste berg van Lesbos, mount Lepetimos via Petra weer naar Kalloni. Onderweg nog wel een Havik gespot. Een soort die hier niet zo algemeen is. We hebben nog even de zoutpannen bij Kalloni bezocht, waar geen nieuwe soorten bijgeschreven konden worden. Het avondeten smaakte weer prima, waarna de lijst weer werd opgemaakt. Er konden zes nieuwe soorten genoteerd worden, waardoor de stand op 162 soorten kwam.

Zondag 7 mei 2006 door Connie Koenen

Reveille; half zeven opstaan, om op de laatste dag vroeg te vogelen, er waren meerdere personen die daar zo over dachten. Zo scoorden Toy en John (voor het ontbijt) twee Dunbekmeeuwen en Regenwulpen. Na het ontbijt naar het ziltige gebiedje gereden, waarop wij allemaal de twee Dunbekmeeuwen en Regenwulpen konden bekijken, ze hadden inderdaad gelijk. Weer op pad naar Kaloni en door bergdorpjes richting Sigri en natuurlijk een landweggetje in op zoek naar de Griekse Spotvogel, want er moet gescoord worden. Peter gaf door, dat we moesten parkeren bij een bruggetje, waar alleen ezels overheen mogen, daarom heet het ook een ezelsbruggetje. Ideale omgeving voor de Griekse Spotvogel, een beekbegroeiing, kikkerconcert en last but not least "de lokroep van Toy". En voilà, we horen en zien de Griekse Spotvogel heen en weer vliegen over de droge beek. Op pad naar Sigri zagen we de Eleonoravalk, de Balkansperwer, de Withalsvliegenvanger en op het dak van een bouwvallig schuurtje geiten en een Steenuil! Vanuit de auto, richting klooster, zagen we vijf Roodpootvalkjes en om half drie, hè, hè eindelijk, in een restaurantje (met uitkijk op zee) in Sigri de dorst gelest en buiken gevuld. Weer op weg naar de vallei, waar het wemelde van Grauwe Klauwieren, Roodkopklauwieren, Zwartkopgorzen, Bruinkeel Ortolanen en als klap op de vuurpijl.... één Rosse Waaierstaart..... Stiekem was het weer heel laat geworden en na weer een heel leuke vogeldag, met een voldaan gevoel naar het hotel gereden. Voor herhaling vatbaar.

Maandag 8 mei 2006 door Peter van de Braak

Tja, alweer de laatste dag. Wat gaat zo'n vakantie toch snel! Deze laatste dag zouden we nuttig gaan besteden, dus vroeg uit de veren. Rond zes uur 's morgens stond ik al gepakt en gezakt gereed om nog voor het ontbijt te gaan vogelen. Al diverse malen hadden we bij de West River de Griel waargenomen, maar nog niet goed op de gevoelige plaat (schijfje) kunnen vastleggen. Aangekomen op de modderige vlakte zagen we op korte afstand twee Vorkstaartplevieren zitten. Dan deze maar eerst vastleggen, ze lieten zich tot op tien meter benaderen. Even later ontdekte we ook de Griel en wel meerdere, wel vijf stuks zaten op deze vlakte. Deze toch wel schuwe vogel ging direct plat tussen het gras liggen, of hij rende er vandoor. Helaas dus geen foto! John was ondertussen nog verder langs de rivier opgelopen terwijl de rest het opgaf en de koffers ging pakken. Op mijn terugweg kwam de schaapsherder met zijn vele schapen het land op. Ik stond ineens als een soort herder tussen deze wollige beesten. Wat een baan, schaapsherder, iets voor mij maar dan wel met verrekijker en telescoop. De vogels zijn gewend aan de schapen en herder, dat bleek wel want de Griel liet zich ineens prachtig zien. Op tien meter stond deze van me en liet zich nu in allerlei poses fotograferen. Toen John eraan kwam hield hij (of zij) het voor gezien en vloog er vandoor (John lijkt blijkbaar niet op de plaatselijke herders!). De Vorkstaartplevieren kwamen er vliegend achteraan, wat een prachtige vogels in de vlucht, net zwaluwen. John had wel wat andere soorten gezien en op de foto vastgelegd; Kortteenleeuwierik en de Duinpieper (prachtige foto's). Teruglopend naar het hotel zagen we nog even twee Roodpootvalken en een Grote Karekiet. Maar helaas, we moesten toch doorlopen want onze magen begonnen te knorren. Bij het hotel aangekomen was iedereen al weg, of nee ze zaten buiten te ontbijten. Dit was de eerste ochtend dat we 's ochtends buiten konden zitten. (en voor deze reis ook de laatste). Na het ontbijt hebben we toch nog maar eens een groepsfoto gemaakt, nu met de zon erbij! Tja, en dan komt het moment alles weer inpakken en proppen in de auto's. Met een volle bus vertrokken we weer richting het vliegveld. Hier aangekomen begon het wat te regenen, gelukkig want met felle zon vertrekken geeft een minder goed gevoel!

Na het inchecken bleek er een stoel dubbel uitgegeven te zijn dus maar even terug om dit te laten wijzigen. Gelukkig maar want het vliegtuig was slechts halfgevolld en iedereen kon gaan zitten waar hij wilde!! Moe en voldaan kwamen we rond vieren 's middags aan op Brussel. Het busje stond al klaar (al vanaf twaalf uur!!), beter te vroeg dan te laat. Weet echter niet of de chauffeur ook zo dacht!! Al met was deze vakantie voor de gehele groep weer een succes!! Wat een prachtig gebied en vele vogels hebben we gezien. Ik had zelfs dertig nieuwe soorten gezien! Ook de organisatie, die nu bijna volledig in handen van Jan-Willem lag, was perfect geregeld (Jan-Willem bedankt hiervoor)!

Waargenomen vogels Lesbos 2006 (totaal 172 soorten)

Dodaars, fuut, kuifaalscholver, roerdomp, wouwaap, kwak, ralreiger, kleine zilverreiger, grote zilverreiger, blauwe reiger, purperreiger, zwarte ooievaar, ooievaar, zwarte ibis, lepelaar, flamingo, casarca, bergeend, wilde eend, zomertaling, zwarte wouw, vale gier, slangarend, bruine kiekendief, grauwe kiekendief, blauwe kiekendief, havik, sperwer, balkansperwer, buizerd, arendbuizerd, dwergarend, kleine torenvalk, torenvalk, roodpootvalk, boomvalk, eleonora's valk, slechtvalk, aziatische steenpatrijs, waterral, klein waterhoen, waterhoen, meerkoet, steltkluut, kluut, griel, vorkstaartplevier, bontbekplevier, kleine plevier, strandplevier, krombekstrandloper, kleine strandloper, kempiaan, watersnip, grutto, regenwulp, zwarte ruiter, groenpootruiter, bosruiter, poelruiter, oeverloper, steenloper, zwartkopmeeuw, dwergmeeuw, kokmeeuw, dunbekmeeuw, audouins meeuw, geelpootmeeuw, lachstern, visdief, noordse stern, dwergstern, witwangstern, zwarte stern, witvleugelstern, houtduif, turkse tortel, zomertortel, koekoek, dwergooruil, steenuil, gierzwaluw, alpengierzwaluw, bijeneter, scharrelaar, hop, grote bonte specht, kortteenleeuwerik, kuifleeuwerik, veldleeuwerik, oeverzwaluw, rotszwaluw, boerenzwaluw, roodstuitzwaluw, huiszwaluw, duinpieper, roodkeelpieper, gele kwikstaart, balkankwikstaart, witte kwikstaart, winterkoning, rosse waaierstaart, noordse nachtegaal, nachtegaal, perzische roodborst, paap, roodborsttapuit, tapuit, bonte tapuit, blonde tapuit, blauwe rotslijster, merel, zanglijster, grote lijster, cetti's zanger, graszanger, krekeltzanger, rietzanger, kleine karekiet, grote karekiet, vale spotvogel, griekse spotvogel, spotvogel, baardgrasmus, kleine zwartkop, rüppells grasmus, orpheus grasmus, sperwergrasmus, braamsluiper, grasmus, tuinfluiter, zwartkop, fluit, fitis, tjiftjaf, goudhaantje, grauwe vliegenvanger, withalsvliegenvanger, bonte vliegenvanger, rouwmees, zwarte mees, pimpelmees, turkse boomklever, rotsklever, boomkruiper, wielewaal, grauwe klauwier, kleine klapekster, roodkopklauwier, maskerklauwier, gaai, ekster, kauw, bonte kraai, raaf, spreeuw, huismus, spaanse mus, rotsmus, vink, europese kanarie, groenling, putter, kneu, appelvink, cirlgors, smyrnagors, ortolaan, bruinkeelortolaan, zwartkopgors, grauwe gors, koolmees en zilverplevier.

Drukbezochte publiekswandelingen voorjaar 2006

Eerste Publiekswandeling seizoen 2006

Ruim tachtig deelnemers stonden op zondag 19 maart jl. paraat bij het Bezoekerscentrum Slabroek tijdens de eerste publiekswandeling van het seizoen. Na een inleidend praatje van Jan-Willem trok men in vier groepen van twintig personen richting Begrazingsgebied. Het was behoorlijk koud, die ochtend. Later zou de zon doorbreken, wat een heerlijk lentegevoel gaf. De vogels lieten zich steeds beter horen en zien. Het publiek was erg geïnteresseerd in alles wat met vogels te maken had. Een aantal cursisten van de cursus liep die ochtend mee. Al vrij snel zagen we Kramsvogels in een wei aan de Heideweg. Volgens Jan-Willem zijn zij weer op de terugweg naar Scandinavië, waar ze voor nageslacht gaan zorgen. Ook allerlei mezen waren al druk in de weer om hun partner te imponeren. In het Begrazingsgebied aangekomen ontdekten we een Roodborsttapuit. Ook een Klapekster liet zich mooi bewonderen. Een reporter van Sky-Line kwam ogen en oren tekort. Om uiteindelijk op een samenvatting van zo'n drie minuten uit te komen lijkt mij een lastige opgave. Zingende Veld- en Boomleeuwerikken completeerden het lentegevoel! Ook de Geelgorzen (een belangrijke kensoort van de Maashorst) lieten zich niet onbetuigd. De andere groep had het geluk een Rode Wouw te kunnen spotten.

Maandag 17 april 2006 (Tweede Paasdag)

Op Tweede Paasdag heeft Vogelwacht Uden een drukbezochte voorjaarswandeling gehouden op Bedaf, tussen Uden en Vorstenbosch. Maar liefst honderd deelnemers verzamelden zich deze morgen om negen uur bij de parkeerplaats van 'Gasterij de Pier' om van daaruit het prachtige natuurgebied te verkennen. Een tiental gidsen van Vogelwacht Uden wist het in groten getale opgekomen publiek zo'n kleine drie uur te boeien over alles wat met de natuur en in het bijzonder vogels te maken heeft. Het gevarieerde gezelschap (van jong tot oud) was erg geïnteresseerd en leerde tijdens de tocht onder andere de Vink kennen met het ezelsbruggetje, "wie is de moeder van Jezus Christus..?". Naast het Winterkoninkje liet ook de Kleine Bonte Specht zich mooi zien én horen, een zeldzame spechtensoort op Bedaf. Enkele Boompiepers toonden zich ware luchtacrobaten door zich vanuit een boomtop als een parachute in het grasveld te laten vallen. Kortom de natuur liet zich van zijn mooiste kant zien. De gidsen gaven ook uitleg over de compensatiegronden (achter de Bedafse Bergen), dit in verband met de aanleg van de nieuwe snelweg A50. Aan het einde van de 'Berg en Breukroute' werden de Udense Wijstgronden aangedaan. Hier wees men de deelnemers op het bijzondere karakter van dit eerste aardkundige monument van de Provincie Noord-Brabant. Deze tektonische breuk in de aardkorst is er de oorzaak van dat het hoger gelegen gebied (de Wijst) erg drassig is, wat prompt bij enkele bezoekers voor natte voeten zorgde. Zo rond twaalf uur was iedereen weer terug bij het beginpunt, een mooie en leerzame ervaring rijker!

De volgende publiekswandelingen van de Vogelwacht zijn gepland na de zomervakantie en worden dan weer in de Maashorst gehouden. Zorg dat je er dan weer bij bent. Wij rekenen op jullie!!

Peter Noy

Grote publieke belangstelling bij het startpunt

Vogels in onze tuin

Jolanda Rutten is lid van de redactie van het Bruuijsel. Haar interesse voor vogels gaat voornamelijk uit naar vogels die in de tuin voorkomen. Jolanda is moeder van Daan en Lotte en samen met Carel de trotse bezitter van een grote 'diervriendelijke tuin'. Jolanda schrijft elk kwartaal iets over haar eigen belevenissen in deze tuin. Bezoek ook eens haar website www.cdevink.com, voor prachtige foto's.

De winter is weer voorbij, joepie! Niet dat het nu zo warm is buiten, helaas, maar het is wel weer heerlijk om buiten te zijn. En juist de vogels maken het weer zo heerlijk om buiten te zijn. Nog voordat het licht is fluiten ze en dit houden ze de hele dag vol tot het weer donker wordt, heerlijk. In onze tuin is het ook weer heerlijk genieten.

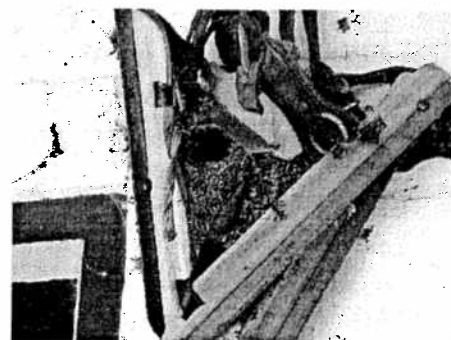
Winterkoninkje en Boerenzwaluw

In ons tuinhuisje was een Winterkoninkje een nestje aan het bouwen, dat wist ik zeker, want hij vloog daar heel vaak weg. Dus had ik ook al een aantal keren rondgekeken of ik ergens zo'n mooi rond nestje kon vinden, maar zonder resultaat. Niet in de rommelige open kast waar vorig jaar een Roodborstje had gebroed. Ook niet op de ijzeren rekjes die niet echt gebruikt worden, gelukkig ook niet op een fiets of zo. Maar waar dan wel? Nog maar eens goed gaan kijken en ja hoor, gevonden! De slimmerik heeft zijn nestje bovenop het oude nest van de Boerenzwaluw gebouwd. Zijn prachtige nestje gewoon doorgebouwd tot aan het plafond en dan bovenin een klein rond gaatje waar hij nog net door kan.

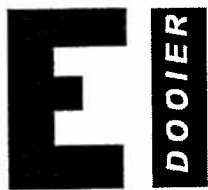
Tja, ik had wel gemengde gevoelens over deze ontdekking! Want een Winterkoninkje in ons tuinhuisje, dat is prachtig, maar dat ie nu net precies bovenop het nest van de Boerenzwaluwen moest gaan bouwen, dat vond ik toch minder leuk. Want die zaten daar al twee jaar achter elkaar, dus ik had goede hoop dat ze ook dit jaar weer terug zouden komen. Maar wat zouden ze doen als ze zien dat hun nestje volgebouwd is? Dus met spanning afgewacht tot het moment dat de Boerenzwaluwen weer terug kwamen uit het zuiden. Ze kwamen wel kijken bij ons tuinhuisje, maar ze vlogen ook regelmatig in de schuur van onze buurman. Ik had nog twee nieuwe plankjes getimmerd tegen de balk in de nok waar ze opnieuw zouden kunnen beginnen, maar daar was geen teken van activiteiten te zien. De buurman had ook nog geen nestbouw kunnen ontdekken, dus het bleef afwachten.

Uiteindelijk hebben de Zwaluwen een heel nieuw nest gebouwd tegen het oude nest aan, dus op hetzelfde plankje. Ze hebben nu grote jongen en vliegen af en aan met voedsel. Prachtig is het om elke keer weer opnieuw te schrikken van een omlaag duikende zwaluw als ik m'n fiets ga pakken. Ik weet dat ze er aankomen en toch schrik ik er steeds weer van. En de Winterkoning? Die heb ik op die plaats niet meer gezien. Maar wel onder onze 'veranda' op een heel speciaal plekje. Daar hangt namelijk een bundeltje oude houten schaatsen aan een spijker tegen de muur. En deze schaatsen vormen een soort driehoek waarin deze minuscule vogeltjes een prachtig nest hebben gebouwd. Ze hebben hun jongen erin groot weten te brengen en deze zijn inmiddels uitgevlogen!

Jolanda Rutten

JeugdVogelwacht

Iedere maand komen ze bij elkaar en beleven ze wat vogels kijken is. Soorten als Klapekster en Kerkuil pronken op hun waarnemingslijsten. JeugdVogelwacht Uden is hét voorbeeld voor álle volwassen leden. Hun eigen clubblad heet Het Ei, gelukkig mag de eidooier ook in het Bruuijsel.

Het Ei

Vier keer per jaar brengt de JeugdVogelwacht haar eigen Bruuijsel uit. Sinds kort is het boekwerkje geheel vernieuwd. In elk nummer staat er een vogelsoort centraal en wordt in een artikeltje de natuurwereld blootgelegd. Gelukkig is het niet alleen voor jeugdleden mogelijk om dit Ei te lezen. Via Internet kan iedereen alle nummers downloaden. Toch wilden we in het echte Bruuijsel ons Ei ook eens tentoonstellen.

Buiten is niet altijd gezond

In gebieden waar veel bossen staan is er minder ziekteverzuim. Een zorgverzekeraar is zelfs bezig om bezoeken aan het bos te gaan belonen. Maar buiten zijn kent ook een gevaarlijke kant: 'Teken'.

JeugdVogelwacht Uden
Ei naar buiten!

Nestkastcontrole

"Bescherm de eitjes, eerst kloppen"

-Terug van weggeweest: Tjiftjaf, Boerenzwaluw, Gierzwaluw
-Groeten uit het Zoniënwoud
-Vogels van papier

jaargang 2 - nummer 4 - mei 2006

Door: Harmer Verkuijen, Jolanda Aalten en Elly van Gils - Zelfschrijven? JeugdVogelwacht Uden.nl

Vroeger waren ze een zeldzaamheid, wie tegenwoordig tussen struiken loopt zit onder. Het gaat steeds beter met de teek in Nederland, als je veel in de natuur komt zul je het zeker merken. Steeds meer teken dragen een ziekte bij zich. Het kan je erg ziek maken. Eén van de ziekten die je kunt oplopen is Lyme. Wanneer je er op tijd bij bent ben je er met een antibioticakuur van af. Maar de verschijnselen van Lyme zijn erg vaag. Het loopt uiteen van rode kringen rond de plaats waar de teek heeft gezeten tot erge vermoeidheid. Van minder zin om iets te doen tot dubbelzien. Huisartsen zien de ziekte daarom vaak over het hoofd. En dat kan een hoop nare gevolgen hebben. Er zijn zelfs Lyme-patienten die daarom moeilijk of helemaal niet meer kunnen lopen. Maar zo'n ziekte voorkomen is beter dan genezen. Een teek die binnen 24 uur wordt verwijderd heeft minder kans gehad zijn ziekte op jou over te brengen. Controleer daarom na ieder bezoek aan de natuur en ook wanneer je in de tuin hebt gelegen, jezelf op teken. Het liefste zitten ze op warme vochtige plaatsen, dat geldt in het bos, maar ook zeker voor jou. Check dus vooral onder je oksels en tussen je benen.

Een teek verwijderen valt soms nog niet mee. Er zijn speciale teekentangen, die kun je het beste gebruiken. Probeer met de tang de teek beet te pakken en hem niet te pletten, dan even linksom ronddraaien en hup. Als het goed is heb je hem dan. Soms blijft er een klein stukje zitten. De meningen zijn er over verdeeld of dat erg is of niet. Een boswachter heeft wel 'ns zo'n stukje verwijderd met een aansteker en mes. Doe dat in ieder geval maar niet.

Ieder Ei is te downloaden vanaf www.vogelwachtuden.nl (klik jeugd. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan ook, dan blijf je meteen op de hoogte van de gehele JeugdVogelwacht. Onze nieuwsbrief verschijnt om de twee maanden.

Digitale tuin telt 66 vogels

Jonge birdwatchers brengen de tuin in kaart

UDEN - In de afgelopen maanden hebben leden van JeugdVogelwacht 66 verschillende vogelsoorten in hun tuinen gezien. Opmerkelijk, want het aantal soorten lijkt niet onder te doen tegenover een 'normaal' natuurgebied. JeugdVogelwacht is dan ook erg verheugd met de waarnemingen.

Toch moet de lijst wel iets worden genuanceerd omdat ook overvliegende vogels zijn gemeld. Daarnaast was er geen controle op de herkenning. Al is de club daar niet zo bang voor, de leden vogelen immers iedere maand onder begeleiding. De waargenomen soorten werden doorgegeven via een speciaal e-mailadres waarmee één e-mailtje automatisch bij alle leden aankomt. Dit digitale communicatiemiddel is erg populair bij de jonge birdwatchers, maar blijkt nu ook erg verhelderend te werken. De Gierzwaluw bijvoorbeeld is vijftien dagen eerder aangekomen dan de normale cijfers melden, de eerste Tjiftjaf kwam juist vijftien dagen later aan. Ook in de komende tijd wil de club verder bouwen in de digitale wereld. Internet vult buitenactiviteiten namelijk goed aan. Wie geïnteresseerd is in de tuinlijst kan terecht op www.vogelwachtuden.nl (klik op jeugd).

Echt naar buiten?

Het einde van het seizoen is weer in zicht. Volgend schooljaar gaan we proberen de JeugdVogelwacht nog gezelliger en afwisselender te maken. Als u nog ideeën heeft: ze zijn van harte welkom. Dat geldt overigens ook voor uw kinderen.

Stijn van Gils
Coördinator JeugdVogelwacht

Waar onze roofvogels zoal mee te maken krijgen

Voorjaar 2006 werkgroep stootvogels

Sneeuw

23 januari: Weer eens het veld in, het is mooi winterweer. Circa 1 graad Celcius en zonnig. Nu zag ik pas hoeveel schade de sneeuw van 25 november had aangericht. Loofbomen en Lariksen zijn er nog goed vanaf gekomen maar percelen met Grove Den lijken wel een slagveld. Aangezien mijn telgebied Schaijkse Heide voor de helft uit Grove Dennen bestaat schrok ik toch wel even van dit beeld. Grote zijtakken en halve of zelfs hele kruinen zijn volledig afgescheurd door het gewicht van de sneeuw. Bijna elke Grove Den heeft wel een beschadiging. Nu was er de laatste jaren in sommige delen van de Schaijkse Heide al flink gesnoeid en juist deze delen zijn nu in mijn ogen te kaal geworden. Vooral voor broedvogels als Sperwer, Havik, Buizerd en Wespandief die veelal de nesten hebben in of net onder de kruin van zo'n den. Ik ben dan ook benieuwd of het aantal broedgevallen in grove dennen dit jaar minder is. Gaan deze vogels broeden in hun bekende gebied met minder beschutting of gaan ze op zoek naar een nieuwe locatie. Verder weg, uit het gebied? In juni / juli kunnen we hier een antwoord op geven.

Vogelgriep

Nog een ander onderwerp dat onze vogels bedreigt is de vogelgriep, hoewel het momenteel rustig lijkt rondom deze ziekte. Maar in februari was dit wel anders. Ophokplicht voor kippen, ganzen, eenden en kalkoenen werd ingevoerd. Maar mijn bezorgdheid om de wilde vogels begon pas echt toen op Rügen dode zwanen gevonden werden met het besmettelijke H5N1 virus. Alle vogels zijn in meer of mindere mate gevoelig voor vogelpest. Kippen, kalkoenen en parelhoenders zijn erg gevoelig voor de ziekte. Voor watervogels zoals ganzen en zwanen geldt dit minder. Bij mezen, mussen, merels en andere kleine vogels is het virus nooit gevonden. Op Rügen zijn naast besmette watervogels ook geïnfecteerde roofvogels gevonden. Deze roofvogels zouden aas of verzwakte exemplaren gevangen en gegeten kunnen hebben met het besmette virus. Gelukkig zijn er verder geen gevallen van besmette roofvogels bekend, maar dat wil niet zeggen dat ze er niet zijn. Opvallend is wel dat als je de kaart van Europa met besmette gevallen van wilde vogels bekijkt, dat de trekroute langs de kust geen of weinig besmette gevallen kent. Terwijl de trekroute via Turkije (Bosporus), Griekenland en Oost-Europa veel besmette gevallen laat zien. Wat niet altijd trekvogels bleken te zijn. Verspreiding via trekvogels vormt mogelijk een risico. Maar het virus verspreidt zich eerder door vervoer van levende vogels, consumptie eieren en ei producten, pluimveevlees en pluimveeproducten en via reizigers. Import van levende vogels wordt als het grootste risico gezien. Van het vorige vogelgriepvirus H7N7 (uit 2003) hoor je niets meer. Mogelijk hebben de wilde vogels resistentie opgebouwd tegen dit virus en doen ze dat ook met dit nieuwe H5N1 virus zodat we ons over onze wilde vogels verder geen zorgen hoeven te maken.

Een korte samenvatting van drie wandelingen door mijn telgebied

Dit jaar te weinig het veld in geweest vanwege mijn verhuizing. Slechts vier keer in maart, april en mei is te weinig om een goed beeld van het gebied te krijgen van wat er zoal aan roofvogels broedt.

12 maart: Het is al te lang te koud; de natuur laat dit zien doordat bomen nog niet in knop komen en de vogels zich veel minder laten horen. Alleen de Merel, Huismus, Vink en Koolmees hoor je zingen als het een enkele dag iets warmer dreigt te zijn. Vandaag is het zo'n dag; volop zon en 12 graden. Voor de verandering een keer niet te voet, maar de fiets meegenomen in de auto. Met als nadeel dat je toch wat minder hoort en ziet dan wanneer je gebruik maakt van de benenwagen. Je kunt echter wel veel sneller horsten controleren die je bij eerdere bezoeken op een kaart hebt ingetekend. Direct laten zich diverse Buizerds zien, vele daarvan op doortrek maar enkele blijven laag boven het bos waar al meerdere keren Buizerds gebroed hebben. Een Buizerd met een schorre krassende roep zit er dit jaar ook weer bij. Ook laat een groepje Kruisbekken zich goed zien, dit maal niet in Dennentoppen maar in een Eik en zelfs in een maiskuil. Vreemd gedrag, maar misschien zijn de dennenappels met dit koude weer minder rijp en zijn ze genoodzaakt ander voedsel te benutten. De roep van de Zwarte Specht verwar ik in het begin van het seizoen altijd even met een Buizerd, maar deze liet zich mooi zien in de buurt van de zessprong.

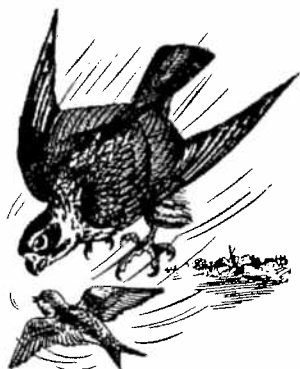
3 april: Vanaf de Klaverweg zie ik een kleine valk op akkerland. Mijn eerste indruk is juveniele Boomvalk. Voorzichtig uitgestapt en geprobeerd dichterbij te komen, maar dat pikt hij niet en vliegt op, samen met twee Houtduiven en een Kievit. Voordat ik hem weer goed in beeld heb is hij te ver weg om nog duidelijke kenmerken waar te nemen. Dus ben ik er niet geheel zeker van dat het werkelijk een Boomvalk is. Volgende keer eerst maar eens de kenmerken in het boek doornemen voordat ik hem op laat vliegen. Overigens hebben we hier op de Franse Baan vorig jaar wel twee jagende volwassen Boomvalken gezien wat kan duiden op een nest in de omgeving. Verder twee nieuwe kleine horsten gevonden die mij op de gedachte van Wespddieven brengt. Volgens de Wespddieventeldag zitten er meer (paartjes) Wespddieven in de Maashorst, ook boven mijn telgebied duiken ze dan op. Reden genoeg om deze nestjes (welke redelijk klein zijn) in de gaten te houden. De Buizerden zijn weer actief boven het bosje en na een half uur actief zoeken vind ik hun waarschijnlijke broedplaats met verse poepresten en een paar donsveertjes in het nest. Minder plukplaatsen in de buurt gevonden dan andere broedseizoenen. Door de vele gebroken takken en kruinen is het veel moeilijker zoeken naar nieuwe horsten in Grove Dennen.

26 april: Fris en af en toe zon. Samen met Mignon het telgebied doorlopen. Op de vergadering van 13 april werd gezegd dat het oude Haviksnest in de Lariks weer in gebruik was, maar bij controle is er geen nestactiviteit, helaas. Bij het Buizerdnest is wel activiteit en met een spiegelstok zou ik kunnen zien hoeveel eieren er in het nest liggen. Verder is het rustig vandaag met de roofvogels. Maar vervelen doen we ons niet want de vele afgebroken takken van Grove Dennen zijn mooie obstakels voor motorcrossers. Dus waar het bospad even iets smaller is trekken we het pad vol met deze takken. Door hun grillige aard heb je zo een blokkade gevormd. Als iedere vogelaar of wandelaar tijdens zijn of haar bezoek aan de Maashorst keer op keer wat takken over de paden trekt moet het crossen in de Maashorst toch aardig te ontmoedigen zijn. Ik heb de indruk dat de Maashorst, maar in ieder geval de Schaijkse Heide, steeds meer door crossers gebruikt wordt en er door de gemeentepolitie of de eigenaren weinig of niets tegen gedaan wordt. Hetgeen wij doen door middel van wegversperringen op te werpen helpt ook niet altijd want vlot nadat we weer een blokkade gereed hadden horen we een paar mountainbikes vloekend de wegversperring weer opruimen. Maar we zullen doorgaan, al is het maar om één motorcrosser te ontmoedigen. Als we teruglopen naar onze auto zien we op de valreep toch nog vier mooie soorten: een groep Kruisbekken, een mannetje Bonte Vliegenvanger, diverse (zingende) Kepen en een vrouwtje Blauwe Kiekendief. Zo zie je maar weer, je krijgt toch weer loon naar werken.

Vergadering 13 april

Vijf keer per jaar hebben we een bijeenkomst van de Roofvogelgroep. Er komt dan van alles aan bod. De laatste tijd is er weer meer roofvogelvervolging. Op diverse plaatsen zijn roofvogels vergiftigd of neergeschoten. En aangezien William van der Velden, de nieuwe coördinator van onze werkgroep hiervan zeer goed op de hoogte is, wordt de hele werkgroep via e-mail alert gehouden. Nadat ik over mijn Boomvalkwaarneming verteld had, werd het al snel duidelijk dat deze in twijfel werd getrokken. Er waren namelijk op de Nederlandse telposten nog geen Boomvalken waargenomen, bovendien zit een Boomvalk niet gauw op akkerland; dat is meer kenmerkend voor een Smelleken. Maar als ik er naderhand nog eens de Gensbol op na sla blijf ik toch bij juveniele Boomvalk vanwege zijn lichte kop en duidelijke baardstreep en kleine afmeting. Overigens waren er op dat moment al verschillende exemplaren in Nederland waargenomen (de eerste op 25 maart) en zag de heer Van Lith er op de dag van mijn waarneming om tien uur één boven het begrazingsgebied vliegen.

Verder gaat er een foto rond waarmee onze kennis op de proef wordt gesteld als blijkt dat bijna iedereen een Sperwer voor een Havik aanziet, zo zie je maar dat kleine kenmerken het verschil kunnen maken (de lichte wenkbrauwstreep missen we). Ook zijn we het project gestart om alle broedgevallen van de Maashorst op een digitale kaart te zetten zodat we een beter overzicht van broed- en nestplaatsen krijgen. Tot slot wordt er gemeld dat broedgevallen over het algemeen later op gang komen door het koude weer. Op de volgende vergadering wordt het beeld van de broedvogels duidelijker, en kunnen we er uit halen of de omstandigheden van dit voorjaar invloed hebben gehad op de (vroege) broedvogels.

Ad Bekkers

'Lente'

*De zon schijnt door de ruiten,
En lokt ons naar buiten.
Lopend in de straat,
Zie ik de bloesem aan de bomen,
Ruik ik de zoete geur van bloemen,
De lente is weer gekomen.
Er komen weer blaadjes aan de bomen.
Kleurige bloemen, roze, blauw en geel,
Vormen een bont geheel.
Een koolmees met zijn snavel vol mos,
Vliegt in een nestkast en bouwt er op los.
Een duif met een tak in zijn snavel,
Vliegt in een boom,
Een nestje maken voor zijn liefde is zijn
droom.
De natuur is ontwaakt in volle glorie.
Vogels zingen uit volle borst hun victorie.*

Adrie Nijssen.

Bijzondere Waarnemingen

Hierbij weer de lijst van bijzondere waarnemingen uit onze omgeving. Deze waarnemingen zijn gedaan vanaf half februari tot eind mei. Kijk voor een compleet overzicht op onze site! De laatste piek van Grote Barmsijsen was nu wel op het Melven. Maar liefst honderdvijfenzestig stuks zijn er geteld. Een echte invasie deze winter. Helaas zitten ze nu weer in het hoge noorden. Erg leuk dit voorjaar was ook weer de Kraanvogeltrek, vanwege oostenwind komen ze over onze omgeving getrokken. Teun had het geluk om er vijftientig tegelijk te zien! Een echte topper was natuurlijk de Dwergarend, deze is door enkele geluksvogels op de telpost Brobbelbies-zuid (begrazingsgebied) waargenomen. Hier werden ook diverse Rode en Zwarte Wouwen gezien. Wil je op de hoogte blijven kijk regelmatig op onze site; www.vogelwachtuden.nl

Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586.
E-mail: vogelwachtuden@lycos.nl

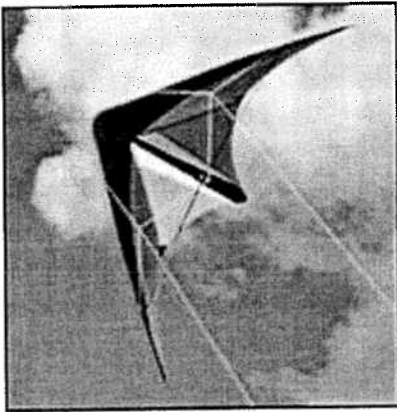
<u>Datum</u>		<u>Naam</u>	<u>Gebied</u>	<u>Waarnemer</u>
18-2-2006	3	Bokje	Maashorst - Begrazingsgebied	Gerard van Aalst
21-2-2006	1	Witkopstaartmees	Melven	Carel van der Sanden
24-2-2006	2	Appelvink	Uden	Toy Janssen
24-2-2006	165	Grote Barmsijs	Melven	William van der Velden
26-2-2006	3	Ooievaar	Zeeland	Jos van der Wijst
27-2-2006	1	Rode Wouw	Vorstenbosch	Willy van Lanen
4-3-2006	1	Witoogeend	Veghel - Zuid-Willemsvaart	Peter Vlamings
7-3-2006	25	Kraanvogel	Veghel - 't Ven	Teun van Kessel
20-3-2006	5	Ooievaar	Hofmans plassen (172-415)	Leo Ballering
26-3-2006	10	Pestvogel	Maashorst - 3 Vennen	Theo Veldpaus
27-3-2006	1	Zilverplevier	Erp	Carel van der Sanden
31-3-2006	1	Blauwborst	Maashorst - Grensweg	John Hermans
5-4-2006	1	Rouwkwikstaart	Maashorst - Begrazingsgebied	Toy Janssen
7-4-2006	1	Regenwulp	Maashorst - Begrazingsgebied	Toy Janssen
9-4-2006	1	Slechtvalk	Veghel - 't Ven	Thijs Fijen
16-4-2006	1	Sprinkhaanzanger	Maashorst - Grensweg	Peter van de Braak
17-4-2006	2	Geoorde Fuut	Hemelrijk	Peter Noy
17-4-2006	1	Duinpieper	Maashorst - Begrazingsgebied	Marijn van de Braak
19-4-2006	6	Beflijster	Telpost Brobbelbies-Zuid	Gerard van Aalst
20-4-2006	1	Dwergarend	Telpost Brobbelbies-Zuid	Toy Janssen
22-4-2006	4	Temmincks Strandloper	Veghel - 't Ven	Thijs Fijen
28-4-2006	1	Bosruiter	Veghel - 't Ven	Carel van der Sanden
28-4-2006	1	Nachtegaal	Veghel - De Dubbelen	William van der Velden
3-5-2006	2	Draaihals	Maashorst - Begrazingsgebied	Henk van den Acker
4-5-2006	1	Smelleken	Telpost Brobbelbies-Zuid	Gerard van Aalst
4-5-2006	1	Roodpootvalk	Telpost Brobbelbies-Zuid	Gerard van Aalst
5-5-2006	1	Kwartel	Telpost Brobbelbies-Zuid	Henk van den Acker
7-5-2006	1	Zwarte Wouw	Vorstenbosch	Thijs Fijen
8-5-2006	1	Rouwkwikstaart	Veghel - 't Ven	Thijs Fijen
9-5-2006	3	Noordse Kwikstaart	Vorstenbosch	Teun van Kessel
11-5-2006	1	Italiaanse Kwikstaart	Veghel - 't Ven	Peter van de Braak
13-5-2006	1	Rode Wouw	Maashorst	Toy Janssen
18-5-2006	3	Bokje	Maashorst - Begrazingsgebied	Gerard van Aalst
21-5-2006	1	Witkopstaartmees	Melven	Carel van der Sanden

In gesprek met... Carel van der Sanden

'Juveniel' lid

Deze keer heb ik eens iemand gevraagd voor de rubriek 'In gesprek met...', die nog niet zo lang lid is van onze vereniging, namelijk Carel van der Sanden. Hij is nog geen anderhalf jaar lid bij ons, dus er zullen veel leden zijn die hem (nog) niet kennen. Toch heeft hij in die korte periode al veel contacten gelegd. De leden die regelmatig naar onze site kijken (www.vogelwachtuden.nl/waarnemingen), zullen hem kennen van de prachtige foto's die hij maakt. Dit is een mooie gelegenheid om de man achter deze mooie foto's wat beter te leren kennen. De vraag die ik meestal als eerste stel is: "Waarom ben je bij de Vogelwacht gegaan?" Carel steekt van wal: "Vogelen doe ik eigenlijk al mijn hele leven, maar dan meestal alleen. Er zijn ook periodes geweest waarin het op een wat lager pitje stond. In het veld kwam ik de laatste tijd nogal eens Vogelwachtleden tegen, zoals Toy Janssen. Ook op de telpost kwam ik Vogelwachtleden tegen. Daarbij vond ik dat ik er eens wat meer uit moest om sociale contacten te leggen. Dit heeft mij doen besluiten om lid te worden van de club in januari 2005."

Carel woont midden in het dorp Erp en is min of meer in de natuur opgegroeid. Hij woont zijn hele leven al in Erp, net als zijn vader en zijn opa. Vroeger was het in de bossen vertoeven meer uit noodzaak, er werd gejaagd als aanvulling op het karige menu van toen. Dit gebeurde in de Erpse bossen (Hurkske). Daar heeft hij de meeste vogels leren kennen en heel veel tijd doorgebracht. Hij heeft ongeveer dertig jaar geleden 'de Bosbeertjes' mee opgericht, samen met Ad van Wanrooij (ook lid bij ons) en ze jaren mee begeleid. Dit is een jeugdnatuurgroep in Erp. De groepen vijf en zes van de basisschool mogen zich aanmelden en krijgen een jaar lang natuurles in het weekend. Deze groep bestaat nog steeds en Ad is er nog steeds actief, alleen

Carel de laatste twintig jaar niet meer. Er volgt dan een periode waarin hij niet veel bezig is met de natuur en vogels. Hij heeft namelijk ook nog een andere hobby, vliegeren. Hij gaat veel naar vliegerfestivals om met zijn zelfgemaakte vliegers demonstraties te geven. Jarenlang is hij ieder weekend weg geweest voor deze hobby. Zijn vrouw werkt vrijdags tot twaalf uur, hij zorgt dat de spullen klaarstaan om dan vrijdagmiddag gelijk weg te kunnen rijden met de caravan, om zondagavond dan weer thuis te komen. Zo ook komend weekend, ze gaan naar een vliegerfestival in Duitsland en hij is al aan het pakken. De telescoop en fototoestel gaan ook mee, want je weet maar nooit....

Nog meer hobby's

Carel heeft nog meer hobby's gehad, kooivogels houden. Vijfendertig jaar lang heeft hij dit gedaan. Als hij de weekenden weg was, zorgde de overbuurman voor de vogels. Andersom verzorgt hij dan weer de vogels van de buurman als die eens weg moet. Toch heeft hij zeven jaar geleden besloten de vogels te verkopen. Het geeft veel verplichtingen en de beestjes moeten iedere dag opnieuw verzorgd worden. Carel wilde zijn vrijheid weer terug. De inwonende zoon heeft nog wel enkele kooivogels in de tuin, dus hij is nog niet helemaal zonder. Hiermee heeft hij natuurlijk ook veel van vogels geleerd.

Fotograferen

Sinds hij gedwongen gestopt is met werken (hij was tegelzetter) heeft hij twee jaar geleden een nieuwe hobby opgepakt; het fotograferen van vogels. Vogels zijn maar klein, dus al snel kwam de telescoop erbij en nu doet hij aan 'digiscoping' (fotograferen door de telescoop). Afgelopen november is er een avond geweest in de Groenhoeve met allerlei informatie over digiscoping. Hij heeft deze avond ook bezocht en er is toen veel informatie onderling uitgewisseld. In de afgelopen twee jaar heeft hij zichzelf heel veel geleerd op het gebied van fotografie en heel veel geduld betracht. Want als je een mooie foto van een vogel wilt maken, moet je daar erg veel tijd voor uittrekken. Soms zit hij letterlijk uren te wachten tot het beestje voor zijn lens komt en dan ook nog in de juiste positie zit. Hij doet dit graag, hij vindt in zijn eentje vogelen eigenlijk het mooiste, niemand die de vogel verstoort en alleen kan hij heel goed van de natuur genieten. Afgelopen herfst is hij voor het eerst mee geweest naar Vlieland. "Eigenlijk ben ik helemaal geen groepsmens", zegt hij. "Toch heb ik een paar dagen met een groepje opgetrokken en dat was best gezellig." Een andere reden dat hij niet vaak met een groep op stap gaat is omdat hij enigszins beperkt is met lopen. Wegens gezondheidsredenen kan hij geen grote afstanden lopen. Dus moet hij zich aanpassen. Dat is ook de reden waarom hij niet zo vaak bij Vogelwachtactiviteiten aanwezig is. Hij heeft ook een stukje met de Big Day meegedaan, maar om een uur of elf is hij afgehaakt. Wel leuk dat Toy en Jan-Willem nu een keer gewonnen hebben met één soort verschil, 75 tegen 76 soorten, close finish!

Als hij met veel moeite een mooi vogelplaatje heeft gemaakt, dan zet hij die direct op Internet op Waarnemingen.nl en/of op de Vogelwachtsite. Ook heeft hij een eigen site. Er kunnen dan veel meer mensen van de vogel genieten en dat vindt hij wel erg fijn. Het geeft veel voldoening als er weer een mooi plaatje geschoten is. Pas bijvoorbeeld de Nachtegaal vastgelegd in de Tongelaar. Dat is toch een vogel die je niet zo gemakkelijk te zien krijg. Die blijft meestal diep in het struikgewas zitten, je hoort hem wel maar je ziet hem niet. Echt leuk dus dat hij die nu zo mooi heeft kunnen vastleggen. Het liefst wil hij zoveel mogelijk soorten die hij gezien heeft vastleggen. Toch is hij geen soortenjager. Hij springt niet onmiddellijk in de auto als er ergens een aparte vogel zit. Wel gaat hij af en toe een dag met Toy Janssen op stap, bijvoorbeeld naar de Oostvaardersplassen. "Dan zie je ook veel soorten". Ook heeft hij één van onze jeugdleden wel eens meegenomen, Thijs Fijen. Ik denk dat Thijs veel kan leren van Carel. Leuk hoor, die fanatieke jeugdleden!

In de periode dat hij vogels fotografeert heeft hij verschillende gebieden leren kennen. Zo was hij bijna niet bekend met de Maashorst. De meeste tijd heeft hij in de Erpse bossen doorgebracht. Nu kan hij goed een hele dag alleen in de Maashorst doorbrengen. Dan vertrekt hij met zonsopgang. Ook de Kraaijenbergse Plassen kende hij niet echt, nu komt hij er regelmatig en maakt er mooie plaatjes. Nu hij niet meer werkt is daar ook meer tijd voor. Wel wordt er wel van hem verwacht dat hij het huishouden wat bijhoudt. Er woont nog een zoon thuis, zijn dochter is vorige week getrouwd. Thuis kan hij ook vogelen, want er broeden een stuk of tien Huismussenpaartjes aan zijn huis en ook Gierzwaluwen.

Op de vraag of hij ook opdrachtgevers heeft voor foto's zegt hij: "Ik heb wel eens een foto van een eekhoorn verkocht aan de ANWB. Die hadden ze gezien via Waarnemingen.nl. Verder geef ik vaak foto's aan het Brabants Landschap, maar vraag hier niets voor. Als het voor een goed doel is mag iedereen vrij gebruik maken van mijn foto's."

Werkgroep

“Je zit bij geen enkele werkgroep, is dat een bewuste keuze?”. “Ja, ik heb vroeger al heel veel bestuurswerk gedaan, die tijd heb ik nu een beetje gehad. Ik wil me niet meer binden. Ik geniet nu van mijn vrijheid en wil dat graag zo houden”. Of onze leden zich wel of niet bij een werkgroep aansluiten is uiteraard geheel vrijblijvend. Toch geeft Carel ons een stukje educatie, we mogen via Internet meegenieten van zijn prachtige foto's en zo verschillende soorten leren kennen. Dat is zijn bijdrage aan onze club en wat mij betreft een hele mooie! We hopen dat we er nog lang van mogen genieten. Dat de Vogelwacht steeds groter wordt vindt hij alleen maar goed. “Je kunt dan meer bewerkstelligen bij bijvoorbeeld de gemeente. Hoe groter de club, hoe meer ze rekening met je moeten houden.”

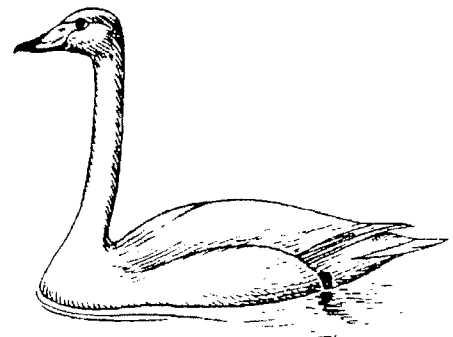
Op de vraag of hij nog iets binnen de club anders zou doen, zegt hij: “Nee hoor, Vogelwacht Uden is een actieve vereniging en ik zou niet weten wat ik daar aan moet veranderen.”

P.s.: Carel heeft een eigen site waar zijn foto's op te bewonderen zijn, het adres is: <http://members.home.nl/natuurlijk-erp> De site is verdeeld in de volgende categorieën: Meeuwen, Reigers/Steltlopers, Stootvogels, Watervogels, Zangvogels, Zoogdieren en Hoenders. Verder een verslag met foto's van Fuerteventura (Spanje) en onze Vlielandexcursie. Neem eens een kijkje, het is de moeite waard!

Liesbeth Verkaar

Witte Zwanen, Zwarte Zwanen...

De zon schijnt uitbundig, een heerlijke temperatuur, ideaal weer om naar buiten te gaan. We zoeken de spullen bij elkaar om te gaan vogelen en vertrekken. Rijdend door het buitengebied genieten we van al het jonge groen. Een Kauw worstelt met een veel te grote tak. Hij wil een nest gaan bouwen, maar heeft nog niet zo'n kijk op het materiaal. Zeker een beginnening.

We stoppen bij een grote plas waar veel watervogels zitten. Lopend langs de kant, zien we in de verte een Zwarte Zwaan. Statig zwemt hij tussen de andere watervogels, maar er is iets met hem aan de hand. Wat is dat aan zijn staart? Is hij met zijn poten verward geraakt in een net, of een stuk touw? Met de verrekijker is het niet te zien. We maken ons zorgen over wat er aan de hand kan zijn. Dus lopen we terug naar de auto voor de telescoopkijker. We snijden een stukje af door over een houten bruggetje te lopen. Het blijkt erg glad te zijn en door mijn haast maak ik bijna een schuiver. Met veel moeite kan ik me overeind houden en beland net niet in het water. We halen de telescoopkijker uit de auto en lopen terug. Rustig lopen we over het bruggetje vanwege het slipgevaar. We zetten de kijker neer en speuren het water af tot we hem in beeld krijgen. Wat blijkt? Het is een wit kastje!! De prachtige Zwarte Zwaan is nep!! Hij is daar in de visvijver neergezet om de Aalscholvers af te schrikken. Die gaan er anders met de vis vandoor en dan kunnen de vissers lang wachten voor ze beet hebben. Nu vraag ik me af: “Zijn wij nu echte- of nepvogelaars”?

Adrie Nijssen.

De Harde Notenkraker...

- Via waarneming.nl kwam er een melding binnen van een broedende Kuifleeuwerik in de Eindhovense tuin van onze clubleden Ton en Karin Hermans. Dit is een zeer bijzondere waarneming! De Atlas der Nederlandse broedvogels laat zien dat de populatie van deze soort de laatste decennia op verbijsterende wijze ineengestort is. Naar schatting broeden er nog slechts zestig tot tachtig paar in Nederland.
- Op 19 mei werd voor het eerst in de geschiedenis de (roofvogel) activiteit van de Jeugdvogelwacht afgelast, omdat het te slecht weer was en we met die wind en buien geen vogels van het nest wilden halen. In tegenstelling tot de (wat oudere) begeleiders, bleken er toch weinig kinderen moeite te hebben met het slechte weer; de opkomst was groot! Er waren zelfs twee nieuwe leden, waarvan één uit Rosmalen!
- Dat de Vogelwacht goed is in reclame maken, weten we na de dializing van vorig jaar maar al te goed. Dat de Vogelwacht ook landelijke dekking heeft was ook bekend, door de mooie Kerkuilenwebcam van Jan van den Tillaart. Maar dat Peter van de Braak bij de eerste keer dat de Vogelwacht op NOVA was, alleen maar reclame maakte voor KPN, stuitte ons toch een beetje tegen de borst! Zo word je natuurlijk nooit Goudhaantje van het jaar!
- Het is een rare lente: doordat de natuur achterloopt, zijn de mezen later begonnen met nestelen. De trekvogels hebben natuurlijk dat slechte voorjaar niet meegekregen en de Bonte Vliegenvanger en Gekraagde Roodstaart troffen dus bij aankomst nog genoeg lege nestkasten aan. Ze zijn direct vroeger gaan nestelen. De eerste eileg van de Bonte Vliegenvanger lijkt gelijk aan die van vorig jaar, maar er zijn beduidend meer nesten, ook in gebieden waar deze nog nooit gebroed heeft! De eerste eileg van de Gekraagde Roodstaart is wel minimaal twee weken eerder dan dat we de laatste jaren gezien hebben.
- Na jarenlang overleg met de gemeente is er zelf het initiatief genomen om voor de leden van de werkgroep Nestkasten een legitimatiepasje te maken. Een oplettend lid belde echter meteen op met de vrees voor een kapitale fout. Op de kaart staat: “..heeft toestemming om zich in de bossen te begeven tussen zonderondergang en zonsopgang.” Natuurlijk is dat geen schrijffout: ik wens iedereen een fijne bosgang toe zonder ondergang!!
- Er is twijfel gerezen of de Belgische stage van Stijn van Gils wel goed is voor zijn geestelijke ontwikkeling. Hieronder een relaas van zijn wetenschappelijk onderzoek: Normaal komt de Gierzwaluw rond Koninginnedag terug. Dit jaar wordt Koninginnedag één dag eerder gevierd. Marijn van de Braak heeft de Gierzwaluw ongeveer twee weken eerder gezien. Conclusie: Gierzwaluwen kunnen niet tellen.
- Op het land van R. Regulus senior, onder de rook van Leiden is, na veel protesten van natuurverenigingen, vorig jaar een heuse windmolen van 115 meter hoog geplaatst. De windmolen zou de plaatselijke voedsel- en slaaptrek naar de nabij gelegen vogelplas Starrevaart verstoren. Wat bleek echter; dit voorjaar op het stuk land vlak onder de molen, werd het eerste Grutto-ei van Nederland gevonden. Later bleken er ook, in een straal van 150 meter rond de windmolen, beduidend meer Grutto's, Kieviten, Scholeksters, twee Slobeenden en zelfs een Tureluur te broeden. Het lijkt er op dat de molen dus ook extra bescherming biedt! Duidelijk is in ieder geval dat het met de landelijke dekking van de vogelactiviteiten van R. Regulus wel goed zit (net als met de erfenis van junior!).

R.Regulus

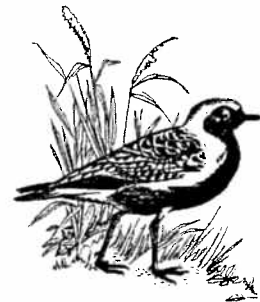
Hemelvaartexcursie naar Texel 25 t/m 28 mei 2006

Inleiding

Van donderdag 25 tot en met zondag 28 mei zijn we met zesentwintig vogelaars naar Texel geweest. Achteraf sprak ik veel mensen die zeiden: "jullie hebben zeker erg slecht weer gehad". Steeds kon ik zeggen dat het erg meegevallen was. We hebben vrijdagmiddag binnen gezeten, toen was het te nat. Maar verder hebben we eigenlijk alleen maar buiten doorgebracht, heerlijk! We hebben deze dagen weer doorgebracht in de Stayokay jeugdherberg. We hebben hier ook met Hemelvaart 2002 en met de herfstexcursie 2003 gelogeerd en het was opnieuw geweldig!

Droog

Onderweg naar Den Helder hebben we veel regen gehad, maar vanaf het moment dat we op Texel van de boot afstapten, hebben we alleen maar droog weer gehad die dag. Van half een tot half zes konden we vogelen die eerste dag, terwijl het in de rest van het land erg nat was. Dat geeft toch wel een speciaal gevoel. De vrijdag hebben we van negen tot twee uur buiten doorgebracht, maar daarna was het echt geen doen meer. We waren allemaal drijfnat. Gelukkig bracht Yahtzee de redding, een erg leuk tijdverdrijf! De slimmeriken hadden die dag de auto genomen. De zaterdag en de zondag zijn verder droog verlopen. We hebben zelfs nog liggen zonnen in een duinpannetje, wat een luxe! De sfeer in het voorjaar is er heel anders dan in het najaar. Alles bruist van het leven, er moet worden gebaltst, gefloten, geflirt, gepaard, nest gemaakt, territorium verdedigd, gebroed en kuikens verzorgd. Vooral de vele Kokmeeuwen en Visdiefjes maakten een herrie van jewelste om hun stekkie veilig te stellen, wat een sfeer! Ook hebben de vogels in het voorjaar hun 'prachtkleed'. Ze zijn dan op zijn mooist. Neem bijvoorbeeld de Zilverplevier, die zag er zo schitterend uit met zijn pikzwarte borst en gespikkelde rug. In het najaar ziet die er veel saaier uit, zonder de zwarte borst. Er wordt in het najaar alleen gegeten, dat is dan van levensbelang, want de winter en de vogeltrek staan voor de deur.

Wie gingen mee?

Tiny en Riet van Boekel, Vera Brounts, Simone van de Burgt, John Hermans, Petra Hermens, Sjoukje van de Heuvel, Antoinette Klören, Conny Koenen, André Kuipers, Lia Mickers, Rien de Mol, Marlies Noy, Peter Noy, Jacques Raats, Noud en Ria van de Rakt, Liesbeth Verkaar, Lambert en Hermien Verkuijlen, Arend Vermaat, , Theo en Dorien Versteegden, Annie Vervest en Peter en Tonny Vlamings. André Kuipers ging zaterdagmiddag al naar huis en Henry en Maria van de Heuvel hebben een stacaravan op Texel en hebben enkele keren met ons meegegeten.

Stayokay Texel

De Stayokay jeugdherberg had alles weer goed verzorgd. Het is lekker gemakkelijk dat we daar geboekt hebben, want er hoeven geen boodschappen gedaan te worden en er is ook geen corvee. Het is daar 'all in', wat betekent dat je ontbijt krijgt, een lunchpakket mag smeren en 's avonds een warme maaltijd. Ook voor Peter Noy, de organisator, is dit een 'makkie'. Wat niet wegneemt dat er nog genoeg overblijft om te regelen voor een groep van zesentwintig mensen. Alleen al een groepsfoto nemen is een hele kunst. We zijn dan ook blij dat hij dit nog steeds wil blijven doen. Alweer bedankt, Peter!

Liesbeth Verkaar

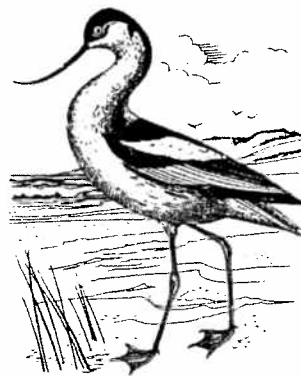
Donderdag 25 mei door Simone van de Burgt en Antoinette Klören

Een gezellige begroeting en kennismakingsrondje vóór de Groenhoeve, een voorspoedige rit voor iedereen naar Den Helder en een veilige overtocht naar Texel. Zo zijn we begonnen. We, dat zijn 24 leden van de Vogelwacht en twee IVN-verstekelingen. Na een kort ritje op het eiland bereikten we ons onderkomen in Oudenschild. We stouwden onze bagage even in een voorgeborchte tot onze kamers vrijgegeven werden en acclimatiseerden met koffie en Texels koekje. Spullen naar de kamers gebracht, iedereen werd een fiets toebedacht. We gingen op pad en zagen heel wat! Een prachtig landschap, paadjes langs slootjes, afgebiesd met fluitenkruid en ander moois. Maar vooral vogels, vogels en nog eens vogels en ja, daar kwamen we toch voor! Op heel wat mooie plekjes werd gestopt, kijkers werden op scherp gezet en telescopen opgesteld, zodat iedereen volop kon genieten van de mooie weilanden en plassen met de verschillende ganzen en eenden, sierlijke steltlopers en nog veel meer. Het enthousiasme was groot en de weergoden waren ons zeer terwille, kortom een prachtige dag.

Terug in onze Stayokay, wachtte er een heerlijke warme maaltijd. Zeer welkom na een hele middag fietsen en vogelen. Na een lekker kopje koffie kwam de vogellijst tevoorschijn. Alle eenentachtig waargenomen vogels die dag werden daarop aangekruist. Een avondwandeling in de omgeving viel bij velen in de smaak. We hebben toen ook nog van een prachtige wolkenlucht en een schitterende zonsondergang kunnen genieten. Later in de avond, gezellig met een glaasje in een grote kring werden er zowaar al opnames getoond van diezelfde dag. Een hele serie vogels stond prachtig op de prent en later een hele serie mensen! Peter, in zijn nopjes met zijn nieuwe fotoapparatuur, heeft zich uit kunnen leven bij zijn vogelaars. We zagen iedereen de revue passeren, op vaak heel humorvolle opnames. Geweldig! Na deze vertoning en nog een drankje begon de een na de ander de weg naar bed te kiezen. Het was toch wel een vermoeiende dag geweest, maar wel een met heel veel genieten!

*Altijd een voorkeur voor de Fuut,
hij moet die nu delen met de Kluut.
Die leerde ik kennen deze week,
toen ik met jullie vogels keek.
Vogels, ik zag er wel tachtig,
stuk voor stuk heel prachtig.
Het was echt genieten deze dagen,
jullie werden niet moe van mijn vragen.
Dank voor jullie vriendschap en gezelligheid,
ik vond het een heerlijke Texeltijd!*

Antoinette Klören

Graag wil ik ook iedereen bedanken voor de manier waarop wij in het vogelclubje zijn opgenomen. Het was voor ons een belevenis om met een groep vogelaars op pad te gaan. Allereerst de manier waarop er gefietst wordt. Rij je in een lang lint over een smal paadje langs het water, trapt er plotseling in de voorhoede iemand op de rem! Zie ik daar niet een bijzondere vogel? Allemaal de kijker in de hand enz. (zie verslag Antoinette). Ik dus ook de kijker in de hand, kijken welke kant de vogelaars opkijken en in dezelfde richting kijken en warempel, daar zie ik een paar vogelkopjes boven het gras uitkomen. Of langs het water, tussen de stenen, zie ik daar opeens ook wat bewegen. Het is voor mij een openbaring geweest, wat je allemaal door een verrekijker kunt zien en ik heb hem toch al jaren.

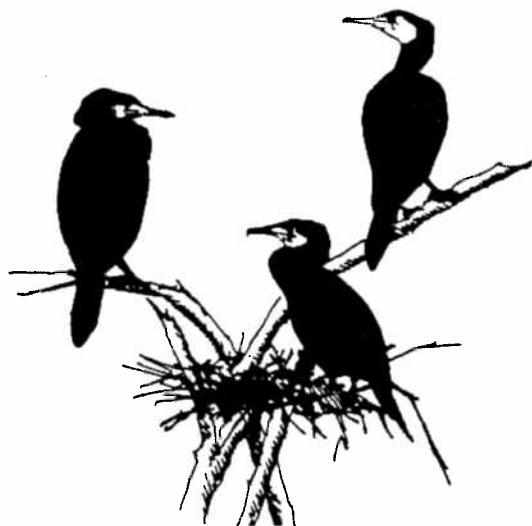
Door een telescoop kijken is helemaal geweldig. Buiten het naar de vogels kijken, heb ik ook ontzettend genoten van de leuke dorpjes, de mooie bossen, de vele bloemen, de zee met zijn heerlijke strand, de wind de zon en zelfs van de regen waar we vrijdags zo heerlijk in gefietst hebben en natuurlijk van jullie gezelschap en de goede organisatie. Het was in één woord geweldig! Wat mij het meest bij zal blijven is hoe jullie als vogelaar naar een vogel kijken. Ik heb er veel van geleerd. Toch zal ik altijd even graag naar de bloemetjes en de bijtjes blijven kijken want Peter, zoals jij ons verschillende keren fijntjes liet merken, wij zijn tenslotte IVN-ers. Nu wel met een betere kijk op vogels natuurlijk (slijm, slijm).

Hartelijke groeten voor de hele Texelclub.

Simone van de Burgt

Vrijdag 26 mei door Tonny Vlamings-Donkers

Als je, zoals ik,, het geluk had om met drie echtparen op een zaaltje van vier bij drie meter te mogen bivakkeren, dan voelde je je echt die tiener die op retraite was. Om half zes in de ochtend werd ik wakker onder het genot van een aubade van houtzagende vogelaars. Om zes uur werd Ria wakker en zij ging al genieten van de buitenlucht, een goed voorbeeld dat ik de dag daarop opvolgde. Om half acht stonden we met een aantal vogelaars op straat voor de 'Stayokay, turend over de schapenweide om de Scholeksters, bij de groep beter bekend als 'bonte pieten', de kauwtjes en de heen en weer rennende hazen te bewonderen. Wij namen de gehele rijweg in beslag, de tractor met boer en aanhangwagen vol met emmers schapenbrokken, werd met veel moeite doorgang verleend. Van acht tot negen uur was de rijweg even vrij voor het verkeer, want gedurende die periode zaten de vogelaars te smikkelen van een voortreffelijk ontbijt en maakten zij zich op voor een dagje vogelspotten op Texel. Goed voorzien van een natje en een droogje gaan de vogelaars, zesentwintig in totaal, op pad. Vijf leden lieten zich inblikken om het eiland op een snellere manier te kunnen verkennen. De rest ging uitgerust met verrekijkers, telescopen en fototoestellen op zoek naar fluitende, parende, trippelende, vechtende, vliegende, zwemmende, schreeuwende en turelurende vogels. Onze tocht op deze morgen werd beloond met de heerlijk geurende meidoorn, het fluitenkruid dat als kant de bermen van de fietspaden sierde, de rood wuivende zuring waarin zich een Grutto met twee donzige jongen ophield, maar toen moeder Grutto ons ontdekte kwam ze dreigend op ons af, zij naderde ons tot op twee meter afstand. Prachtig zichtbaar waren haar witte rugband en haar uitgezette staart. De kleintjes vluchtten het hoge gras in met roodbloeiende veldzuring. Links in het beekje zwom een paartje Kuifeendjes, hun kuifveertjes wapperend in de wind. Aan de rand van een slootje stond een Lepelaar, zevend met zijn lepelsnavel heen en weer te 'lepelen'. Na dit mooie schouwspel kregen we de zegen van boven. De meesten wilden zich hier tegen wapenen en trokken hun regenkleding aan. Om elf uur belandde een gezelschap van eenentwintig mensen in Den Hoorn, waar onder het genot van een warm kopje koffie, thee, chocolademelk of cappuccino, ruige verhalen werden uitgewisseld en lachsalvo's gelost. Om half een, lekker opgewarmd, vertrok de groep richting Mokbaai. Hier hebben we kolonies Aalscholvers en Lepelaars bewonderd, ondanks de regen.

Daarna nog even aan de overkant genoten van Grutto's, Tureluurtjes, ganzen, eenden en een Zilverplevier in pracht zomerkleed. Echter de regen bleef aanhouden. Drijfnat zijn wij naar Stayokay teruggekeerd, hebben ons daar opgefrist, drooggefohnd, omgekleed en ons genesteld in de bar. Voor sommigen werden de oogleden te zwaar. Om vier uur, het regende nog stevig, hebben we onder het genot van een wijntje of een biertje, ons vermaakt met een spelletje Yahtzee. De vijf ingeblikte personen, werden bij Henry en Maria gastvrij ontvangen, maar moesten wel hun schoenen uitdoen, daarna kregen zij koffie met gebak. Na het avondeten kregen we bezoek van Henk Arnoldussen en zijn vrouw Coby. Na de koffie om half negen was het droog en hebben we nog een verrukkelijke avondwandeling gemaakt door Oudeschild met zijn verdedigingsvesting uit de zestiende eeuw.

Zaterdag 27 mei door Marlies Noy

Na een uitstekende nachtrust kropen zes vogelminnende vrouwen uit de stapelbedjes. We genoten met zijn allen van het overvloedige ontbijt wat verzorgd was door de jeugdherberg. Peter stelde voor om met zijn allen naar buiten te gaan voor de vertrouwde groepsfoto. Een passant kreeg het fototoestel van Peter in zijn handen gedrukt zodat onze informele groepsleider niet op de foto zou ontbreken! Iedereen popelde alweer om het veld in te gaan om de prachtige wadvogels te bekijken. Er gingen veel mensen fietsen maar dat durfde ik niet meer aan, nadat gisteren gebleken was dat ik een bedroevende conditie heb. Ik koos ervoor om met Connie, Annie en haar zus Lia met de auto een aantal kenmerkende gebieden te gaan bezoeken. Wat is Texel toch een prachtig eiland in de lente. Opnieuw vond ik het indrukwekkend om duizenden vogels druk bezig te zien met zich voortplanten. Talloze vogels die aan het broeden waren en daarnaast trotse ouders die met hun kroost aan het zwemmen waren: Geweldig. Bij het eerste natuurgebied waar we stopten was het prijs. Opgewonden riep Connie: "Ik geloof dat ik daar een Velduil zie bij die broedkooi!" Onmiddellijk gingen de kijkers naar de ogen en we staarden naar het wonder, de Velduil! Zouden wij, eenvoudige vogelaars, geschiedenis schrijven met deze zeldzame vondst?? Snel pakte Connie haar fototoestel om dit kleine wonder op de gevoelige plaat vast te leggen. De andere vogelaars zouden ons toch niet geloven en dan hadden we tenminste hét bewijs! Onze dag kon in ieder geval niet meer stuk en opgewekt kropen we weer in de auto. Zou Texel net zoveel vogels hebben als schapen? Ik heb duizenden schapen gezien. En natuurlijk hebben we ons nog even vergaapt aan de wilde Orchideeën. In een kijkershut zagen we talloze vogels: Grauwe Ganzen, Scholeksters, Tureluurs en Steenlopers in hun mooie zomerkleed. Hierna togen we naar de vuurtoren. We wilden graag erg dicht bij die rode toren komen maar werden gehinderd door een enorm hekwerk. In een pittoresk dorpje aangekomen streken we neer op een terrasje en genoten van cappuccino met heerlijk appelgebak. En natuurlijk konden we het niet nalaten om in een souvenirwinkeltje grappige hebbedingetjes te kopen. Connie ontdekte een schaapje wat jammerlijk op zijn rug lag. Het zou leuk zijn om die vanavond aan Jacques te overhandigen: Hij was eerder deze week de held omdat hij een op zijn rug liggend schaap had gered door hem om te rollen.

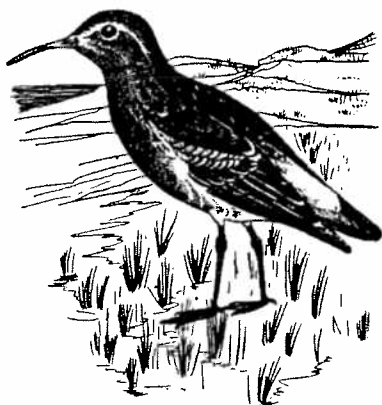

In het natuurgebied de Slufter zagen we niets bijzonders dus tuften we door naar het Natuurcentrum Ecomare Daar hebben we een tijdje staan kijken naar een fluitend Duinpiepertje. Die zong uit volle borst gezeten op een klein takje. In de duinen vloog een enorme grote Bruine Kiekendief. Wat zeilen die grote vogels toch majestueus door de lucht. Prachtig! Ik vond het de moeite waard om het Ecomare te bezoeken.

We hebben gekeken naar bedreigde zeehonden die hongerig naar vissen hapten die de verzorger in het bad gooide. Het lukte de talloze gulzige meeuwen niet om die vis te pikken van de zeehonden. Op de bovenste verdieping hebben we flink geoefend om alle wadvogels met hun eigen gezang te kunnen herkennen. Deze vogels waren opgezet en door op de juiste knop te drukken kwam het goede gezang bij de juiste vogel terecht. Natuurlijk hadden we de meeste geluiden bij de goede vogel geplaatst. Op de benedenverdieping was het zeeleven prachtig in beeld gebracht. Moe maar voldaan gingen we naar de jeugdherberg terug. We fristen ons wat op en trokken de zware, lompe wandelschoenen uit en gingen met zijn allen op de fiets naar een plaatselijk restaurant. Peter had het warme buffet voor ons besteld. Het eten smaakte voortreffelijk en vooral de vis werd door de meesten gewaardeerd. Er werd volop gekletst en nagepraat. Om elf uur rekenden we af en zaten nog wat te kletsen in de huiskamer van de herberg. Om half een was het ook voor mij tijd om het stapelbedje op te zoeken. Ik vond het een geweldige dag en viel al heel snel in slaap.

Zondag 28 mei door Arend Vermaat

Nadat Peter ons 's morgens bij het ontbijt had geïnstrueerd over de bagage en de fietsen, konden we weer vogels gaan kijken. Een grote groep ging met de fiets, ondanks de harde wind, kracht zeven, gok ik. Zelf koos ik voor het gemak van de auto, want dan kun je op meer plekken kijken. Maar dan moet die auto geen lekke band hebben. Gelukkig zijn er op zondag op Texel wel benzinestations open waar de reserveband weer volgepompt kan worden. Toen dat allemaal was geregeld konden we op pad langs een weiland op de 'Hoge Berg' met een grote groep Rosse Grutto's. Leuk dat die er nog zoveel zijn en zo goed zichtbaar. Via de kolonie Grote Sterns in de Petten naar de Mokbaai, die dit keer erg vol water stond, het was vloed, nieuwe maan. Aan de andere kant van de weg, de Geul, nog genoten van de Lepelaars, de twee Koekoeken die tegelijk over kwamen vliegen en de Tafel-, Slob- en Rosse Stekelstaarteend. Bij de Horsmeertjes vanaf de rolstoeluitkijk flink in de rondte kunnen kijken, wat een mooi uitzichtpunt! John wou graag nog een visje opeten in Oudeschild, maar op zondag zijn de viswinkels wel dicht, behalve het frietkot in de haven. Op dat moment kwam ook de garnalenkotter binnengelopen, vol met toeristen die hun zelfgevangen garnalen op de boot al gekookt en gegeten hadden en hopelijk

ook genoten van de zeehonden die ze gezien hadden. Bij de Ottersaat zou een Noordse Stern tussen de Visdiefjes moeten broeden, dus gingen we hier ook nog even langs en ja hoor, de voorste Stern was 'm. Er was nog even tijd voor het Wagejot, zodat Peter Noy mooie foto's van de Orchideeën in de berm kon fotograferen. Op het moment dat we weg moesten ontdekte John vier Strandlopertjes. Dit bleek een Krombekstrandloper te zijn samen met drie Kleine Strandlopers. Terug bij de herberg vertellen de fietsers dat ze een Braamsluiper hebben gehoord en gezien?, zodat de totale lijst op 109 soorten komt. Een respectabel aantal, ondanks dat het weer niet echt mee werkte. Voor mij zelf, als

oudbewoner van Texel, was de Zomertaling een nieuwe soort voor Texel. Eentje die al lang op mijn verlanglijstje stond. Ik heb genoten van mijn eerste excursie met de Vogelwacht Uden. Het was boeiend en ook gezellig. Je zult mij vaker mee zien gaan, als ik mag van vrouw en kinderen. Ook het eiland, waar ik toch zo'n dikke vijf jaar heb gewoond, was niet ten nadele veranderd. Hier en daar wat bijgebouwd, maar ook natuurgebiedjes uitgebreid en dankzij mijn vroegere werkgever, de agrarische natuurvereniging de Lieuw (is Scholekster), zijn er ook mooie slootoevers hier en daar aangelegd. Allemaal bedankt en groeten.

Vogelwaarnemingen excursie Texel door Jacques Raats

Aalscholver, Bergeend, Blauwe Kiekendief, Blauwe Reiger, Boerenzwaluw, Bontbekplevier, Boomkruiper, Boomvalk, Bosrietzanger, Braamsluiper, Brandgans, Bruine Kiekendief, Buizerd, Dodaars, Drieteenstrandloper, Dwergstern, Eider, Ekster, Fazant, Fitis, Fuut, Gaai, Gele Kwikstaart, Geoorde Fuut, Gierzwaluw, Goudhaantje, Goudplevier, Grasmus, Graspieper, Grauwe Gans, Grauwe Vliegenvanger, Groenling, Grote Bonte Specht, Grote Lijster, Grote Stern, Grutto, Havik, Heggemus, Holeduif, Houtduif, Huismus, Huiszwaluw, Indische Gans, Jan van Gent, Kanoet, Kauw, Kievit, Kleine Karekiet, Kleine Mantelmeeuw, Kleine Plevier, Kleine Strandloper, Kleine Zilverreiger, Kluut, Kneu, Knobbelswaan, Koekoek, Kokmeeuw, Koolmees, Kraai, Krakeend, Krombekstrandloper, Kuifeend, Lepelaar, Meerkoet, Merel, Nachtegaal, Nijlgans, Noordse Stern, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Putter, Rietgors, Rietzanger, Ringmus, Roodborst, Rosse Grutto, Rosse Stekelstaart, Rotgans, Scholekster, Slobeend, Sperwer, Spotvogel, Spreeuw, Steenloper, Stormmeeuw, Tafeleend, Tapuit, Tjiftjaf, Torenvalk, Tuinfluiter, Tureluur, Turkse Tortel, Veldleeuwrik, Vink, Visdief, Waterhoen, Wilde Eend, Winterkoning, Wintertaling, Witbuik Rotgans, Witte Kwikstaart, Wulp, Zanglijster, Zilvermeeuw, Zilverplevier, Zomertaling, Zomertortel en Zwartkop.

Mogelijk is de Velduil waargenomen, maar hier is veel twijfel over en we wachten de foto van Connie af. Totaal komen hiermee we op 109 waarnemingen en misschien op 110.

26 enthousiaste deelnemers aan de voorjaarsexcursie naar Texel

Verslag Vogelcursus 2006

Acht weken lang heb ik een vogelcursus gevolgd die door actieve mensen van de Vogelwacht Uden werd gegeven: Liesbeth Verkaar, Jan-Willem Hermans, Joop Bergsma en invaller John Hermans.

De eerste les...

Ging over vogelbouw, veren, contourveren, donsveren, groei van de veren en rui. Ongelooflijk veel veren heeft een vogeltje en ook de lichaamstemperatuur is erg hoog: 41 tot 43 graden.

De tweede les...

Ging over voeding en spijsvertering. Er zijn vogels die alles eten, maar ook vogels die zich hebben gespecialiseerd in plantaardig voedsel, vlees of vis. Iedere vogelsoort heeft zo zijn eigen manier om aan voedsel te komen. Leuk om dat te horen, want nu let je daar ook op.

De derde les...

Ging over voortbeweging en geluid. We kregen prachtige foto's te zien van vogels, met heel veel informatie daar over en ook over hoe het gezang van de vogels wordt voortgebracht. Er is bij veel vogels een ezelsbruggetje, maar dan moet je ze wel allemaal kunnen onthouden! Een vogel die zijn eigen naam roept, dat is het makkelijkst (Koekoek, Tjiftjaf, enzovoort).

De vierde les...

Ging over het gedrag van vogels. Dat veel jonge vogels na het verlaten van het nest geen contact meer hebben met hun ouders, was nieuw voor mij. Maar gelukkig komt het meestal toch goed met de jonkies.

De vijfde les...

Ging over nesten en nestkasten. Er zijn heel veel verschillende nestkasten, die we daar ook ter plekke konden bekijken. Maar dat vogels zelf ook zo veel verschillende nestjes maken, is wel heel erg knap. Als ik nu door het bos loop, zie ik heel veel gaten in bomen die gemaakt zijn door een Specht en weer gebruikt worden door andere vogels. Dat een vogelnestje uit 2000 stukjes materiaal kan bestaan, is ongelooflijk.

De zesde les...

Ging over broedgedrag. Dat vogels zoveel verschillende kleuren eieren leggen was nieuw voor mij en dat de Koekoek een ei kan leggen in allerlei kleuren, is heel bijzonder. Ook is er veel verschil in de grootte van de legsels: 1 tot 20 eieren per keer. Dat er vogels zijn die drie keer per seizoen kunnen broeden, wist ik niet. Er zijn jonkies bij die 35 uur bezig zijn om een gaatje in het ei te maken om eruit te komen, wat een karwei!

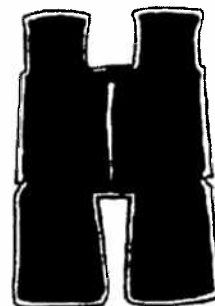
De zevende les...

Ging over vogeltrek. Je kunt het niet goed bevatten dat een vogeltje twee keer per jaar zoveel kilometers aflegt. Er zijn vogels bij die meer dan 10.000 kilometer vliegen, met allerlei hindernissen (Middellandse zee, Sahara). Dat er twee categorieën trekkers zijn, lange- en korte afstandstrekken, wist ik ook niet. En dan zijn er ook nog invasievogels, die hebben dan weer niets te maken met de vogeltrek. Ik zelf heb de Pestvogel gezien en dat was wel erg leuk!

De achtste les...

Ging over Uilen en Stootvogels. Omdat ik al lid was van de Vogelwacht wist ik dat je op de website van de Vogelwacht Uden per webcam live kon kijken naar een uil in een nestkast. Erg leuk om dit te volgen. In Odiliapeel ben ik een keer gaan kijken en daar zaten zeven Ransuilen in een boom in een woonwijk. Heel apart om te zien.

Dan hebben we ook nog uitleg gehad over verrekijkers. Een goede verrekijker, daar hangt een prijskaartje aan! Er is ook nog iemand op een cursusavond geweest met allerlei vogelhuisjes, die we voor een speciaal prijsje konden kopen. En dan nog de beheerder van de Vogelwachtwinkel (Jacques Raats) die allerlei spullen aanbood, waaronder een CD met vogelgeluiden, vogelboekjes, nestkastjes, voer voor de vogels, etc.

We hebben ook nog drie wandelingen op de Maashorst gemaakt, waar we heel veel gezien en gehoord hebben. Doordat er kenners bij zijn, die ieder vogelgeluidje kennen, zie je ook veel meer. Ik ben iedere week met heel veel plezier naar deze cursus gegaan, omdat er een ontspannen sfeer was, met waanzinnig enthousiaste mensen, die vanuit hun ervaring en liefde voor de natuur ons veel bijgebracht hebben over het vogelen.

Riet van Boekel

Halve dagexcursie 'De Vilt' op zondag 26 maart 2006

Het is half acht als ik wakker word. Ik heb me een half uur verslapen. Het was de bedoeling om zeven uur op te staan. Met de grootste spoed stap ik in de kleren en richting Groenhoeve. Ik was niet de eerste, maar ook lang niet de laatste. Met zeven mensen bij elkaar in twee auto's richting De Vilt (Boxmeer). Na een half uurtje komen we aan bij het begin van onze wandelroute. Daar stond een achtste lid ons al op te wachten. De regen, die al vanaf de avond ervoor begonnen was, hield die ochtend langzamerhand op.

De Vilt is een oude Maasarm, die bestaat uit open water en weiljes die droog liggen of onder water staan. Verder groeit er broekbos, bestaande uit Zwarte Els en Berken. Alles bij elkaar een prachtig wandelgebied. Bij het begin van de wandeling lopen we over een pad tussen twee plassen door. We zien twee Futen kopschudden, ze zijn met de balts bezig. Jan-Willem maakt een leuke opmerking: "Ze schudden nee, maar ze bedoelen ja!" We zien een Aalscholver in broedkleed. Hij heeft witte dijvlekken die vaak in juni al weer verdwijnen. Slobeenden, Krakeenden en diverse anderen soorten eenden bevolken de plassen. In de bossen zien en horen we nog veel andere soorten, zoals: Zanglijster, Tjiftjaf, Winterkoning, Roodborst, Kool-, Pimpel- en Staartmees. Ook zien we een Grauwe Gans op een nest met donsveertjes. We twijfelen of dit nu al kan, of dat hij misschien een volhouder is en nog op een ei van vorig jaar zit. We hebben ook nog de Kolgans, Indische gans, Rietgans en de Canadese Gans gezien.

Na twee uurtje lopen komen we weer bij de auto aan. We waren het er allemaal over eens; een mooi gebied zo kort bij huis, waar je met een half uurtje rijden bent en een prachtige wandeling kunt maken. Daarbij kun je ook nog vele soorten vogels in diversen biotopen zien. Het varieert van weidevogels, watervogels, bosvogels en de soorten die rondom de boerderijen blijven hangen. Alles bij elkaar een vruchtbare ochtend.

Met vriendelijke vogelgroeten, Theo Veldpaus

Populair wetenschappelijk...

Vliegen

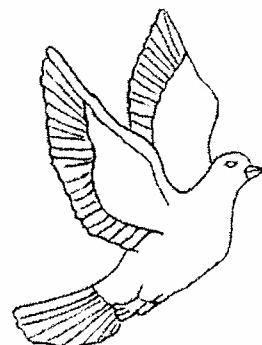
Een vogel is niets minder dan een gevleugeld wonder!

Als ik aan vogels denk dan denk ik aan vliegen. Prachtig om te zien hoe sommige vogels schijnbaar eindeloos kunnen voortglijden. Wonderlijk eigenlijk, als je er diep over nadenkt, zomaar gedragen worden door de lucht. Vliegen op de wind.

Als kind droomde ik ook wel eens dat ik kon vliegen. Helaas duurde dit gelukzalige gevoel maar kort. Na een diepe duikvlucht en met een raar gevoel in mijn maag werd ik na zo'n clandestiene vlucht meestal ruw wakker geschud.

Mensen hebben eeuwenlang gedacht dat het bevestigen van vleugels aan de armen hen in staat zouden stellen om te vliegen. Vergeet het maar! Om te kunnen vliegen zijn enorme krachten nodig. Weet je dat bij een vogel de helft van zijn gewicht aan spieren uit vliegspieren bestaat. Ooit een bodybuilder met spierballen van veertig kilo gezien?! Voor het verkrijgen van een persoonlijk vogelvliegbrevet moet je de volgende proef af kunnen leggen: Ga met gespreide armen plat op je buik op de grond liggen. Met wijd uitgespreide armen dus. Druk je vervolgens zo'n honderd keer per minuut op en probeer dit om te beginnen maar eens een uur lang vol te houden. Succes!! Hoe groot onze vleugels ongeveer zouden moeten zijn om ons gewicht te kunnen dragen kun je bij een hangglider zien. Het vermogen om te kunnen vliegen blijft uitsluitend voorbehouden aan vogels. Vogels zijn daartoe wondermooi aangepast. Gelukkig maar, anders hadden wij het er in de lucht net zo'n rotzooi van gemaakt als op de grond. Vleermuizen kennen de vliegtruc trouwens ook.

Wat moet je eigenlijk allemaal in huis hebben om te kunnen vliegen? Om te beginnen moet je licht van gewicht zijn. Vogelbotten zijn daarom plat en vaak vliederdun of hol en gevuld met lucht in plaats van beenmerg. En, om de vorm van de vogel verder te completeren, wat weegt er lichter dan een veer?! Een unieke aanpassing! Daardoor heeft bijvoorbeeld een Steenarend wel het formaat van een Boxer maar weegt slechts een kwart van zijn gewicht! Dat betekent dus dat ik, als ik de aanpassing van een vogel had bezeten, met kleren en al slechts 21 kilo had gewogen.

Om te kunnen zweven moet je natuurlijk over een groot draagvermogen beschikken. Vogels hebben daarom grote vleugels van vederlicht en oersterk buigzaam materiaal. Om handig te kunnen manoeuvreren moet je snel wendbaar zijn. Vogels zijn daarom in het bezit van een draaibare staart. Die staart vormt bovendien weer een belangrijk gedeelte van zijn draagvermogen. Om zo efficiënt mogelijk te kunnen vliegen moet je over een aërodynamische vormgeving beschikken. Vogels hebben een perfecte druppelvorm. Bovendien zitten ze nog eens strak en glad in de veren. Wetenschappers hebben met verschillende vogels in windtunnels proeven genomen. Hun vorm bleek perfect! Geen storende wervelingen, er wordt geen onnodige energie verspild. Bij de vliegtuigbouw is er dan ook veel van onze vogels afgekeken. Maar het landen van een vliegtuig blijft toch maar een onhandig gestuntel vergeleken met de soepele landing van een merel op de dakgoot. Bovendien vouwt een vogel na de landing gewoon zijn vleugels en gaat doodleuk lopend of zwemmend verder.

Om vliegend grote afstanden te kunnen afleggen moet je wel over een grote benzinetank beschikken. Vogels kunnen in hun hele lijf dan ook enorme hoeveelheden vet opslaan.

Ze doen dit vooral in de trektijd. Soms wel tot 50% van hun gewicht. Vet is de 'kerosine' voor de vogelmotor. Kanoeten bijvoorbeeld hebben in de trek vele duizenden kilometers voor de boeg. Ze vreten zich in ons waddengebied vet aan schelpdieren. Trouwe waddengangers weten dit. Dit vet wordt als een dikke laag rondom het vogellijf afgezet. Maar, er is meer brandstof nodig. Daarvoor reduceren vlak voor de trek, alle organen die ze voorlopig niet nodig hebben: maag, darmen en de grote lever worden grotendeels afgebroken om plaats te maken voor trekvet. Vier dagen kunnen ze zodoende onafgebroken doorvliegen. Is dat niet heel bijzonder! Wie hier meer over wil weten leest maar eens het prachtige boekje van Theunis Piersma 'Op de vleugels van de wind'.

Voor de verbranding van al dat vet is veel zuurstof nodig. Het ademhalingssysteem bij vogels is daarom ook heel bijzonder. Zo zijn vogellongen vrij klein en daarom licht van gewicht. Maar daarnaast hebben ze luchtzakken in elk deel van hun lichaam. Deze luchtzakken zijn direct met de longen verbonden. Bij het inademen gaat het grootste deel van de lucht direct naar deze luchtzakken. Bij het uitademen gaat de lucht weer terug door de longen. Vogels halen dus twee keer zuurstof uit de lucht die ze één keer inademen. Bijzonder efficiënt dus. Bij duikende vogels beweegt de lucht verschillende keren van de luchtzakken naar de longen totdat elk spoortje zuurstof is opgenomen. Begrijp je meteen waarom sommige vogels zo lang onder water kunnen blijven.

De ademhaling gaat bij vogels ook veel sneller. Wij nemen genoeg met ongeveer zestien keer per minuut. Maar een duif bijvoorbeeld haalt wel dertig keer per minuut adem! Vliegend gaat de ademhaling gelijk op met de beweging van de vleugels. Een vliegende duif haalt zodoende wel 450 keer per minuut adem. Om zoveel energie op te kunnen wekken moet je over een krachtige motor beschikken. Vogels beschikken daarom over een hart dat in verhouding vele malen groter is dan dat van de mens. Dit kan per soort verschillen. Maar, om een idee te geven: het hart van een Spreeuw beslaat 11% van zijn lichaamsgewicht. Zelf weeg ik 85 kilo. Dat betekent dus dat ik in verhouding een hart van ruim negen kilo zou moeten bezitten. Stel je voor, zo groot als een emmer dus!! De hartslag gaat bij vogels ook veel en veel sneller. Slaat ons hart in rust zo'n 60 tot 80 slagen per minuut, een duivenhart slaat er 192. Een mussenhartje klopt zelfs 500 keer per minuut. Dat is ongeveer twee keer zo snel als het tikken van een ouderwets polshorloge.

Ook de lichaamstemperatuur van vogels is aanzienlijk hoger. Liggen wij bij 40° C. doodziek op bed te ijlen, een vogel voelt zich pas lekker bij 41°C. Een gierzwaluw heeft zelfs een lichaamstemperatuur van 45° C. Wij zouden dit gewoon niet overleven! Zo'n bloedsnelle jongen heeft ook heel wat vet te verbranden.

En ... of het vliegen een efficiënte manier van voortbewegen is? Reken maar! Je kunt het resultaat van vliegen vergelijken met andere manieren van voortbewegen zoals lopen of zwemmen. De snelste sprinter ter wereld kan per seconde ongeveer vijf keer zijn eigen lichaamslengte afleggen. Het snelste zoogdier, het jachtluipaard, komt niet verder dan achttien lichaamslengten per seconde. Een vliegende vogel haalt wel tachtig keer zijn lichaamslengte. Een enorme prestatie!

Zit dat nou allemaal niet prachtig in elkaar! Ik zou zo zeggen, daar is over nagedacht. Jammer eigenlijk dat wij alles zo gauw 'gewoon' gaan vinden. Mijn devies: blijf je verwonderen, zeker daar waar het de natuur betreft. Een vogel is niets minder dan een gevleugeld wonder!

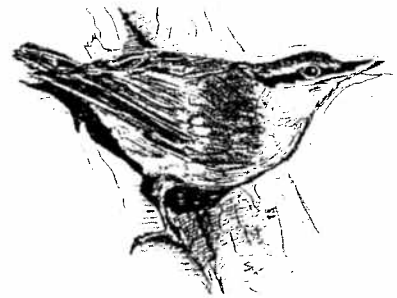
Joop Bergsma

Zaterdag 13 mei 2006 'Big Day'

Om zeven uur 's morgens stonden tien personen gereed om mee te doen aan de Big Day. Voor degene die het nog niet weten, Big Day betekent dat je met een bepaalde groep vogelaars een periode rondloopt en zoveel mogelijk soorten vogels probeert te zien. En net als elk jaar betekent Big Day ook Big Weather, een stralende zon.

Er werden twee groepen gevormd, één groep door de winnaars van vorig jaar, John Hermans, Jan Verhoeven en Henk Arnoldussen, aangevuld met twee cursisten. De cursisten hebben een tijdje meegelopen, maar door de veelheid aan vogels duizelde het en werd besloten om eerder af te haken. De andere groep, bestaande uit Toy Janssen, Marc Poulussen, Carel van der Sanden en Jan-Willem Hermans, aangevuld met aankomend talent, Teun van Kessel en Marijn van de Braak (neen, niet Peter, die moest zijn tuin in orde brengen!!).

We zagen John, Jan en Henk richting Beekdal gaan, waarop wij besloten om zo snel mogelijk richting Begrazingsgebied te gaan. De eerste soorten werden genoteerd. Bij de kunsthandel zouden we toch een Zwarte Roodstaart moeten scoren, maar helaas, die was niet aanwezig. Langs de Grensweg uiteraard de Bonte- en de Grauwe Vliegenvanger. Maar de Kleine Bonte Specht liet zich niet horen of zien, vandaag. Weer een tegenvaller. Zou de andere groep deze wel hebben? Bij het ven achterin (hier hebben we geen benaming voor, ik stel voor dat we dit 'Zevenhuisven' gaan noemen), zagen we na lang zoeken dan toch de Blauwborst. Ook de Rietgors liet zich horen. De Sprinkhaanzanger, die hier vaak gemeld wordt, zit waarschijnlijk te broeden en is dan zeer stil. Ook vandaag geen sprinkhaanachtig geluid. De groepen treffen elkaar hier en de eerste standen worden voorzichtig afgetast. Hebben jullie al een Boomklever? Wij hebben al een Paapje. Door ons werd een Tapuit gezien, doch we zijn enigszins sluiks voorbij gelopen om de andere groep niet op deze soort te duiden.

Van hieruit liepen wij over het Slingerpad richting het Beekdal. Inmiddels zagen we gelukkig ook de Boomklever en hadden we alle Mezen en Spechten, behoudens de Kleine Bonte. De Bosuil was ook niet aanwezig, we besloten om snel naar de Hofmansplassen te gaan. Deze plassen moet je niet missen, elk jaar zijn ze goed voor enkele watervogels. Op weg er naar toe, zag Teun, toen we het Beekdal uitliepen, in zijn ooghoek een Rode Wouw. Geweldig!! Sportief als we zijn belden we de andere groep, om hen op deze vogel attent te maken. De Rode Wouw vloog richting Vierlandpunt, waar deze dan ook door hen gespot werd. Wedstrijd moet er zijn, maar zeldzaamheden worden als het kan, met elkaar gedeeld. Weer langs de kunsthandel, waar nu wel de Zwarte Roodstaart zijn krassend geluidje liet horen. Op de hei bij de 'drie vennen' geen Boomvalk. Zou de andere groep deze wel gezien hebben? Aangekomen bij de Hofmansplassen werden soorten als Scholekster, Aalscholver, Fuut, Dodaars en Kleine Plevier genoteerd. Vanaf de Hofmansplassen, waar we gepicknickt hebben, werd via de Nistelrooisebaan richting het Loo gelopen. Via het Loo naar de Mortel, waar we in het Beekdal van de Kleine Wetering een Blauwe Reiger zagen.

Stipt op tijd, om twee uur bereikten we weer het Bezoekerscentrum, waar John, Jan en Henk ons al stonden op te wachten. Het tellen kon beginnen. De kampioenen van vorig jaar hadden vijfenzeventig vogelsoorten, wat dit jaar niet genoeg was om te winnen. Ons winnend team kwam op zesenzeventig vogelsoorten, deze Blauwe Reiger, die we op het laatst gezien hebben, was dus erg belangrijk geweest voor de zege. Na de foto en de nodige drankjes gingen we maar voldaan naar huis. Eindelijk Jan, John en Henk geklopt. Volgend jaar voor herhaling vatbaar, hopelijk dan met iets meer teams, waardoor de spanning alleen maar toeneemt.

Voor de statistici, hieronder volgt een opsomming van de soorten die het winnende team gezien heeft (totaal 76 soorten):

Fuut, Dodaars, Aalscholver, Blauwe Reiger, Grauwe Gans, Nijlgans, Wilde Eend, Kuifeend, Rode Wouw, Sperwer, Havik, Wespendif, Buizerd, Torenvalk, Meerkoet, Scholekster, Kleine Plevier, Kievit, Oeverloper, Kokmeeuw, Zilvermeeuw, Houtduif, Holenduif, Turkse Tortel, Zomertortel, Koekoek, Gierzwaluw, Zwarte Specht, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Veldleeuwerik, Bomleeuwerik, Boerenzwaluw, Boompieper, Witte Kwikstaart, Winterkoning, Heggenmus, Roodborst, Blauwborst, Gekraagde Roodstaart, Zwarte Roodstaart, Paap, Roodborsttapuit, Tapuit, Merel, Zanglijster, Grote Lijster, Tuinfluiter, Grasmus, Zwartkop, Fitis, Tjiftjaf, Goudhaantje, Bonte Vliegenvanger, Grauwe Vliegenvanger, Matkop, Kuifmees, Pimpelmees, Koolmees, Zwarte mees, Staartmees, Boomklever, Boomkruiper, Spreeuw, Gaai, Ekster, Kauw, Kraai, Ringmus, Huismus, Vink, Groenling, Kneu, Kruisbek, Geelgors en Rietgors.

De 'tegenstanders' misten de volgende soorten: Blauwe Reiger, Wespendif, Zilvermeeuw, Groene Specht en Rietgors, maar hadden wél de Boomvalk, Graspieper, Beflijster en Keep.

Jan-Willem Hermans

De winnaars van 'Big Day' 2006

Vogel onder de loep... 'de Groene Specht'

Deze keer wil ik iets vertellen over een vogel die ik eigenlijk iedere dag wel hoor, maar veel minder vaak te zien krijg in onze tuin... de Groene Specht. Vaak zit hij verstopt in één van onze notenbomen te roepen, of eigenlijk kan je het geluid van de Groene Specht beter met lachen vergelijken. Van snavelpunt tot staartpunt is de Groene Specht ongeveer tweeëndertig centimeter lang. De rug en de vleugels zijn groen en de onderzijde groenachtig geel. De onderste vleugelveren zijn grijs geel gestreept. De kop heeft een zwart gezicht en een rode kruin. Het mannetje heeft ook een opvallende rode 'snor'. De snavel van de Groene Specht is zachter dan die van de andere inheemse spechten en wordt daarom alleen gebruikt voor het beitelen in zacht hout. Zijn stijve en puntige staartveren worden gebruikt als steun bij het klimmen. Deze zijn daarom vaak ook rafelig en versleten.

De Groene Specht heeft een voorkeur voor parklandschappen, waarin ze zowel oude bomen als open terreinen aantreffen. Verder vinden ze bijna ieder loofbos wel geschikt om te leven. De Groene Specht komt in bijna heel Europa voor, behalve in het uiterste noorden. In ons land is de Groene Specht een algemene broedvogel en standvogel. Hij blijft dus het hele jaar door in Nederland en trekt niet weg om ergens anders te overwinteren. In de winter is de Groene Specht vaak te zien op de voertafels van de wat meer afgelegen tuinen, of tuinen die grenzen aan zijn biotoop. In ons geval is de Groene Specht het hele jaar wel te horen en soms ook te zien.

Al is het moeilijk hem in de zomer te betrappen, want hij kan uitermate goed verstoppertje spelen en zit meestal aan de andere kant van de boomstam waar je naar kijkt. Zijn golvende vlucht en gele stuit verraden hem meestal bij het wegvliegen.

De Groene Specht leeft alleen, behalve in het broedseizoen. Hij zoekt zijn voedsel onder de schors en in rottend hout van loofbomen, maar vooral in mierennesten, want hij heeft een voorkeur voor mieren. Een groot deel van de dag brengt hij dan ook op de grond door. Op zoek naar mierennesten duwt hij de lange kleverige tong in de mierengangen, om zo de mieren en hun poppen te vangen. De tong kan wel tien centimeter uitgestoken worden. Ze eten ook wel andere insecten, zoals duizendpoten, kevers, vliegen, nachtvinders en wormen. Zo nu en dan eet hij bessen, vruchten, zaden of noten. Tijdens het voedsel zoeken hipt de Groene Specht log over de grond en blijft hij voortdurend op zijn hoede. Tussen het pikken door draait hij zijn kop van links naar rechts, beducht voor gevaar. In de lucht vliegt hij met een krachtig golvende beweging. In de daling van de golf houdt hij de vleugels tegen zijn lichaam. Groene Spechten kennen geen roffelzang zoals andere Spechten. Het meest herkenbare geluid lijkt op een luid lachen en klinkt als 'kjuu kjuu kjuu kjuu' en dat steeds sneller. Dit is ook zijn zanggeluid. Bij alarm en tijdens het vliegen roept hij: 'twit-twit'. Het is werkelijk een genot om met dit geluid wakker te worden, tenminste dat vind ik. Als wij ons slaapkamerraam open hebben staan, hoor ik iedere morgen 'mijn' groene vriend weer roepen, vooral in de voorjaarsmaanden.

Het broedseizoen begint in april en loopt door tot in juli. De bomen die de Groene Spechten uitzoeken om in te nestelen, zien er gewoonlijk van buiten gezond uit, maar zijn inwendig rot. Het mannetje en het vrouwtje hakken samen de nestholte uit en hebben hier wel twee tot drie weken voor nodig. De holte bij de ingang maken ze zo groot als een tennisbal. Daarna wordt de horizontale toegangstunnel uitgehakt. Deze gaat vervolgens met een hoek van 90 graden recht naar beneden naar de eigenlijke nestkamer. Dit is een grotere ruimte en ligt ruim dertig centimeter onder de nestopening. Het nest wordt niet bekleed met zachte materialen, maar de vier tot zeven spierwitte eieren worden op houtsplinters op de bodem van de holte gelegd. Het broeden duurt ongeveer negentien dagen en wordt, evenals de verzorging van de jongen,

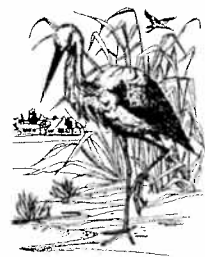
door beide ouders gedaan. Na drieëntwintig tot zevenentwintig dagen verlaten de jongen het nest en het duurt dan nog drie tot zeven weken voor ze geheel zelfstandig kunnen leven. Een nest kan meerdere jaren gebruikt worden. Groene Spechten maken ook wel gebruik van nestkasten. De opening wordt zo nodig groter gemaakt (zes centimeter), dit kunnen ze prima zelf.

Na een strenge winter sterven er vaak veel Groene Spechten, niet door de koude, maar door voedselgebrek. Ze leven 's winters namelijk vooral van rode bosmieren. Bij een sneeuwrijke en langdurige winter zijn de grondnesten van deze mieren niet te bereiken. Na zo'n slechte winter volgt vaak een slecht mierenjaar, wat dan nog eens een tweede sterftegolf kan veroorzaken. Gelukkig hebben we de laatste jaren minder strenge winters en mocht het koud worden, dan zorg ik dat er voor 'mijn' groene vriend in de tuin altijd iets te eten te vinden is.

De Groene Specht, een gewone vogel, maar toch iedere keer een genot om te zien en te horen. Elke keer als onze Specht lacht, dan lach ik mee, want.... lachen is gezond!

Tot de volgende keer,
Pedro van den Acker

Een dagje Drenthe en hoe het allemaal begon

Hé Gerrit! Jac d'n bakker is er, moest jij hem nog iets vragen?? Ja, ik wilde vragen of je zin hebt om mee te gaan met de dagexcursie naar de Fochteloërveen in Drenthe en we gaan met mijn nieuwe auto, die wil ik wel eens uitproberen! Nou dat leek me wel leuk en zo kon het gebeuren dat ik op zondagmorgen om half acht met een zak krentenbollen en een verrekijker op mijn buik buiten stond te wachten op Gerrit Goorts (gelukkig sliepen alle burens nog). Na enkele minuten arriveerde Gerrit dus met zijn nieuwe jeep bij ons in de straat (wie van de twee het meest 'glom' kan ik niet zeggen). Op naar de Groenhoeve in Uden want daarvandaan zouden we vertrekken. Bij de Groenhoeve stonden nog negen vogelaars te wachten en dus zouden we met elf personen richting het hoge noorden vertrekken. Wij kregen Riki mee, wat ons wel makkelijk leek want Riki had de tocht voorbereid en zat dus achterin met een mobilfoon en wat routebeschrijvingen. Makkelijk toch, geen navigatie voorin, maar achterin (want in een jeep zitten de mannen voor!). Met drie auto's dus op naar Drenthe. Het zonnetje scheen, de lucht was blauw, gas erop dan zijn we er gauw. Het eerste deel van de reis is bekend terrein voor velen, via de A50 richting Arnhem, Hoge Veluwe en dan kom je snel in een wat opener gebied in Overijssel uit. Grote vlakke, groene stukken land met hier en daar wat koeien en opeens, kijk daar... midden in een weiland een roedel reeën, een stuk of zeven, acht (er zitten dan wel geen vleugels aan deze beesten, maar wij vonden het erg mooi ze gezien te hebben!). Weer wat verder de IJsselstreek in komt via de mobilfoon het bericht door uit de eerste auto waar Toy Janssen in rijdt, dat er een Ooievaar aankomt. Gelukkig rijdt hij steeds ver voor ons uit, zodat wij nog net genoeg tijd hebben om Riki onder onze jassen te verstoppert (Gerrit en ik weten namelijk wat deze beesten allemaal kunnen veroorzaken). En jawel hoor, we zien drie prachtige Ooievaarders langs onze auto's vliegen. We rijden verder, "Riki, kom maar weer tevoorschijn, de kust is veilig", en zo komen we rond de klok van elf aan bij de natuurgebieden die we deze dag van dichtbij willen zien.

Mooie landschappen met prachtige doorkijkjes. Heide, bossen, zandverstuiving, je vindt het er allemaal. Plots gaat dan weer de mobilfoon en we horen Toy roepen: "Rechts in het weiland een blauwe kiek". Wij kijken en kijken maar zien niets wat op een blauwe kiek lijkt, dus vragen we om opheldering. En bleek het niet om een "kieu" te gaan, maar om een "blauwe kiek". Dat blijkt een afkorting voor Blauwe Kiekendief (en zo zie je maar weer dat je altijd wat opsteekt!) En jawel hoor, we zagen een prachtige Kiekendief die met machtige bewegingen zijn zo kenmerkende vlucht over de weilanden maakt.

We rijden verder en maken een wandeling over Drentse hoogvenen en even later een wat korte maar fraaie boswandeling tussen een kudde grazende schapen. Daarna weet onze reisleidster Riki nog een hele mooie hut waar we vogels kunnen bekijken. Heel apart, voor mij althans, we moesten 160 meter door een ondergrondse gang lopen, en kwamen via een trap in een hut terecht die in het water stond. En overal waar je keek zag je watervogels met als hoogtepunt enkele van de zeldzame Roodkraagfuten(!?) dat Drenthe rijk is. Maar ook verschillende eendensoorten, Waterhoenen, Zilverreigers, zwanen en ganzen. Zeer de moeite waard om een tijdje te zitten, maar aan alles komt een einde dus ook aan deze middag. Dat konden we merken aan onze rammelende magen, we hadden honger gekregen van de reis en het gesjouw. Dus spraken we af dat we richting huis zouden gaan nadat we een hapje gegeten zouden hebben. En we gingen onder leiding van Toy op zoek naar een restaurant. "Ik lust wel een gebraden kippetje", zei Gerrit "We zijn tenslotte vogelaars!". Het werd echter een boerenomelet met een pilske. Moe en voldaan keerden we huiswaarts. "Best een vermoeiende dag, hè Riki?...Riki?... Welterusten Riki, we roepen wel als we er zijn."

Jac Barten

Verslag Uilenwerkgroep 2005

Zoals velen van jullie wel weten, hebben we sinds jaar en dag binnen de Vogelwacht een aantal mensen die zich bezighouden met de Kerkuil en sinds enige jaren ook met de Steenuil.

De groep is opgesplitst in verschillende groepen die elk hun eigen gebied hebben. De volgende gebieden worden jaarlijks onderzocht: Boekel / Venhorst, Odiliapeel / Volkel, Uden, Mariaheide / Vorstenbosch en Keldonk / Erp. Sinds twee jaar is het Brabants Landschap actief betrokken bij de coördinatie en ondersteuning van de Uilenwerkgroepen in Noord-Brabant. Door het Brabants Landschap worden er Steenuilenkasten gemaakt (het lijken wel villa's, zo goed zien ze er uit) en gratis verspreid. We hebben dan ook in de omgeving van Uden (en iets verder) het afgelopen jaar tien Steenuilenkasten geplaatst en ook in Mariaheide, Boekel en Keldonk zijn er Steenuilenkasten gehangen. Jammer genoeg is het nog een te korte tijd om nu al resultaten te kunnen laten zien, maar ongetwijfeld zullen er meer Steenuilen in deze omgeving gaan broeden. In Odiliapeel en Volkel inventariseren we al enkele jaren met geluid. Hierdoor weet je ongeveer waar er Steenuilen zitten te broeden, maar de nesten vinden we nooit. Door het hangen van de kasten wordt dit veel beter. In ieder geval heeft er een Steenuil gebroed op Lankes in Volkel. Hier zijn Cor van Bree en ik bij geweest om enkele foto's te maken. De Steenuil broedt hier in een schuur onder een dakpan. Ze hebben zo weinig ruimte nodig, dat het af en toe behoorlijk moeilijk is om het nest te vinden.

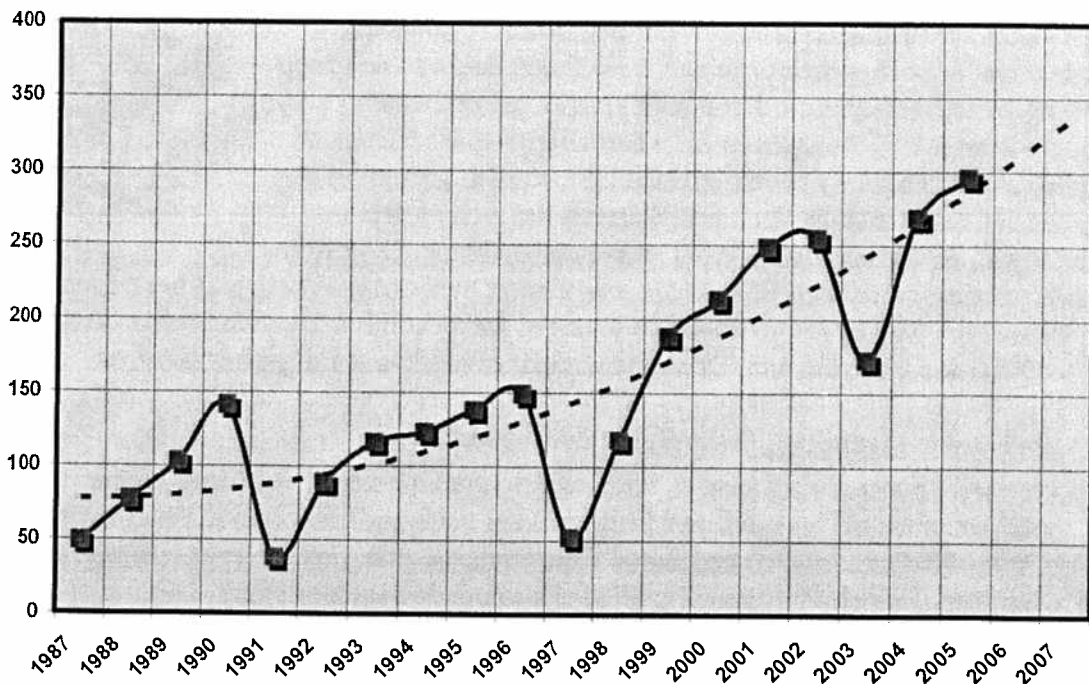
In Noord-Brabant zijn in 2005 in ieder geval 177 broedgevallen geconstateerd, maar ook hier geldt, dat de meeste groepen net begonnen zijn met het hangen van de kasten. Het beeld is dus nog lang niet compleet. Er zijn nu al 1.021 plaatsingsformulieren ingevuld. Dit zijn dus plaatsen waar ze zitten te broeden, of waar kasten gehangen zijn. Ook voor de Steenuil geldt dat ze een tekort hebben aan geschikte nestplaatsen, dus het hangen van kasten zal een behoorlijke invloed op de stand hebben. Helaas verdwijnen er nog steeds veel kleinschalige landschapselementen, iets waar de Steenuil zich heel goed thuis voelt.

De Kerkuil heeft in onze omgeving in 2005 weer een uitstekend jaar achter de rug. In Uden, Volkel en Odiliapeel hebben ongeveer zes paren gebroed. Hetzelfde aantal zat in Boekel en Venhorst. Mariaheide had acht broedsels, waarbij ook het broedsel bij Jan van den Tillaart, wat iedereen mooi op onze website kon volgen. Ook in Erp en Keldonk zijn er twee broedgevallen van de Kerkuil geconstateerd. Als je alles bij elkaar optelt betekent dit dus, dat in onze regio er tweeëntwintig broedsels hebben gezeten, een record tot dusverre. Totaal zijn er éénenzeventig jongen uitgevlogen, een gemiddelde van 3,22 per broedgeval. In de meeste jaren wordt een dergelijk aantal niet gehaald. Dit is ook weer een teken dat er volop muizen te vinden waren. In 2005 hebben de Kerkuilen op nieuwe plaatsen gebroed, of op plaatsen waar ze al jaren niet meer gebroed hadden. Dit is een duidelijke indicatie dat het een topjaar moest worden. Welnu, dat is dus ook uitgekomen. Ik had door tijdgebrek van tevoren weinig kunnen doen aan de Kerkuilen. Toch wilde onze ringer, Gerard van de Kaa, de jonge Kerkuilen komen ringen. De vier plaatsen die ik samen met Gerard bezocht, waren alle vier bezet en op die dag hebben we maar liefst twaalf Kerkuilen geringd.

Ook in Noord-Brabant werd een record verbroken. Totaal werden er 296 geslaagde broedgevallen geconstateerd. In 2004 was dit nog 269 paar. Je ziet dat de Kerkuil inmiddels uit het dal is gekomen. In 1987 hadden we bijvoorbeeld nog maar negenenveertig broedgevallen in Noord-Brabant.

Aantal gelukke broedgevallen kerkuil Noord-Brabant
1987-2005

Waarschijnlijk zal 2006 een daljaar worden, waarbij er minder broedgevallen geconstateerd zullen worden. Maar jullie weten inmiddels uit eerdere Bruujsels, dat dit normaal is voor een Kerkuil. De muizenstand vertoont elke drie jaar een dal en parallel daaraan zie je dat de Kerkuil elke drie jaar ook een daljaar in broeden heeft.

Ook voor geheel Nederland was 2005 een topjaar, al zie je hier van regio tot regio verschillen. Er hebben in 2005 in ieder geval 2824 kerkuilen gebroed tegen 2392 in 2004. Vooral in de provincie Friesland zag je een terugval van 553 naar 519 paren. Kennelijk is hier de muizenpiek al over zijn top heen. Het ziet er naar uit dat de Kerkuil weer de drieduizend broedparen gaat halen, iets wat alleen voor 1963 werd gehaald. Door de strenge winter van 1963 is de Kerkuil zeldzaam geworden. Daarmee lijkt het dat de Kerkuil gered is voor Nederland en dat we nog lang van hem kunnen genieten. Wel is het zorg om kasten te blijven hangen en de soort te monitoren, want strenge winters kunnen nog steeds voor een flinke negatieve invloed zorgen.

Oproep

Ik ben nu al jaren achtereen de coördinator van de Werkgroep Uilen, maar ik wil hiermee stoppen. Wel ga ik door met het werk binnen de Werkgroep, maar het lijkt mij verstandig dat weer iemand met frisse moed het stokje oppakt en weer doorgaat. Het is dankbaar werk en zo heel veel tijd kost het ook niet. Als je geïnteresseerd bent neem dan contact met mij op.

Namens de Werkgroep Uilen,
John Hermans (telefoon: 0413-272777)

Opm.: Voorafgaande aan de laatste ledenvergadering ontdekte enkele leden een drietal jonge Kerkuilen in de nestkast, boven op de zolder van onze Groenhoeve. Dat is voor het éérst dat hier jonge Kerkuilen worden aangetroffen. Peter van de Braak heeft één Kerkuiltje moeten achterhalen die door mensen van de Dierenambulance ergens was ondergebracht!

Terugblik maandagavondwandelingen 2006

Maandag 10 april 2006; Maashorst (Uden) (30 deelnemers)

We vertrokken vanaf het Bezoekerscentrum. Het begon wat regenachtig. Halverwege de tocht, in het begrazingsgebied, keerde een deel van de groep weer om richting Bezoekerscentrum. Even later klaarde het op, waarbij nog een aantal mooie soorten zijn waargenomen, waaronder twee Beflijsters en een zingende Blauwborst boven in een rietstengel. Ze werden gezien bij de achterste vennen aan de Grensweg. Ook een Waterral liet zich plotseling horen; het geluid van een 'schreeuwende big' was onmiskenbaar. Dit leidde tot enthousiaste reacties, omdat een Waterral hier nog nooit gehoord is. Vorig jaar heeft hier voor het eerst een Blauwborst succesvol gebroed. Rond negen uur begon het te schemeren en kwamen we weer bij het Bezoekerscentrum aan. De eerste maandagavondwandeling zit er weer op.

Maandag 24 april 2006; Hemelrijk (Volkel) (32 deelnemers)

Ook op deze schitterende lenteavond (zon en circa twintig graden) waren veel deelnemers afgekomen. Vanaf het terras bij het paviljoen krijg je al erg veel mooie soorten in de kijker of telescoop. Veel Witte Kwikstaarten en een aantal Gele Kwikstaarten, niet te verwarren met de Grote Gele Kwikstaart, die zich voornamelijk bij snel stromende beken ophoudt. Deze 'traditional' doet het erg goed bij de Udense Vogelwachters. De wandeling rond de grote plas duurt ongeveer een tot anderhalf uur. Halverwege de tocht konden we genieten van de ondergaande zon. De schittering van de zon in het nagenoeg rimpelloze water geeft een heerlijk gevoel. John Hermans ontdekte op het 'naaktstrand' een vrouwtje Kempphaan (of is het Kempfen?), een leuke soort. Zij werd vergezeld door een drietal Oeverlopers. De Oeverzwaluwen lieten deze avond nog verstek gaan. We hebben er maar enkele gezien. Deze zullen wel wat later komen, zoals de hele natuur wat achter ligt op het schema. Ook de Geoorde Futen zijn een vaste verschijning op de plas. Regelmatig duiken ze onder water, om daar naar voedsel te zoeken. Na afloop werd de groep getrakteerd op koffie of thee in de 'Piratenhal' van Billy Bird Recreatiepark. Na afloop wordt onze gastheer, Ton Derks, bedankt voor de gastvrijheid!

Maandag 8 mei 2006; Wijboschbroek (Schijndel) (20 deelnemers)

Dit keer wat minder wandelaars, maar niet minder gezellig. Wel erg veel muggen en meer van dat steekspul. Waar komen ze toch allemaal vandaan? De afgelopen dagen hebben we behoorlijk hoge temperaturen gehad. Daardoor komen die beesten natuurlijk massaal uit hun schuilplaats. De aandacht ging meer uit naar het wegslaan van die steekbeesten, dan naar vogels kijken. Toch ontdekte Theo Versteegden nog een Kleine Bonte Specht. Daarnaast erg veel zangvogels, waaronder Fitis, Tjiftjaf, Merel, Zanglijster en de Spotvogel. Ook zeldzame plantensoorten zoals: Brunel, Knikkend Nagelkruid, Slanke Sleutelbloem en Bosanemoon troffen we in het (overigens vrij droge) Wijboschbroek aan. Na een kleine twee uur, toog iedereen weer huiswaarts. De meesten hebben weer flink kunnen bijkletsen.

Maandag 22 mei 2006; Annabos (Uden) (16 deelnemers)

Onstuimig herfstig weer, zompige moerasgrond, geurende oergrond, felle wind, regen, zon en een dubbele regenboog; dat waren de ingrediënten voor deze vierde avondwandeling in het Annabos, halverwege Uden en Vorstenbosch. Vanaf de parkeerplaats bij de Houtzagerij van Kessel, liepen we het Annabos in. Voordat we daar aankwamen, werden er eerst de nodige 'social talking' verhalen uitgewisseld. Waar zouden ze het toch altijd over hebben, vraag ik me wel eens af. Lang niet altijd over vogels. Jan-Willem ontdekte in de verte een koppeltje Roodborsttapuiten. Al soppend liepen we door een bijna ondoordringbaar moeras.

Hierbij moesten we meteen aan Joke denken, die hier enkele jaren geleden tot aan haar middel in de modder wegzakte. Gelukkig waren er destijds enkele Vogelwachters zo aardig om haar uit die benarde positie te halen. Nu waren het de broertjes Hermans die zo galant waren, om de mensen over een drekkige sloot te helpen. Na regen komt zonneschijn, ook deze avond was dat het geval. Een mooie regenboog sierde de horizon. Peter van de Braak zette een zingende Bosrietzanger in de pijp. Een bijzondere waarneming. Tegen half tien toog iedereen weer huiswaarts, een spannende ervaring rijker.

Dinsdag 6 juni 2006; Dommelbeemden (St. Oedenrode) (30 deelnemers)

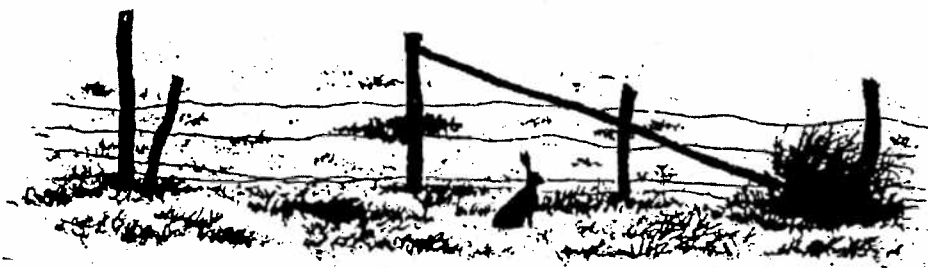
Ditmaal op dinsdag in verband met Pinksteren. We zijn vanavond te gast bij onze collega-vogelaars uit Sint Oedenrode. Helaas kon onze gids, Jan van Bergen, er niet bij zijn in verband met privé-omstandigheden. Maar liefs dertig deelnemers hebben een schitterende wandeling gehad, door een zeer gevarieerd natuurgebied in de omgeving van de Dommel. Wat vogels betreft is deze tijd van het jaar altijd wat minder. Ze moeten nu voor hun broedsels zorgen, zodat ze zich minder laten zien en horen. Onder een mooie avondzon en bij een temperatuur van achttien tot negentien graden, begon de wandeling bij de Moerkuilen, een grote waterplas midden in het bos. Helaas dit jaar geen overvliegende IJsvogel. De route voerde vervolgens lang mooie grazige weiltes, korenvelden, ruige graslanden, oude eikenwallen, nieuwsgierige koeien, oude boerderijtjes en via de Moerkuilen weer terug naar de auto's. De lengte van deze met blauwe paaltjes bewegwijzerde wandelroute, is ongeveer vijf kilometer. Veel mensen gaven na afloop aan, dat ze hier zeker nog eens terug willen komen.

Maandag 19 juni 2006; de Tongelaar (Mill) (31 deelnemers)

Maar liefst eenendertig deelnemers troffen elkaar op de parkeerplaats bij kasteel 'de Tongelaar'. Een romantischer afsluiting van het seizoen kan bijna niet. Veel mensen in zomertenuue met verrekijker in de aanslag. Met ongeveer vierentwintig graden Celsius was het een mooie zomeravond. De blauwe wandelroute werd gevolgd. In een rustig tempo werd er naar vogels gekeken, bijgekleet en van de prachtige natuur genoten. De lucht vervulde zich van zoete bloesemgeuren, waaronder de Kamperfoelie. Onderweg zagen we een supersnelle haas zigzaggend de weg oversteken. Chris van Lieshout attendeerde de groep op een overvliegende Boomvalk. Zijn 'bakkenbaarden' waren goed zichtbaar. Ook een vos en enkele reeën lieten zich zien. Na afloop werd deze mooie wandelserie afgesloten met koffie of thee en lekkere koek.

Veel mensen hebben genoten van de avondwandelingen, waarbij het gemiddelde aantal deelnemers op ruim vijftientig zit. Een relatief grote groep. Naast het aanhalen van contacten (wat een sterk bindend element is binnen de Vogelwacht), wordt er veel naar vogels, bloemen en planten gekeken. Deze avondwandelingen hebben in de loop der jaren hun nut meer dan bewezen en zijn inmiddels een 'traditional' geworden. Hierbij wil ik iedereen bedanken voor hun deelname aan én de gezelligheid tijdens de maandagavondwandelingen. Tot ziens half april 2007 bij de volgende wandelserie. Heb je ideeën voor nieuwe gebieden, laat het me even weten, telefoon: 0413-251691 of per e-mail: peternoy@hetnet.nl.

Peter Noy

Wetenswaardigheden... (door John Hermans)

Vogels bereiken recordleeftijden

De British Trust for Ornithology ringt jaarlijks honderdduizenden vogels en krijgt veel terugmeldingen. Hieruit blijkt dat het leeftijdsrecord van sommige vogels bijgesteld moest worden. Zo is er een Brandgans van zevenentwintig jaar oud gevonden, tot nu toe is vierentwintig en een half jaar het record. Verder een Kuifeend van tweeëntwintig jaar (het record was zeventien) en een Alk en een Scholekster zijn al minstens zesendertig jaar oud.

Uit: Vogels, februari 2006

Meer Korhoenders op Sallandse Heuvelrug

De vereniging Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben dit voorjaar drieëntwintig Korhanen geteld in het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug. Dat is het hoogste aantal sinds zes jaar. Vorig jaar telden de natuurorganisaties dertien hanen. In 2002 was er een historisch dieptepunt. Toen leverde de jaarlijkse voorjaarsstelling slechts acht hanen op. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer zijn blij met dit grotere aantal. Toch blijft de populatie Korhoenders vooralsnog kwetsbaar. Daarom gaan de natuurorganisaties hun heidebeheer nog beter afstemmen op de behoeftes van het Korhoen.

Uit: Internet Natuurmonumenten, 4 mei 2006

Raven broeden in Eemland

In Eemland (Utrecht) heeft een paartje Raven een nest gemaakt in een Els. Het vrouwtje bebroedt vijf eieren. Het is een erg laat broedsel voor deze kraaiachtige. Begin 1925 was de Raaf in Nederland en België bijna uitgeroeid. In 1944 vond in Zuid-Limburg het laatste broedgeval plaats. De vogels hadden een bijzonder slecht imago. Wijdverbreid bijgeloof verkondigde dat Raven ongeluk brachten. In 1969 is deze zwarte vogel weer uitgezet op de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. Sindsdien breidt de vogel zich sterk uit, ook buiten de uitzetgebieden. In 1986 waren er acht broedparen op de Veluwe, in 1992 al vijftig.

Uit: Internet Natuurmonumenten, 12 mei 2006

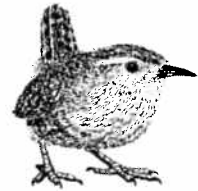
Wat hebben IJsberen en Grutto's met elkaar gemeen?

Op de Wereldlijst van Bedreigde Soorten die de IUCN (World Conservation Union) presenteerde is, naast de Ijsbeer, ook de Grutto opgenomen. Wereldwijd holt het aantal Grutto's hard achteruit. In Nederland, het belangrijkste Gruttoland van Europa, is het aantal broedparen zelfs met zestig procent verminderd. Belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van de Grutto, is het verlies aan geschikt broedgebied. Verandering van het agrarische landschap en intensivering van de landbouw hebben in belangrijke mate aan de achteruitgang bijgedragen. Nederland heeft voor de Grutto een bijzondere verantwoordelijkheid. Meer dan de helft van de wereldpopulatie broedt nog in ons land. Ondanks alle maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen, blijft het aantal broedende Grutto's in Nederland nog steeds dalen. Via projecten als 'Nederland-Gruttoland' en 'Boerenland-Vogelland' doet Vogelbescherming Nederland haar best om de neerwaartse spiraal tot stilstand te brengen.

Uit: persbericht Vogelbescherming, 4 mei 2006

Winterkoning helpt Roodborst

Half mei werd ik door Jan Nijhof, een lid van ons, gebeld met de mededeling dat bij zijn burens iets vreemds aan de hand was. Samen met Jan-Willem ben ik ernaar toe gereden en we zagen hier het volgende opmerkelijke geval; In de tuin hadden de burens van Jan een kastje gehangen waarin een koolmees zat te broeden. Telkens zagen we de ouders af en aan vliegen met voer. Maar wat schetst onze verbazing, toen we ook geregeld een Winterkoning met voer aan zagen komen. Eenmaal zagen we zelfs dat de Winterkoning eventjes moest wachten, want de Koolmees was net zijn jongen aan het voeren. We wisten toen nog niet wat er in de kast zat en verzonnen allerlei scenario's. Zou het kunnen zijn dat er een Winterkoning én een Koolmees in dezelfde kast zaten te broeden? Daarom toch maar even gekeken. We zagen vijf tot zes vette jonge Koolmezen zitten. Ondanks het slechte weer zullen deze jonge Koolmezen met de hulp van de Winterkoning niets tekort komen. Een opmerkelijke gebeurtenis! Hebben jullie soortgelijke ervaringen of staat er ergens iets over in de literatuur, laat het me dan even weten.

Bron: John Hermans, persoonlijke waarneming

De Zeearend broedt met succes in de Oostvaardersplassen

Staatsbosbeheer verheugd over het eerste Nederlandse broedgeval sinds mensenheugenis. De Zeearend (*Haliaeetus albicilla*) is als broedvogel terug in Nederland. In de Oostvaardersplassen, natuurgebied van Staatsbosbeheer tussen Almere en Lelystad, heeft een Zeearendenpaar dit voorjaar een nest gebouwd en eieren uitgebroed. Lange tijd werd het niet voor mogelijk gehouden dat de Zeearend, de grootste arend van Europa, in een dicht bevolkt gebied als Nederland zou kunnen broeden. Het feit dat de Zeearend in de Oostvaardersplassen broedt, is volgens ecooloog Frans Vera geen toeval. Vera: "Dat de Zeearend hier is gaan broeden, toont opnieuw het unieke karakter van het gebied. Het zal zeker niet bij dit ene paar blijven." De Zeearenden begonnen eind maart met broeden en eind april zijn de jongen uit het ei gekomen. Een Zeearend legt één tot drie eieren. De jongen zijn nog te klein om te zeggen hoeveel het er zijn. Al in 2005 werd gespeculeerd over een mogelijke broedpoging van de Zeearend in de Oostvaardersplassen. Een volwassen mannetje, ouder dan vijf jaar, verbleef er het hele jaar door met een bijna volwassen vrouwtje. Het vrouwtje komt uit Duitsland en is daar in 2002 geringd. Afgelopen winter en in het voorjaar uitte de paarvorming zich in baltsgedrag en gesleep met takken. In maart werd in het moerasgedeelte van de Oostvaardersplassen een nest gebouwd en nu zijn er daadwerkelijk jongen. Ecooloog Frans Vera van Staatsbosbeheer: "Het is een bijzondere gebeurtenis, werkelijk de kroon op de natuurontwikkeling in de Oostvaardersplassen. Velen hadden dit niet voor mogelijk gehouden." Dat het paartje Zeearenden de Oostvaardersplassen als eerste gebied in Nederland tot hun broedgebied hebben uitverkoren, heeft ook te maken met de kadavers van de edelherten die er 's winters altijd zijn. In perioden van vorst, ijs en sneeuw, wanneer ze geen vissen meer kunnen vangen en de ganzen zijn weggetrokken, zijn gestorven dieren een belangrijke bron van voedsel. Daarom wordt de vogel ook wel de 'Gier van het noorden' genoemd.

Uit: Persbericht Staatsbosbeheer, 22 mei 2006

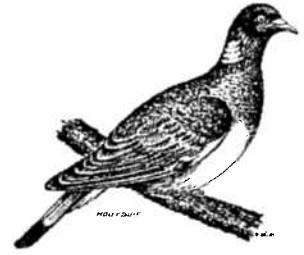
Bijzondere waarneming op Texel

Op donderdag 25 mei is er door een groep vogelaars en enkele IVN-ers op het eiland Texel een bijzondere waarneming gedaan. Vlak bij het dorpje Oudeschild is in de berm de Grote Geel-groene Zwartmoeskervel gevonden. In de erop nageslagen lectuur lazen wij, dat deze plant sinds 1870 in Nederland geheel verdwenen was. Sinds enkele jaren wordt hij weer waargenomen op het eiland Texel.

Bron: Simone van de Burgt en Antoinette Klören

Nesteldrang

Al een tijdje was de grote conifeer in onze tuin in trek bij de vogels. Steeds bewogen er takken, maar we konden niet zien wie of wat de oorzaak was. Totdat we een Houtduif op de schutting zagen worstelen met een lange tak. Hij kon het ding niet de baas worden en uiteindelijk liet hij hem vallen. Verbouwereerd bleef hij zitten kijken, zich afvragend, hoe het nu verder moest met de bouw van zijn nestje. Wij keken elkaar aan en besloten dat we hem een handje moesten helpen. Er lagen nog een stel wilgentakken in de tuin en die kwamen goed van pas. Ik haalde de snoeischaar te voorschijn en begon te knippen. Wat korte en wat langere takken, zodat er te kiezen viel welke het beste gebruikt konden worden. Ze werden verspreid door de tuin en nu was het afwachten geblazen.

Toen ik de volgende morgen in de tuin keek was de Houtduif ijverig in de weer. Hij scharrelde tussen de takken, nam er een in zijn snavel en vloog op de schutting. Kopje scheef om te kijken waar hij precies moest zijn en dan de boom in. Dit herhaalde zich vele malen. Als ik in de tuin moest zijn, vloog hij op het dak, maar kwam meteen terug zo gauw ik binnen was. Een Merel die op zijn gemak zat te badderen in een drinkbak, werd haast onder de voet gelopen door de ijverige duif. Hij kon nog net op tijd wegvliegen naar de schutting. Daar ging hij zijn verenpak uitschudden en zich oppoetsen. Voor een vogel zijn de veren heel belangrijk. Ze moeten zijn lijfje droog en warm houden en hij heeft ze nodig om te kunnen vliegen.

Ook de Koolmezen zijn ijverig in de weer geweest. Ze hebben een schattig nestje gemaakt in een van de nestkasjes. Eindelijk hebben de Houtduiven het nest klaar en zitten ze te broeden. Dus het wachten is nu op jonge vogeltjes. Als het zover is, dan word ik de tuin uitgejaagd door de vogels. Ze gaan niet naar het nest als ik in de tuin ben. Ze mopperen en pruttelen en slaan alarmkreten. Dan weet ik dat mijn aanwezigheid niet gewenst is. Zo gauw ik binnen ben wordt het kroost weer gevoerd. Dus er breekt weer een tijd aan, dat de tuin 'bezet' is door de vogels. Moet de tuin gedaan worden, dan maar steeds in etappes, anders lijden de jonkies honger. Dit vinden wij niet erg, want nu kunnen wij vogelen vanuit onze woonkamer!

Adrie Nijssen

Opm.: Het geluk van de Houtduiven is helaas wreed verstoord. Een kat heeft het nestje verwoest en niet zonder strijd; twee eitjes lagen kapot onder de boom en de grond was bezaaid met veren. Het had zo mooi kunnen zijn!! De jonge Koolmeesjes hadden meer geluk. Zij zijn allemaal uitgevlogen.

Bonte Vliegenvanger vrouwtjes "gaan ook vreemd", net als de mannetjes

We (werkgroep Nestkasten) hebben ons zelf alvast uit de droom geholpen als reactie en mijn vraag of de Bonte Vliegenvanger mannetjes meer vrouwtjes bezitten en of dat geregeld voorkomt. Daar moeten ook wij ja op zeggen. Van de vier nesten zijn er twee van, met man en vrouw, in onze nestkastgroep. John Hermans heeft foto's gemaakt op 5 juni van twee kasten van ons, die zo'n honderd meter uit elkaar hangen, waarvan een nest door mannetje én vrouwtje gevoerd werden. Bij de andere kast is geen mannetje op 5 juni waargenomen door John. Op 6 juni (controle) zagen we echter twee vrouwtjes rond deze laatste kast. Nu op 9 juni zag ik ze inderdaad dubbel (zonder een borrel op!!).

Er zijn daar twee vrouwtjes aan het voeren, een paar keer met twee tegelijk achter elkaar de kast in en na elkaar er weer uit (zodoende zag ik ze dubbel). Dit vrouwtje komt waarschijnlijk van de andere kast, waar de jongen uitgevlogen zijn en helpt daar. Zodoende gaan ook de vrouwtjes vreemd, terwijl het mannetje misschien de uitgevlogen jongen van hem voert, totdat ze zelfstandig zijn.

Wat betreft de andere twee nesten Vliegenvangers in ons gebied (twintig meter uit elkaar) geldt hetzelfde. Ook hier zijn ze uitgevlogen op ongeveer 7 juni (6 juni zes stuks vliegvlug) bij die ene kast. Op 9 juni waren ze ook bij de overgebleven kast met twee vrouwtjes aan het voeren, dus dit vrouwtje ging ook al vreemd. Hier heb ik begin mei een mannetje waargenomen, dat bij die kast hoorde, die nu uitgevlogen zijn, dit geldt ook voor de eerder beschreven kast, die al uitgevlogen waren. Wat betreft voeding: bekken vol met insecten, ik vermoed muggen, maar ook groene rupsen werden gevoerd. Van deze twee kasten zijn geen foto's gemaakt, daarvoor was het te donker. Zo te zien lijkt zo'n gedrag voorbestemd:

- Het eerste paar ligt zes dagen voor op het tweede nest met alleen een vrouwtje;
- Het tweede paar ligt vijf dagen voor op het vierde nest met alleen een vrouwtje.

En de conclusie: de vrouwtjes die alleen zijn, krijgen ondersteuning rond de 9e à 10e dag als de andere uitgevlogen zijn en de nood hoog wordt voor de alleenstaande vrouwen. Tot zover onze waarnemingen.

Lambert Verkuijlen

Vogelvoer

Afgelopen jaar is de winkel gestart met het verkopen van vogelvoer in zakjes van één kilogram. Er is hier door onze leden behoorlijk gebruik van gemaakt. Maar er zijn vragen gekomen over de samenstelling van het zaad. Genoemde opmerkingen waren steekhoudend en daar gaan we dus ook wat mee doen. Om het aantrekkelijk te maken, zou het inkopen van grote hoeveelheden de prijs kunnen drukken. Om die reden kun je bij de winkel voer gaan bestellen in hoeveelheden van vijf, tien en vijftwintig kilogram. Indien dit op tijd bij mij bekend is, kan ik bij de leverancier een grote hoeveelheid inkopen en een korting bedingen, welke dan weer in de verkoopprijs tot uitdrukking gaat komen. Dan nu de samenstelling van het voer.

Door een studie te maken van het eetgedrag en de voedingsbehoefte van de vogels heeft Lambert Verkuijlen 'uitgevogeld' dat de juiste samenstelling van het voer als volgt zou moeten zijn:

Witzaad (20%), Raapzaad* (20%), Negerzaad* (8%), Gebroken Haver (12%), Wilde zaden (8%), Zonnepitten* (12 %), Strooimengsel (8%) en volière mengsel (12%).

Met * gemerkte zaden zijn vette zaden, welke hoog nodig zijn voor de vogels om de winter goed door te komen. Het door mij verkochte mengsel bevatte acht verschillende zaden. In dat mengsel zaten ook grote zaden, die door kleine vogels op de grond gegooid worden, omdat ze deze niet kunnen eten. Het nieuwe zaadmengsel zal ongeveer twintig verschillende zaadsoorten bevatten, waardoor het voer meer vitamine en mineralen bevat en goed verteerbaar is voor de verschillende vogels. Dus: binnen de Vogelwacht Uden wordt zelfs over vogelvoer nagedacht en wordt er geprobeerd dit zo goed mogelijk op de behoefte van de vogels af te stemmen. Wilt u de vogels ook van dit goed samengesteld voer laten genieten? In de winkel kunt u uw bestelling plaatsen. Doe dit wel tijdig, zodat je het voer op tijd in huis hebt.

Jullie winkelbeheerder, Jacques Raats, telefoon: 0413-369388.

Ook via onze website: www.vogelwachtuden.nl/winkel.

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, te weten:

WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586 >> VACATURE!!

WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindaufgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel / Odiliapeel en Boekel / Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Hermans, telefoon: 0413-272777 >> VACATURE!!

WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals koolmees, pimpelmees en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Leo Ballering, telefoon: 0413-368248

WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk, wespandief en boomvalk.

Coördinator William van der Velden, telefoon: 0413-343308

WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujssel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, telefoon: 0413-251691

WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

WERKGROEP JEUGDVOGELWACHT UDEN E.O.

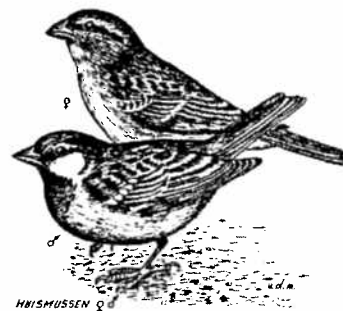
De Jeugdnatuurgroep is een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren tussen de tien en vijftien jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddestoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator Stijn van Gils, telefoon: 06-23847599

WERKGROEP SENIOREN.

Een actieve groep senioren binnen de Vogelwacht die iedere maandagmorgen in de Maashorst gaat wandelen voor het sociale contact maar ook om van de natuur te genieten. Daarnaast wordt assistentie verleend bij het maken van diverse soorten nestkasten en helpt men mee met het samenstellen van het Bruujssel. Ook wordt ondersteuning verleend bij het uitvoeren van inventarisatiewerkzaamheden.

Coördinator Johan van Roosmalen, telefoon: 0413-266485

Bijzonderheden uit de Winkel

Voederhuisje

Een mooi product, gemaakt door onze eigen leden. Het is een degelijk ontwerp en je kunt duidelijk de hoeveelheid voer in voorraad is. De vogels hebben droog voer in een bak, zodat ze weinig ervan rond strooien. De prijs is € 8,-.

Bij Aad van Toor zijn andere voederhuisjes te koop voor € 8,- . De uitvoering is een voederplank met een dak erop. Als je belangstelling hebt kun je hem bellen 0413-264106

Nieuw in de winkel

Voor het komende herfst- /winterseizoen kan de winkel u weer voorzien van vogelvoer. Op bestelling is het volgende leverbaar:

25 kg strooivoer
10 kg strooivoer
5 kg strooivoer

} dit voer heeft een zadenmengsel gericht op alle vogels !!!

Zie artikel elders in dit blad over voer!!!!

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Mogelijk kunt u iemand verrassen met één van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.

De doelstelling van de winkel:

- Service aan de leden van de Vogelwacht Uden e.o.
- Door verkoop van boeken, kaarten en Cd's met vogelgeluiden steeds meer mensen kennis en interesse bijbrengen voor het vogelleven.
- Door verkoop van nestkasten de vogels helpen bij het vinden van nestelplaatsen in de broedperiode. Vinden van genoemde plaatsen in de vrije natuur wordt zeer bemoeilijkt. De winter staat voor de deur. Honger en kou doen veel vogels sterven. We kunnen helpen door het geven van voedsel in zeer slechte omstandigheden, maar het geven van onderdak is een permanente hulp. Als dan in het voorjaar de meesjes uitvliegen, geeft u dat een dubbel prettig gevoel.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

- Nieuwe zakgids vogels van Hayman, zakformaat€ 10,00
- Vogels in de nesten€ 10,00
- Uilen van Europa€ 32,50
- Vogelkijkgids Nederland€ 15,00
- Zakgids kustvogels van Europa€ 10,00
- Vogels van maand tot maandag€ 11,50
- Natuurdetective Vogelkijker€ 7,50
- Natuurdetective Insectenjager€ 7,50
- Vogels over de vloer€ 15,00
- 1-2-3 Natuurgids Vogels€ 9,00
- Herkenning Roofvogels in het veld€ 11,00
- Veldgids Roofvogels€ 27,00

- Vogelgedrag € 13,00
- ANWB Vogels van Europa € 22,50
- Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels rond het huis..... € 11,00
- Cd's met vroege vogelzang 2 Nico de Haan, vogels van bos, hei en wei... € 11,00
- Cd's met vroege vogelzang 3 Nico de Haan, vogels van plas en moeras ... € 11,00
- DVD Weidevogels € 24,00
- DVD Roofvogels en Uilen € 24,00
- DVD Vogels rondom ons huis € 24,00

Andere artikelen:

- Vogelwacht Uden sticker € 0,50
- Mooie geborduurde Vogelwachtsticker (geel/blauw embleem) € 1,00
- Vogelwachtspeeldje (een "must" voor leden)..... € 5,00
- Raamstickers € 3,95
- Voedersilo metaal 20 cm hoog..... € 11,95
- Voedersilo metaal 35 cm hoog..... € 17,95
- Voedersilo metaal 52 cm hoog..... € 22,00
- Voederhuisje met fles..... € 8,00

Nestkasten

- Bouwpakket nestkast voor mezen, huismussen, boomklevers, spreeuwen en roodborst € 3,50
- Kast voor Boomkruiper..... € 8,00

Bouwplaten

- Steenuil..... € 8,00
- Gele Kwikstaart..... € 4,50

Er zijn in onze winkel nog enkele posters te koop van Thieme. Ze kosten € 4,50 per stuk.

- Zangvogels van beemd en veld nr. 8
- Riet- en watervogels nr. 11
- Vogels van duin en kust nr. 14

Suggesties m.b.t. aanpassing en/of uitbreiding van het winkelassortiment zijn bijzonder welkom.

Tip 1 !!!!

Indien u een boek hebt gezien van de uitgevers Tirion, KNNV of ANWB, bel even mogelijk kunt u het betreffende boek via de winkel met minimaal 25% korting verkrijgen.

Tip 2 !!!!

Indien u een interessant artikel ziet, een boek, een CD, een DVD, een nestkast, enz. enz. waarmee uzelf of de leden van de vogelwacht wat mee zouden kunnen, laat het mij weten. Verschillende leden hebben dit al gedaan en het artikel is bij hen terecht gekomen, meestal voor een goede prijs.

Coördinator:

Jacques Raats
Maasstraat 65 te Veghel
Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)

Kijk ook eens op www.vogelwachtuden.nl en klik op 'algemeen', daar vindt je de winkel.

HERFSTEXCURSIE Terschelling 2006

Met de zomervakantie nog voor de boeg, zijn de plannen voor de herfstexcursie al weer gesmeed. Dit najaar is Terschelling weer aan de beurt. Na de fantastische voorjaarsexcursies naar Lesbos en Texel kan men van **zaterdag 7 oktober tot en met woensdag 11 oktober a.s.** de vogeltrek van nabij aanschouwen. In het najaar biedt Terschelling plaats aan honderdduizenden trekvogels.

Voor zowel ervaren vogelaars als voor de juvenielen onder ons is deze meerdaagse Waddenexcursie van de Vogelwacht een onvergetelijke belevenis. Wie eenmaal op de boot van Harlingen naar Terschelling zit, merkt dat je in een compleet andere wereld komt, een van ruimte, stilte en zilte lucht. In de verte zie je het mooie eiland al liggen met in het westen de vuurtoren van Terschelling. Aangezien Terschelling op één van de belangrijkste vogeltrekroutes ligt, zullen we ongetwijfeld tijdens ons verblijf op Terschelling meer dan honderd vogelsoorten zien en/of horen. Hierbij vormen met name de duizenden trekvogels uit noordelijke streken weer de hoofdmoot. Wel een waarschuwing voor nieuwe deelnemers; het Waddenvirus is erg hardnekkig. Als je één keer bent meegeweest, wil je meer!

Accommodatie:

Het onderkomen wat we die periode tot onze beschikking hebben, is Stayokay Terschelling. Dit viersterren Hostel is gelegen op een unieke locatie aan de rand van het dorp West-Terschelling. Direct aan het Wad, boven op een duin, heeft men een schitterend uitzicht over de haven en de Waddenzee. De grondig verbouwde herberg heeft de beschikking over een aantal luxe vierpersoonskamers, allen voorzien van wastafel, douche en toilet. De accommodatie beschikt verder over een modern restaurant, een gezellige bar en diverse zithoekjes. Kortom een comfortabel en luxe onderkomen met uitzicht op het Wad!

Programma en aanmelding:

- ☐ Vertrek : Zaterdag 7 oktober 2006 om 5.45 uur vanaf de Groenhoeve te Uden.
- ☐ Terugkomst : Woensdag 11 oktober 2006 aan het einde van de middag.
- ☐ Kosten : De geschatte kosten bedragen € 198,- per persoon.
- ☐ Inbegrepen : Verblijf in Stayokay Terschelling op basis van volpension, vervoer Uden-Harlingen v.v., parkeergeld auto's, bagagevervoer, fietshuur (fiets met 4 versnellingen).
- ☐ Extra : Op maandagavond 9 oktober a.s. wordt een schitterende dialezing verzorgd door Arie Ouwerkerk (Terschelling). Deze professional heeft mooie foto's op birdpix.nl staan!!
- ☐ Aanmelden : Tot **uiterlijk 15 augustus a.s.** door telefonisch contact op te nemen met Liesbeth Verkaar (tel.: 0413-265397) of Peter Noy (tel.: 0413-251691).
- ☐ Bevestiging : Alle deelnemers ontvangen uiterlijk half september gedetailleerde informatie met betrekking tot de herfstexcursie naar Terschelling (wijze van betalen e.d.).

Laat bij opgave het volgende even weten ...:

- ☐ Je bereid bent om naar en van Harlingen te rijden (vergoeding € 0,12 per kilometer);
- ☐ Wil graag vegetarisch eten of speciaal dieet (geen meerprijs).

Meer informatie over Terschelling (natuur, verblijf en recreatie) kun je terugvinden op de website: **www.terschelling.nl** Daarnaast wordt er op **donderdag 28 september a.s.** een speciale informatieavond verzorgd, gecombineerd met de uitleg over de Vogeltrek-teldag, waarbij tekst en uitleg wordt gegeven over de herfstexcursie naar Terschelling. John Hermans laat die avond een aantal schitterende dia's zien van diverse trekvogels, waaronder ganzen, grutto's, wulpen, strandlopers etc. etc. Komen dus!

Wij gaan er vanuit dat we op **zaterdag 7 oktober a.s.** wederom met een grote, supergezellige groep naar de Wadden kunnen afreizen. Meld je op tijd aan, we hebben voor maximaal 30 personen gereserveerd!!

Met vriendelijke vogelgroeten,
Vogelwacht Uden e.o.

Liesbeth Verkaar en Peter Noy

Nobru.....

TECHNISCH PERSONEEL BV

Dé specialist voor moeilijk invulbare technische functies

- **Opdrachtgevers** kunnen vacature(s) voorleggen aan Nobru waarna zij zich toelegt op het, binnen de gestelde termijn en budget, adequaat vervullen van de personeelsbehoefte.
- **Werkzoekenden** met een technische of technisch/commerciële achtergrond kunnen bij Nobru terecht voor advies en bemiddeling naar een duurzame baan bij een van haar opdrachtgevers;

De belangrijkste vakgebieden waarbinnen Nobru Technisch Personeel werkzaam is, zijn:
Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde, Bouwkunde en Civiele Techniek.

Nobru Technisch Personeel B.V.
Rondweg 73 (Poort van Uden)
Postbus 73
5400 AB Uden

Telefoon: 0413-243610
Fax: 0413-243615
E-mail: www.nobru.nl
Internet: info@nobru.nl

itreno

innovative internet solutions

Uw partner voor de technische en grafische realisatie van intelligente en dynamische websites

**Rondweg 75 (Poort van Uden)
5406 NK Uden**

**Telefoon 0413-256996
E-mail info@itreno.com
Internet www.itreno.com**

**premium honden & katten voeders,
ZO'N KWALITEIT; ZO VOORDELIG !!
www.4feedt.nl**

Onder andere in ons assortiment:

20 kg Senior krokant:	€ 26,15
20 kg Superieur Krokante brok:	€ 22,70
20 kg Superieur Kip & Rijst (Premium):	€ 24,50
20 kg Superieur Puppy brokjes:	€ 30,35
20 kg Superieur Lam & Rijst (hypoallergeen):	€ 25,10
10 kg 6-Mix kattenbrokjes:	€ 17,60

en vele andere soorten; ook alles in 10 kg verpakkingen

Gratis bezorgservice in Uden, Oss, Veghel, Nijmegen, Wijchen en omgeving!

U bent ook van harte welkom in onze winkel:
Honden & Katten Speciaalzaak 4FEEDT
Volkelseweg 26 - 5405 NA Uden

Kijk eerst op www.4feedt.nl voor de openingstijden!!

Meer informatie en VOORDELIG on-line shoppen (> 1000 artikelen):

www.4feedt.nl

Of vraag een folder aan: 0413 - 266 398

 De Kleuter
tuincentrum

Uw tuinvakman

Alle tuinartikelen, tuinontwerp,
aanleg en onderhoud van tuinen

Tuincentrum De Kleuter
Goorkensweg 1 - UDEN

Telefoon: (0413)261078

Fax: (0413)252323

E-mail: info@dekleuter.nl

Internet: www.dekleuter.nl

Gordijnen
vloerbedekking
binnenzonwering
raamdecoraties
enz.

Neringstraat Oost 7-9
5401 GM Uden
Tel.: 0413-250510
Fax.: 0413-247210

www.vloerenraam.nl

Een huiscollectie Impressions;
een collectie met veel keus en
kwaliteit, speciaal voor u
geselecteerd en vervaardigd.
WELKOM

Het Bloemenmagazijn
Botermarkt 5-7
5404 NV UDEN

Tel.: 0413-267988
Fax: 0413-257584

Partner in wonen

Huisvesting Consultancy
Bouwprojectmanagement
Beheer & Onderhoud

Atriënsis B.V.
Insulindelaan 124
Postbus 842
5600 AV Eindhoven
Telefoon: 040-2367859
Fax: 040-2364278

E-mail: info@atriensis.nl
Webite: www.atriensis.nl

**RIOOL-, REINIGINGS- EN
INSPECTIEBEDRIJF VOOR
GEMEENTE, RIJK EN INDUSTRIE**

Statenweg 31
5428 GD
VENHORST
Tel.: 0492-321405
Fax.: 0492-324375

Slagerij Frans Knobbout

Drossaard 12
5403 ET UDEN
tel: 0413-267354

*Wij bieden u met zekerheid het
beste rundvlees uit Nederland*

COCK ULAND de fietsenwinkel

Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088

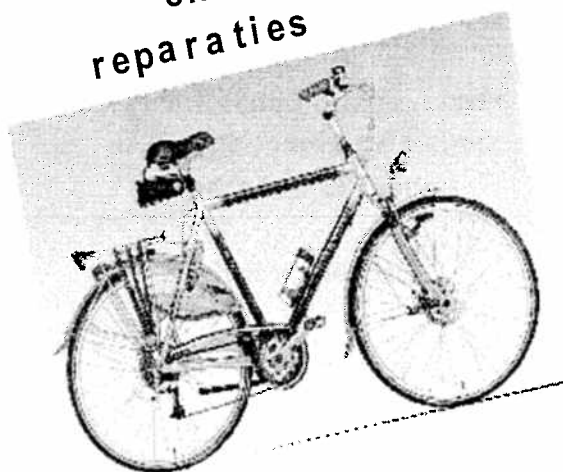

Duifhuizerweg 8
5406 TB Uden
Tel. 0413 363785
Fax 0413 342047

*Voor al uw agrarisch
loonwerk*

WIM DE WILT

*Voor al uw
tweewielers
en
reparaties*

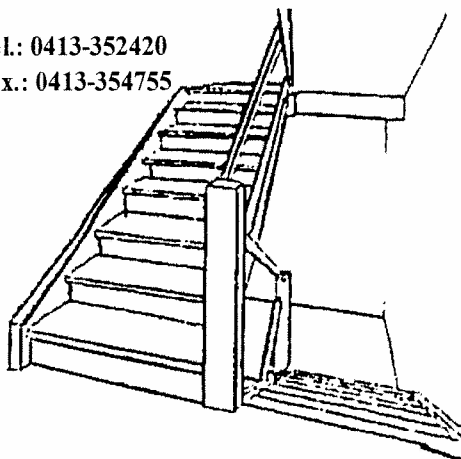
Kerkstraat 4 - Uden - 0413-262620

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Dorshout 6b
5462 GL VEGHEL

Tel.: 0413-352420
Fax.: 0413-354755

snijders metaal

IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780

De Bruin

verzekeringen

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden
Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204
Website www.debruin.nl
e-mail info@debruin.nl

**Alle verzekeringen
en financiële diensten**

**RIOOL-, REINIGINGS- EN
INSPECTIEBEDRIJF VOOR
GEMEENTE, RIJK EN INDUSTRIE**

Statenweg 31
5428 GD
VENHORST
Tel.: 0492-321405
Fax.: 0492-324375

Laat uw digitale bestanden
gratis afdrukken

WWW.JETTEN.NL

Meld je aan op onze printservice
en je ontvangt 5 gratis afdrukken.
(1 aanmelding per huishouding)

FUJIFILM
DIGITAL
IMAGING
SERVICE **FOV**

JETTEN **FOTOGRAFIE**

**BRESSERS
MANNENMODE**

**Marktstraat 12
5401 GH Uden**

Telefoon: 0413262568

Fax: 0413271305

E-mail: Bressers@wanadoo.nl

Beschermen helpt. Helpt u mee?

**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk
goed nieuws. Maar zowel in Nederland
als Wereldwijd groeit de Rode Lijst
van bedreigde en kwetsbare
vogelsoorten nog steeds.
Help mee, word lid en
ontvang gratis een
Zakgids Vogels of
een Nestkast als
welkomst-
cadeau.

**Vogelbescherming
NEDERLAND**

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+ : f27,50) en ontvang
elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de
welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr./Mevr. _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Stuur deze bon naar: Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

JAN PEERENBOOM

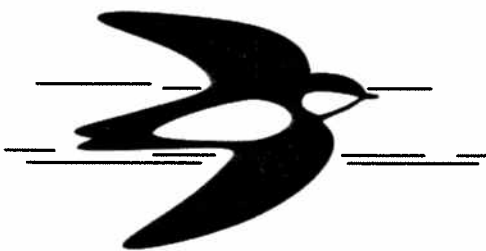
Aannemingsbedrijf

Jan Peerenboom B.V.

Volkelseweg 6

5405 NA Uden

tel: (0413) 26 37 40

Vogelwacht Uden e.o.

